NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
NEMESKÜRTY ISTVÁN TANÁRKÉPZŐ KAR

Nyilvántartási szám:
számú példány

Az óvodapedagógus alapképzési szak ajánlott tanterve

Alkalmazandó:
a 2025/2026 tanévtől felmenő rendszerben

Szenátusi döntés	**Fenntartói döntés**
Elfogadta a Szenátus 79/2025. (VI. 25.) számú határozatával.	Jóváhagyta a Fenntartó 79/2025. (VI. 25.) számú határozatával.

Budapest, 2025

A szakfelelős: Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens

A szakirányok/specializációk felelősei

Együttnevelés specializáció – Hauser Zsuzsanna, közszolgálati egyetemi docens
Néphagyományok pedagógiája specializáció – Dr. Tóth Árpád, DLA, adjunktus

Az ajánlott tanterv jogi hátterét az alábbi főbb jogszabályok és egyetemi szabályzatok képezik:

1. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény;
2. A Nemzeti Közszolgálati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII törvény;
3. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet;
4. A Nemzeti Közszolgálati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 363/2011. (XII.30.) Korm. rendelet;
5. A felsőoktatásban szerezhető képesítések jegyzékéről és az új képzések létesítéséről szóló 65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet, valamint a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről szóló vonatkozó miniszteri közlemény;*
6. Az államtudományi képzési terület képzéseiről szóló 534/2023. (XII. 5.) Korm. rendelet (államtudományi képzési területhez tartozó képzés esetén); **
7. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata;
8. A képzésekkel kapcsolatos eljárásrendről szóló rektori utasítás.

A képzés hitelesítő adatai

Kari Tanács határozatának száma:	39/2025. (VI. 23.)
Szenátusi határozat száma:	79/2025. (VI. 25.)
Fenntartói határozat száma:	79/2025. (VI. 25.)
MAB kód:	-
MAB határozat száma:	-
OH nyilvántartásba vételi szám:	FNYF/1623-4/2024.
A képzés FIR kódja:	BSZKOVO
A meghirdetés első tanéve:	2025/2026

*nem államtudományi képzési területhez tartozó képzés esetén
**államtudományi képzési területhez tartozó képzés esetén

Tartalomjegyzék

1. A szak megnevezése 5
2. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület 5
3. A szak szakirányai/specializációi 5
4. Végzettségi szint 5
5. A szakon szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése 5
6. A képzés célja és az elsajátítandó szakmai kompetenciák 5
7. A képzés időtényezői 7
8. A képzés felépítése 8
9. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv 8
10. Az előtanulmányi rend 9
11. Az ismeretek ellenőrzési rendszere 9
12. A záróvizsga 9
13. A szakdolgozat/diplomamunka 10
14. Az oklevél 10
15. A szakmai gyakorlat 11
16. A külföldi részképzés céljából nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak (mobilitási ablak) 12
17. További szakspecifikus követelmények 12
A tantárgyi programok listája 15
TANTÁRGYI PROGRAMOK 18
1. számú melléklet: Tanóra-, kredit- és vizsgaterv 402
2. számú melléklet: Előtanulmányi rend 405

1. A szak megnevezése
óvodapedagógus alapképzési szak (Kindergarten Educator)

2. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület
pedagógusképzés

3. A szak szakirányai/specializációi
együttnevelés specializáció; néphagyományok pedagógiája specializáció

4. Végzettségi szint
alapfokozat (baccalaureus, bachelor of arts, rövidítve: BA)

5. A szakon szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése
óvodapedagógus

6. A képzés célja és az elsajátítandó szakmai kompetenciák
Az óvodapedagógus alapképzési szak képzési célja olyan elhivatott óvodapedagógusok képzése, akik kiváló elméleti és módszertani ismeretekkel rendelkeznek, valamint gyakorlataik során megfelelően elsajátították az óvodai nevelés alapjait, képesek a 3-7 éves gyermekek gondozására, nevelésére, fejlesztésére életkori és egyéni sajátosságaik, fejlődési szükségleteik és különbözőségeik figyelembevételével. A képzés során a hallgatók gyakorlati tapasztalatot szereznek óvodai környezetben, mely alapján képessé válnak a tanult ismereteik gyakorlati alkalmazására és a szakmai kompetenciák további fejlesztésére.
Az óvodapedagógus
a) tudása
– Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
– Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.
– Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.
– Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.
– Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.
– Tájékozott a digitális kultúrában, ismeri az óvodás korosztály digitális eszközökhöz való viszonyát és azok hatását a gyermeki személyiség fejlődésére.
– Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.
– Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.
– Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

– Tisztában van a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti és gyakorlati ismereteivel.
– Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.
– Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.
– Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.
– Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.
– Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.
– Tájékozott a pedagógiai tanácsadás módszertanában.
– Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.
b) képességei
– Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
– A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.
– Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.
– Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.
– Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.
– Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.
– A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.
– Képes legalább egy egyszerű dallamhangszeren való élményszerű hangszerjátékra.
– Él a digitális környezet adta fejlesztési lehetőségekkel.
– Tevékenységében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére.
– Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3–7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.
– Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.
– A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen

kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.
– Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.
c) attitűdje
– Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.
– Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
– Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.
– Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
– Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.
– Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.
– Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.
– Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.
d) autonómiája és felelőssége
– Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.
– Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.
– Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
– Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
– Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.
– Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.
– Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.
– Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

7. A képzés időtényezői

6 félév

A képzési idő részletezése:

A fokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma	180 kredit
Összes hallgatói tanulmányi munkaóra	5400

Hallgatói munkamennyiség kreditben egy tanulmányi félévben (átlagos kreditszám):	30
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma nappali munkarendben	átlagosan 240,3tanóra
A heti tanórák jellemző száma nappali munkarendben	átlagosan 17,2 tanóra, ebből a kredithez rendelt tanórák száma átlagosan: 8 tanóra
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma levelező munkarendben	átlagosan 0 tanóra
Szakmai gyakorlat időtartama:	A szakmai gyakorlat részét képezik: - a csoportos és egyéni gyakorlatok keretében komplex, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek tervezése, szervezése és vezetése, ezek elemzése, dokumentálása, reflexiók, önreflexiók készítése; - az óvodapedagógus-jelölt komplex egyéni szakmai gyakorlata, aminek időtartama a hatodik félévben 8–10 hét, az összes szakmai gyakorlaton belüli kreditértéke 12 kredit.

8. A képzés felépítése

8.1. A szakdolgozat vagy diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditek száma:
10 kredit

8.2. Szakmai gyakorlati képzéshez rendelt kreditek száma:
27 kredit (15+12)

8.3. A szakirány elvégzésével összegyűjtendő kreditek minimális száma:
-

9. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv
A tanóra-, kredit- és vizsgaterv tartalmazza oktatási időszakonkénti bontásban az összes tantárgy (kritériumkövetelmény – a továbbiakban együtt: tantárgy) vonatkozásában
a) a tantárgyak Neptun-kódját,
b) a tantárgyak jellegét (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható, kritériumkövetelmény),
c) a meghirdetés féléveit,
d) a tantárgyak heti és félévi vagy félévi óraszámát a tanóra típusa szerinti bontásban,
e) a tantárgyakhoz rendelt krediteket,
f) a hallgatói teljesítmény értékelésének módját (számonkérés);
g) a tantárgyfelelős szervezeti egységet és a tantárgyfelelős személyét.
A tanóratípusok rövidítései:
- előadás: EA
- szeminárium: SZ
- gyakorlat: GY
- e-szeminárium: ESZ
- további szükséges rövidítések

A tanóra-, kredit- és vizsgatervet az 1. számú melléklet tartalmazza.

10. Az előtanulmányi rend

A tanterv határozza meg, hogy az egyes tantárgyak felvételéhez milyen más tantárgyak előzetes vagy egyidejű teljesítése szükséges (előtanulmányi rend). Az előtanulmányi rendet a 2. számú melléklet tartalmazza.

11. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

A tananyag ismeretének ellenőrzése és értékelése történhet:
a) szorgalmi időszakban a tanórán tett írásbeli vagy szóbeli számonkéréssel, írásbeli (zárthelyi) dolgozattal, otthoni munkával készített feladat értékelésével vagy gyakorlati feladat-végrehajtás értékelésével félévközi jegy formájában;
b) a vizsgaidőszakban tett vizsgával;
c) a félévközi követelmények és a vizsga alapján együttesen.
Kredittel nem rendelkező kritériumkövetelmény esetén annak teljesítésének feltétele önmagában az aláírás is lehet.
A hallgató tanulmányait záróvizsgával fejezi be. A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.
Az értékeléstípusok rövidítései:
- évközi értékelés: ÉÉ / évközi értékelés (((záróvizsga tárgy((ÉÉ(Z)))
- gyakorlati jegy: GYJ / gyakorlati jegy (((záróvizsga tárgy((GYJ(Z)))
- kollokvium: K / kollokvium (((záróvizsga tárgy((K(Z)))
- beszámoló: B
- projektfeladat: PF
- alapvizsga: AV
- szigorlat: SZG
- komplex vizsga: KV
- záróvizsga: ZV

Az ismeretek ellenőrzésének rendjét részletesen a vonatkozó jogszabályokban, valamint a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban meghatározottak alapján:
- a jelen ajánlott tanterv részét képező tantárgyi programok, valamint
- a záróvizsga tekintetében a jelen fejezet 12. pontja határozzák meg.

12. A záróvizsga

12.1. A záróvizsgára bocsátás feltételei

A záróvizsgára bocsátás feltételei:
- az abszolutórium (végbizonyítvány megszerzése): a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és – a szakdolgozat (diplomamunka) elkészítésének kivételével – más tanulmányi követelmények teljesítését, illetve a képzési és kimeneti követelményekben előírt kreditpontok megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett;
- a bírálaton részt vett szakdolgozat/diplomamunka,
- a bírálaton részt vett portfólió.

12.2. A záróvizsga részei

A záróvizsga három fő részből áll, amelyek önálló, komplex jellegű számonkérést alkotnak:

- A szakdolgozat eredményes megvédése (SZD): A hallgató a szakdolgozatot a záróvizsga bizottság előtt védi meg, amely során a dolgozat és a védés külön-külön értékelésre kerül. A két értékelés egyszerű átlaga adja a szakdolgozatra kapott érdemjegyet.
- A záróvizsga tantárgyaihoz kapcsolódó szóbeli vizsga (ZV): A hallgató a tantárgyak meghatározott témaköreit összefogó, több elemből álló szóbeli vizsgát tesz.
- A portfólió érdemjegye (P): A hallgató saját szakmai fejlődését és munkáját bemutató portfólióját védi meg, amely a szakmai gyakorlatok, valamint az oktatási és nevelési tapasztalatok összegzését tartalmazza.

12.3 A záróvizsga eredménye

A záróvizsga egyes részeire a vizsgázók ötfokozatú érdemjegyet kapnak.A záróvizsga eredménye megállapításának módja: a TVSZ értelmében a záróvizsga érdemjegyét a kapott osztályzatok számtani átlaga adja. Bármelyik elem vizsgatételére kapott elégtelen osztályzat esetében a záróvizsga értékelése elégtelen. A több elemből álló záróvizsga esetén az egyes elemeket külön érdemjeggyel kell értékelni.
A záróvizsga eredményét – a részeredményeinek egyszerű átlaga képezi, az alábbiak szerint:
ZvÖ=(SZD + ZV + P) / 3
Azaz a záróvizsga összesített eredménye a fent meghatározott záróvizsgarészekre adott osztályzatok egyszerű átlaga.

13. A szakdolgozat/diplomamunka

A szakdolgozat/diplomamunka elkészítésének rendjét, tartalmi és formai követelményeit egyebekben a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat határozza meg.

14. Az oklevél

14.1. Az oklevél kiadásának feltétele

Az oklevél kiadásának feltétele az eredményes záróvizsga.

14.2. Az oklevél minősítésének megállapítása

Az oklevél minősítése megállapításnak részletes szabályai a TVSZ 56. § (3)-(5) bekezdésében meghatározottak szerint:
„(3) Az oklevél minősítését, ha a szak ajánlott tanterve másképpen nem rendelkezik, az alábbiak egyszerű átlaga adja meg:
a) a szakdolgozat védésére adott osztályzat;
b) a záróvizsga szóbeli részére adott (több elemből álló vizsga esetén az elemekre adott osztályzatok átlaga egész számra kerekítve) egy osztályzat;
c) a gyakorlati záróvizsgára adott osztályzat (ha van);
d) a teljesített félévek (két tizedesig kifejezett) súlyozott tanulmányi átlagainak átlaga:
(SZD + ZV + GY + (Á1+…+Án)/n) / 4
Amennyiben a záróvizsga nem tartalmaz gyakorlati elemet:
(SZD + ZV + (Á1+…+Án)/n) / 3
(4) Az oklevél minősítésének megállapítása az alábbi határértékek figyelembevételével történik, ha a fenti módszer alapján számított érték:
a) kitűnő, ha az átlag 5,00
b) jeles, ha az átlag 4,51-4,99
c) jó, ha az átlag 3,51-4,50
d) közepes, ha az átlag 2,51-3,50
e) elégséges, ha az átlag legalább 2,00 – de legfeljebb 2,50.

(5) Kiváló eredménnyel végez az a hallgató, akinek oklevél-minősítése kitűnő. Kiváló eredménnyel végez továbbá az is, akié jeles, valamint az összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyének átlaga legalább 4,51.”

15. A szakmai gyakorlat

Az 1-5. félév óvodai gyakorlatainak teljesítése nélkül a 6. félév összefüggő szakmai gyakorlata nem kezdhető meg.

1. félév: Csoportos óvodai gyakorlat:

Az első félév a pedagógiai tájékozódás szakasza. A hallgatók a gyakorlat megismerkednek az óvodai környezettel, az intézmény működésével, valamint a nevelő-oktató munkát támogató partnerintézményekkel. Feladatuk a gyermekek megfigyelése és a pedagógiai folyamatok dokumentálása. A hallgatóknak hospitálási naplót kell készíteniük, amely tartalmazza a gyakorlat során szerzett tapasztalatokat, megfigyeléseket és a pedagógiai folyamatokkal kapcsolatos reflexiókat.

2-5. félév: Csoportos és egyéni óvodai gyakorlatok:

(Csoportos és egyéni gyakorlat 1.: játék, mindennapos mozgás, Csoportos és egyéni gyakorlat 2.: ének, mozgás, Csoportos és egyéni gyakorlat 3.: irodalom, külső környezet, Csoportos és egyéni gyakorlat 4.: alkotás, választható tevékenység)

A második-ötödik félév során a hallgatók közvetlenül részt vesznek az óvodai tevékenységek irányításában, alkalmazva a már tanult elméleti ismereteket. A fejlesztő tevékenységeket a gyakorlatvezető mentorpedagógus, valamint az egyetemi oktató irányítása mellett végzik. Tapasztalataikat meghatározott szempontok alapján hospitálási napló formájában dokumentálják.

6. félév: Összefüggő szakmai gyakorlat:

A hallgatók teljes körű pedagógiai feladatokat látnak el abban a partnerintézményben, amellyel a Nemzeti Közszolgálati Egyetemnek érvényes partnerintézményi megállapodása van. A hallgatók köznevelési intézményekbe történő beosztását és tájékoztatását a Nemeskürty István Tanárképző Kar Gyakorlatszervezési Osztálya végzi. A hallgatók időbeosztása és a gyakorlatvezető mentorpedagógushoz rendelése az adott köznevelési intézmény vezetőjének feladata.

A nyolchetes gyakorlat során a pedagógusjelöltek az óvodai nevelésben, a pedagógiai feladatokban, valamint a csoportos és egyéni fejlesztési tevékenységekben való jártasságukat demonstrálják. Meghatározott szempontok alapján portfóliót készítenek, amelyben bemutatják az óvodai munkával kapcsolatos teljesítményüket, szakmai fejlődésüket, a gyermekek fejlődésének nyomon követését. Az összefüggő gyakorlat célja, hogy a hallgató a tanulmányai során megszerzett elméleti és gyakorlati tudását elmélyítse, tapasztalatot szerezzen az óvodai foglalkozások megtervezésében és megtartásában; minél több óvodai élethelyzettel ismerkedjen meg, amelyek valós környezetben készítik fel az óvodapedagógusi pálya mindennapjaira. Cél az óvodai élet komplexitásának megismerése.

Az összefüggő gyakorlat legalább 75%-át a köznevelési intézményben végzett tevékenységek teszik ki. A fennmaradó részt a hallgató, a gyakorlatvezető mentorpedagógus és az egyetemi szakember konzultációi töltik ki, amelyek során feldolgozzák az óvodai gyakorlathoz kapcsolódó tapasztalatokat.

A hallgató a portfoliójára és az óvodai tevékenységére, valamint a zárófoglalkozás megtartására írásbeli értékelést kap a gyakorlatvezető mentorpedagógustól. A tárgy teljesítését igazoló érdemjegyet a gyakorlatvezető mentorpedagógus állapítja meg.

Az Összefüggő szakmai gyakorlat teljesítése a záróvizsgára bocsátás előfeltétele.

16. A külföldi részképzés céljából nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak (mobilitási ablak)

Az Erasmus+ és egyéb nemzetközi programok lehetőséget adnak az alapképzésben részt vevő hallgatóknak, hogy tanulmányi mobilitási, illetve szakmai gyakorlati ösztöndíjban részesüljenek.

A tanulmányi mobilitás lehetővé teszi, hogy a pályázatot elnyert hallgatók egy félévet az Egyetem valamely partnerintézményénél töltsenek, és az ott megszerzett krediteket beszámíttassák itthoni tanulmányaikba. Az ún. csereprogram révén a hallgatók tandíjmentesen tanulhatnak az adott intézményben.

A pályázók az EU országaiba, illetve Izlandra, Liechtensteinbe, Norvégiába, illetve Törökországba, Szerbiába és Észak-Macedóniába utazhatnak, azokba az intézményekbe, amelyekkel az Egyetem intézményközi szerződést kötött. A választható Egyetemek listája az egyetem honlapján elérhető. A nemzetközi kreditmobilitás (Európán kívüli országok) keretein belül az Egyetem tanévenként és pályázati ciklusonként változó térségbeli partnerintézményekkel biztosít kapcsolatokat.

A Kar által az egyes partnerintézményekkel kötött kétoldalú megállapodások száma folyamatosan növekszik. A képzés célkitűzéseiből adódóan a Kar ösztönzi a hallgatókat a nemzetközi mobilitásban történő részvételre. A külföldi tanulmányokat folytató hallgatók részére kedvezményes tanulmányi rendet biztosít, valamint a Kari Kreditátviteli és Validációs Bizottság széles körben fogadja be a külföldön teljesített tárgyakat a kötelező, vagy a szabadon választható tárgyak körébe.

A képzés felépítéséből eredően a 3., 4. és 5. szemeszter lehet alkalmas külföldi tanulmányok folytatására.

17. További szakspecifikus követelmények

17.1. Specializációválasztás feltételei

Az óvodapedagógus alapszak hallgatói a képzés III. félévben két lehetséges specializáció közül választhatnak: Együttnevelés specializáció és Néphagyomány specializáció. A specializációk meghirdetése automatikus, annak valamelyikére a hallgatónak jelentkeznie kell.

A specializáció választását követően az IV-VI. félévben a hallgatók a specializációhoz rendelt differenciált szakmai ismereteket is teljesítik, a specializációhoz rendelt tanóra-, kredit- és vizsgaterv alapján.

A specializációra felvehető hallgatók számát minden évben a kar dékánja állapítja meg. A specializáció választására az első két aktív félévet követően kerül sor, a harmadik félévben. A jelentkezés a Neptun rendszeren keresztül, az adott vizsgaidőszak lezárultát követően történik.

A specializációra való bekerülés az adott időszakban jelentkező hallgatók által elért pontszámok (hallgatói sorrend), illetve az általuk megjelölt specializáció sorrend alapján történik.

A hallgatói sorrend az alábbi tényezők értékelése alapján alakul ki:

- a két aktív félév kumulált tanulmányi átlagának átlaga szorozva 10-zel.
- a Karon folytatott tanulmányok idején az intézményi TDK versenyen elért eredmény határozza meg: I. helyezés: 10 pont, II. helyezés: 8 pont, III. helyezés: 6 pont
- az intézményi TDK versenyen való részvételért: 2 pont.
- a Tudományos Diákkör munkájában való részvétel: 1 pont.

A hallgatók pontszámát (sorrendjét) a Tanulmányi Osztály állapítja meg a jelentkezésre nyitva álló határnapot követő 10 munkanapon belül. A specializációkra való bekerülésre irányuló döntést az oktatási dékánhelyettes a szakfelelőssel és a specializációfelelősökkel

együtt készíti elő, az előterjesztést az oktatási dékánhelyettes terjeszti fel a dékán részére jóváhagyásra a hallgatói sorrend megállapítását követő 10 munkanapon belül.
Az adott specializációra a rendelkezésre álló létszámnak megfelelő, legmagasabb pontszámmal rendelkező azon hallgatók kerülnek be, akik elsőként jelölték meg a specializációt. A létszámon felüli hallgatók a sorban következőként megjelölt – szabad hellyel rendelkező - specializáció hallgatói lesznek. Ettől eltérően, amennyiben egyik specializációra sem jelentkeznek többen a rendelkezésre álló keretszám 10 %-ánál, valamennyi hallgatót az általa megjelölt specializációra kell felvenni.

17.2. Szigorlat/alapvizsga/komplex vizsga

TOTTBSZ001 - Pszichológia szigorlat (3. szemeszter) tárgyai:
- TFTTB100 A pszichológia alapjai és fő területei
- TFTTB102 Fejlődéslélektan
- TTOTB119 Az óvodai pedagógiai folyamatok pszichológiája

TOTTBSZ002 - Pedagógiai-módszertani szigorlat (4. szemeszter) tárgyai:
- TTOTB101 Az óvodai nevelés elméleti alapjai
- TTOTB102 A játék pedagógiai alapjai és módszertana
- TTOTB109 Az óvodai nevelés és a gyermekkép alakulásának története
- TTOTB110 Didaktika óvodapedagógusoknak

17.3. Kritériumkövetelmények

TTOTB130 - Az óvodai nevelést szabályozó alapdokumentumok
TTTTT100 - Kárpát-medencei értékeink
Testnevelés

17.4. A mesterképzésbe történő felvételkor hiányzó kreditek megszerzésének feltételei

-

17.5. A képzésben alkalmazott sajátos oktatási-tanulási, tanulás-támogatási eszköztár, módszertan, eljárások

Online és távoktatási tanulástámogatási eszközök és módszerek használata (pl. Moodle e-learning keretrendszer, Neptun Tanulmányi rendszer, E-közszolgálati Tudásportál, Webináriumok készítése (EDUHOME) és publikálása (pl. Ludovika távoktatási portál).
A hallgató szabadon választható tantárgyak terhére legalább két kredit értékű szaknyelvi tárgyat teljesít a szaknyelvi tárgycsoportból, vagy a szaknyelvi kompetencia igazolásával teljesíthető a követelmény az alábbi kritériumok egyikének való megfeleltetés alapján:

- igazolás szakmai nyelvvizsgáról (minimum B2 szint vagy annak megfelelő nemzetközi nyelvvizsga-bizonyítvány);
- minimum 1 hónap időtartamú külföldi, idegen nyelvű tanulmányi vagy szakmai programban való részvétel igazolása;
- a Nemeskürty István Tanárképző Kar által meghirdetett idegen nyelvű szakmai tantárgy teljesítésének igazolása;
- nemzetközi konferencián, versenyen idegen nyelven szakmai előadás tartásának igazolása;
- hazai szakmai konferencián, beleértve az OTDK-t és az ITDK-t, idegen nyelvű előadás megtartásának igazolása;
- idegen nyelvű tudományos publikáció megjelenése;
- formális tanulás útján, de nem felsőoktatási képzésben megszerzett kompetencia elismertetése;

- informális tanulás útján megszerzett kompetencia elismertetése.

A szaknyelvi kompetenciát a hallgatónak legkésőbb a szakdolgozat leadásáig kell hitelt érdemlően igazolnia.

A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Amennyiben a tantárgyi program nem rendelkezik másképp, akkor a hallgató köteles foglalkozások 75%-án részt venni. A 75%-ot meghaladó mértékű hiányzás az aláírás megtagadását vonhatja maga után. A 75%-ot meghaladó hiányzás indokolt esetben igazolható (pl.: orvosi kezelésben részesült, szolgálati jogviszonyban áll). Az igazolást a következő tanórán kell a kurzust oktató és a tárgyfelelős részére leadni, illetve elektronikus úton eljuttatni. Az így elmulasztott órák tananyaga önálló felkészüléssel pótolhatók.

A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Amennyiben a tantárgyi program nem rendelkezik másképp, akkor a hallgató köteles a foglalkozások 75%-án részt venni. A 75%-ot meghaladó mértékű hiányzás az aláírás megtagadását vonhatja maga után. A 75%-ot meghaladó legfeljebb egy hiányzás indokolt esetben igazolható (pl.: orvosi kezelésben részesült, szolgálati jogviszonyban áll). Az igazolást a következő tanórán kell a kurzust oktató és a tárgyfelelős részére leadni, illetve elektronikus úton eljuttatni. Az így elmulasztott órák tananyaga önálló felkészüléssel pótolható.

Tantárgyak kedvezményes tanulmányi rend mellett történő teljesítésére vonatkozó szabályok:

Az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 20. §-ban rögzített a HTVSZÜB által engedélyezett kedvezményes tanulmányi rendben tanulmányokat folytató hallgatók esetén, amennyiben a tantárgyi program másként nem határoz, a tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége vonatkozásában a hallgatónak a kurzus oktatójával egyeztetett formában otthoni munkával elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az otthoni munkával elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

Budapest,

Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens

A tantárgyi programok listája

I. Törzsanyag

TTOTB101	Az óvodai nevelés elméleti alapjai
TTOTB102	A játék pedagógiai alapjai és módszertana
TFTTB100	A pszichológia alapjai és fő területei
TFTTB101	Nevelés és személyiségfejlesztés
TTOTB103	Éneklési és zenélési készségek fejlesztése
TTOTB104	Csoportos óvodai gyakorlat
TTOTB105	Funkcionális anatómia
TTOTB106	Mozgásfejlesztés az óvodában
TTOTB107	A munka jellegű tevékenységek módszertana
TTOTB108	Beszédtechnika, beszédfejlesztés
TTOTB109	Az óvodai nevelés és a gyermekkép alakulásának története
TTOTB110	Didaktika óvodapedagógusoknak
TFTTB102	Fejlődéslélektan
TTOTB111	Népzene és népi játék az óvodában, hangszeres játék
TTOTB112	Népköltészet és gyermekirodalom: mese, mesélés és módszertana
TTOTB113	A külső világ megismerésének pedagógiája: matematika
TTOTB114	Alapozó vizuális ismeretek
TTOTB115	Csoportos és egyéni gyakorlat 1.: játék, mindennapos mozgás
TTOTB116	Énekes játékok és a zenélés módszertana az óvodában
TTOTB117	Tartáskorrekció és mozgásos gyakorlatok oktatásmódszertana
TDMKTB600	A hatékony pedagógusi kommunikáció módszertana
TTOTB118	Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában
TTTTTB500	A család szociológiája
TTOTB119	Az óvodai pedagógiai folyamatok pszichológiája
TTOTB120	Népköltészet és gyermekirodalom: vers, verselés és módszertana
TTOTB121	Matematikai nevelés alapjai és módszertana az óvodában
TTOTB122	A természeti és társadalmi környezet megismertetése, Zöld Óvoda
TTOTB123	A vizuális nevelés módszertana az óvodában
TTOTB100	Különleges bánásmódot igénylő gyermekek
TTOTB124	Csoportos és egyéni gyakorlat 2.: ének, mozgás
TTTTTB502	Gyermek és társadalom
TTOTB125	Óvodai mozgásos tevékenységek vezetése

TTOTB126 Csoportos és egyéni gyakorlat 3.: irodalom, külső környezet

TTTTTB501 Interkulturális kapcsolatok

TTOTB127 Informatika az óvodapedagógus pályán

TTOTB128 Csoportos és egyéni gyakorlat 4.: alkotás, választható tevékenység

TTOTB129 Az óvodapedagógus csoporton kívüli feladatai

II. Szakdolgozat/Diplomamunka

TOTTBSZD100 Kutatásmódszertan

TOTTBSZD200 Szakdolgozat

III. Szakmai gyakorlat

TTOTBSZGY01 Komplex egyéni szakmai gyakorlat

IV. Szabadon választható tantárgyak

Külön lista szerint.

V. Kritériumkövetelmények

TTOTB130 Az óvodai nevelést szabályozó alapdokumentumok

TTTTT100 Kárpát-medencei értékeink

Testnevelés

VI. Kötelezően választható tantárgyak

<u>Együttnevelés specializáció</u>

TTOTB131 Az integrált és inkluzív nevelés elvei és alapjai az óvodában

TTOTB132 Az SNI és BTMN atipikus tünetei óvodás korban

TTOTB133 Kommunikációs, tanulási és szociális készségek fejlesztésének lehetőségei az óvodai nevelésben

TTOTB134 Viselkedésproblémák kezelése és prevenciós módszerek az óvodában

TTOTB135 Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás, egészségnevelés

TTOTB136 A bölcsőde, az óvoda és az iskola közötti átmenet pedagógiai jellemzői

TTOTB137 Egyénre szabott támogatás az óvodai nevelésben

TTOTB138 Inkluzív csoportdinamika és kooperáció fejlesztése a mindennapi tevékenységekben

TTOTB139 Az óvodai környezet átalakítása az inkluzív nevelés támogatására

TTOTB140 Szülőkkel és társintézményekkel való együttműködés az integrált nevelés támogatásában

<u>Néphagyományok pedagógiája specializáció</u>

TTOTB141 A néphagyományok szerepe az óvodai nevelésben

TTOTB142 Mitikus elemek a magyar és más népek meséiben

TTOTB143 Népek jelképei és szimbólumai az óvodában

TTOTB144 Hagyományok és mozgásfejlesztés: néptánc

TTOTB135	Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás, egészségnevelés
TTOTB136	A bölcsőde, az óvoda és az iskola közötti átmenet pedagógiai jellemzői
TTOTB145	Óvodai élet szervezése a néphagyományok alapján
TTOTB146	Közösségi élet szervezése a népi játékokon keresztül
TTOTB147	Népek zenéi - népzene az óvodában
TTOTB148	Népi kismesterségek az óvodai nevelésben

TANTÁRGYI PROGRAMOK

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB131**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az integrált és inkluzív nevelés elvei és alapjai az óvodában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Principles and foundations of integrated and inclusive education in kindergarten
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / együttnevelés specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az integrált és inkluzív nevelés alapelveit, módszereit és gyakorlatát az óvodai nevelés kontextusában. Fejlesszék azokat a képességeiket, amelyek lehetővé teszik a különböző képességű, háttérrel rendelkező gyermekek egyéni szükségleteinek felismerését és kielégítését, valamint az inkluzív pedagógiai szemlélet alkalmazását a mindennapi gyakorlatban. Értsék az inklúzió és integráció közötti különbségeket, azok jelentőségét a pedagógiai munkában, és váljanak képessé ezeket az alapelveket a mindennapi nevelési gyakorlatukban alkalmazni.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarise students with the principles, methods and practice of integrated and inclusive education in the context of kindergarten. Develop the skills needed to identify and meet the individual needs of children with different

abilities and backgrounds and to apply an inclusive pedagogical approach in everyday practice. Understand the differences between inclusion and integration, their relevance in pedagogical work and be able to apply these principles in their everyday educational practice.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

-

Képességei:

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a

módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Knows the differentiated strategies and methods for the development of the personality of 3-7 year old children, the characteristics of the age and the pace of individual development, the aspects and possibilities of their selection and application.

Informed about the issues of integration and inclusion.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

-

Attitude:

Committed to the selection of strategies, methods, activities and the creation of a supportive environment that facilitate the systematization and expansion of the experiences and knowledge of the 3-7-year-old child and the group of children.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az integrált és inkluzív nevelés fogalma, történeti, társadalmi háttere (The concept, history and social background of integrated and inclusive education)

12.2. A jogi szabályzók és szakmai dokumentumok az integrált és inkluzív nevelésben (Legal regulations and professional documents in integrated and inclusive education)

12.3. Az integráció és inklúzió pedagógiai alapelvei, megjelenésük az óvodai nevelésben (Pedagogical principles of integration and inclusion, their manifestation in kindergarten education)

12.4. Különleges bánásmódot igénylő és hátrányos helyzetű gyermekek az óvodában (Children with special needs and disadvantaged children in kindergarten)

12.5. Az egyéni szükségletek feltárása és az ezekhez illeszkedő célok meghatározása (Identifying individual needs and setting appropriate goals)

12.6. Az egyéni fejlesztési terv készítésének elmélete és gyakorlata (Theory and practice of drawing up an individual development plan)

12.7. Az inklúzió támogatása a közösségben (Promoting inclusion in the community)

12.8. Az inkluzív környezet fizikai és érzelmi dimenziói (Physical and emotional dimensions of an inclusive environment)

12.9. Az érzelmi biztonság megteremtésének fontossága és módszerei az óvodai

csoportban (The importance and methods of creating emotional safety in the kindergarten group)

12.10. Inkluzív pedagógiai módszerek fajtái, alkalmazása az óvodai gyakorlatban (Types of inclusive pedagogical methods and their application in kindergarten practice)

12.11. A játék szerepe az integrált és inkluzív nevelésben. Játékalapú tanulásszervezés különböző képességű gyermekek számára (The role of play in integrated and inclusive education. Play-based learning organisation for children with different abilities)

12.12. Fejlesztő eszközök használata az integrált és az inkluzív nevelés során (Using developmental tools in integrated and inclusive education)

12.13. Hatékony kommunikációs módszerek gyermekekkel, családokkal és szakmai partnerekkel az integrált óvodai nevelésben (Effective communication methods with children, families and professional partners in integrated kindergarten education and care)

12.14. Konfliktusforrások az integrált óvodai csoportokban (Sources of conflict in integrated kindergarten groups)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga a tematika témaköreiből összeállított tételsor alapján, értékelése ötfokozatú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Illyés Sándor: Gyógypedagógiai ismeretek, ELTE BGGYFK, Budapest 2000. ISBN: 9637155287;

2. Kovács Krisztina: Az óvodapedagógus feladata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Szeged 2015. ISBN: 9786155455247 https://eta.bibl.u-szeged.hu/1679/;

3. Mező Ferenc, Mező Katalin, Szilágyi Barnabás (szerk.): Az együttnevelés útjai, Debreceni Egyetem, Debrecen 2015. ISBN: 9789633184837;

4. N. Kollár, Katalin, Szabó Éva : Pedagógusok pszichológiai kézikönyve, Osiris Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789632762791;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Irányelvek és alapprogramok, Oktatási Hivatal,. ISBN: https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok?printMode=true;

2. Békési Kálmán, Kasza Georgina, Kőpatakiné Mészáros Mária, Mayer József, Szabó Mária, Vágó Irén: A küszöbön. Sajátos nevelési igényű gyerekek az óvodákban, Fogyatékos személyek Esélyegyenlőségéért Alapítvány, Budapest 2008. ISBN: 789638789907;

3. Réthy Endréné: A speciális szükségeletű gyermekek nevelése, oktatása Európában. Az integráció és inklúzió elméleti és gyakorlati kérdései, Magyar Pedagógia. 102. évfolyam 3.sz, Budapest 2002.

4. Takács István (szerk.): Pszichopedagógia, Flaccus Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 9786155278839;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB132**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az SNI és BTMN atipikus tünetei óvodás korban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Atypical symptoms of special educational needs and learning difficulties in kindergarten
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / együttnevelés specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a sajátos nevelési igényű (SNI) és beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral (BTMN) küzdő gyerekek leggyakoribb atipikus tüneteit óvodás korban. Értsék az SNI és BTMN hátterét, legyenek képesek felismerni a korai jeleket, atipikus tüneteket és megtervezni a megfelelő pedagógiai stratégiákat a sikeres óvodai integráció érdekében. A kurzus során fejlődjön empátiájuk, kommunikációs készségük és csapatmunka iránti elhivatottságuk, miközben etikai érzékenységük és felelősségvállalásuk is erősödik a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to introduce students to the most common atypical symptoms of children with special educational needs and behavioural, learning and integration difficulties in kindergarten. Understand the background of special needs, be able to

recognise early signs and atypical symptoms and plan appropriate pedagogical strategies for successful integration in kindergarten. The course will develop their empathy, communication skills and commitment to teamwork, while enhancing their ethical awareness and responsibility when working with children with special educational needs.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

-

Képességei:

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és

az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning.

Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Knows the differentiated strategies and methods for the development of the personality of 3-7 year old children, the characteristics of the age and the pace of individual development, the aspects and possibilities of their selection and application.

The student is knowledgeable in the field of integration and inclusion.

-

Capabilities:

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective kindergarten teacher, as an autonomous personality, he is a conscious controller of his professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az SNI és BTMN fogalmi meghatározása (Definition of special needs)

12.2. Az érzelmi, viselkedési és tanulási zavarok jelei óvodás korban (Signs of emotional, behavioural and learning disorders in kindergarten)

12.3. Az idegrendszeri fejlődés és az SNI-hez kapcsolódó atipikus tünetek (Neurodevelopment and atypical symptoms associated with special needs)

12.4. Autizmus spektrumzavar óvodás korban (Autism spectrum disorder in kindergarten)

12.5. Figyelemzavar és hiperaktivitás megjelenési formái (Manifestations of attention deficit and hyperactivity disorder)

12.6. Beszédzavarok és nyelvi fejlődési zavarok jellemzői óvodáskorban (Characteristics of speech and language development disorders in kindergarten)

12.7. Magatartási zavarokat mutató gyermekek az óvodában (Children with behavioural disorders in kindergarten)

12.8. Értelmi fogyatékos gyermekek jellemzői (Characteristics of children with intellectual disabilities)

12.9. Szenzoros integrációs zavarok megjelenési formái (Presenting forms of sensory integration disorders)

12.10. Multidiszciplináris együttműködés jelentősége (The importance of multidisciplinary cooperation)

12.11. A szülőkkel való együttműködés szerepe az SNI-s és BTMN-s gyermekek ellátásában (The role of working with parents in the care of children with special needs)

12.12. Az integrált nevelés megvalósítása az óvodában (Implementation of integrated education in kindergarten)

12.13. Jogi és etikai kérdések az SNI-s és BTMN-s gyermekek ellátása során (Legal and ethical issues in the care of children with SNI and BTMN)

12.14. Az egyéni fejlesztés támogatása (Supporting individual development)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás/gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga a tematika témaköreiből összeállított tételsor alapján, értékelése ötfokozatú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Héjja-Nagy Katalin, Dávid Mária, Mester Dolli: Neveléslélektan – egyéni bánásmód, Líceum Kiadó, Eger 2015. ISBN: 9786155509728;

2. Illyés Sándor: Gyógypedagógiai ismeretek, ELTE BGGYFK, Budapest 2000. ISBN: 9637155287;

3. N. Kollár Katalin, Szabó Éva: Pedagógusok pszichológiai kézikönyve I-III., Osiris Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789632762791;

4. Tóth László: Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése, Debreceni Egyetem Kiadó, Debrecen 2015. ISBN: 978963473871810 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Jávorné Kolozsváry Judit (szerk.): Az óvodapedagógus szerep kihívásai, Trezor Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 963908896X;

2. Kovács Krisztina: Az óvodapedagógus feladata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Szeged 2015. ISBN: 9786155455247 https://eta.bibl.u-szeged.hu/1679/;

3. N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): Pszichológia pedagógusoknak, Osiris Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 963389672X;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB133**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kommunikációs, tanulási és szociális készségek fejlesztésének lehetőségei az óvodai nevelésben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Opportunities for developing communication, learning, and social skills in kindergarten education
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / együttnevelés specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - A fejlesztéshez kapcsolódó játéktár összeállítása, az oktató által kiválasztott játékok megtanítása a hallgatótársaknak, játékirányítás.

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy az óvodapedagógus hallgatók olyan speciális ismereteket sajátítsanak el, amelyek birtokában alkalmassá válnak a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlődési ütemához igazodó fejlesztő tevékenységének megvalósítására csoportmunkában. A hallgatók olyan új módszertani eljárásokat ismernek meg, amelyek által megvalósulhat az integrált/inkluzív nevelés; amelyek alkalmasak pozitív attitűdök kialakítására, szemléletformálásra és az előítéletek megszüntetésére.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to provide kindergarten teacher students with special knowledge that will enable them to implement developmental activities for children

with special educational needs in a teamwork setting, adapted to the individual developmental pace of the child. Students will be introduced to new methodologies that can be used to achieve integrated/inclusive education; which can be used to develop positive attitudes, to shape attitudes and to eliminate prejudices.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

-

Képességei:

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Informed about the issues of integration and inclusion.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kurzus menetének és a követelményeknek (beleértve az egyéni feladatokat) ismertetése. Az óvodapedagógus kompetenciájának határai (The course and its requirements (including individual tasks). Competence limits of the kindergarten teacher)

12.2. Együttműködési formák az integrált/inkluzív nevelés résztvevőivel (Forms of cooperation with participants in integrated/inclusive education)

12.3. Az érzékelést és észlelést fejlesztő játékok (Games that develop perception and cognition)

12.4. A figyelem fejlesztése (Developing attention)

12.5. A hallási figyelem fejlesztése (Developing auditory attention)

12.6. Társas kapcsolatokat fejlesztő játékok (Games to develop social relationships)

12.7. A pedagógus-gyermek közötti kapcsolatot fejlesztő játékok (Games to develop the teacher-child relationship)

12.8. A gyermek-gyermek közötti kapcsolatot fejlesztő játékok (Games that develop the child-child relationship)

12.9. Játék a beszédhanggal (Playing with the sound of speech)

12.10. A személyközi kommunikációt megkönnyítő gyermekmondókák (Children's sayings to facilitate interpersonal communication)

12.11. Párbeszédes mondókák és versek (Dialogue sayings and poems)

12.12. Nem verbális kommunikációs játékok (Non-verbal communication games)

12.13. Differenciáló pedagógia – az inklúzió segítése (Differentiating pedagogy – promoting inclusion)

12.14. A megvalósítás tárgyi és személyi feltételei (Material and personnel conditions for implementation)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 4. félév/tavasz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

A fejlesztéshez kapcsolódó játéktár összeállítása, leadási határidő: 3 héttel a szemeszter vége előtt.

Játékirányítási szituáció bemutatása az utolsó 2 hétben, egyénileg, min. 5 percben, utólag szóbeli ismertetéssel (magyarázattal).

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A jelenléti követelmény teljesítése a 14. pont szerint és tanórai aktív munka, a 15. pont szerinti követelmények legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy (ötfokú) az órai munka (20%), a játéktár (40%) és a játékirányítás (40%) alapján. 0-59,9% elégtelen, 60-69,9% elégséges, 70-79,9% közepes, 80-89,9% jó, 90-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. **Irodalomjegyzék:**

17.1. Kötelező irodalom:

1. Báthory Zoltán, Falus Iván: Tanulmányok a neveléstudomány köréből, Osiris Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 963-389-169-8;

2. Gaál, É.: A tanulásban akadályozott gyermekek az óvodában és az iskolában. In: Illyés, S. (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek 429-457.p, ELTE BGGyTFK, Budapest 2000. ISBN: 963-715-528-7;

3. Jean Piaget-Barbel Inhelder: Gyermeklélektan, Osiris Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789632764962;

4. Szenczi Árpád: Professzionális nevelés - értékközvetítés társas-lelkületi alapon, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789639955783;

5. Závoti Józsefné: A fejlesztőpedagógia alapjai, Soproni Egyetem Kiadó, Sopron 2023. ISBN: 9789633344750 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Hercz Mária (szerk.): Pályakezdő óvodapedagógusok túlélőkészlete, Szegedi Tudományegyetem, Szeged 2015. ISBN: 9789633064245;

2. Körmöci Katalin : A gyermek szükségleteire épített tanulás az óvodában, Flaccus Kiadó Kft., Budapest 2019. ISBN: 9786155278365;

3. Kovács Krisztina: Az óvodapedagógus feladata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Szeged 2015. ISBN: 9786155455247 https://eta.bibl.u-szeged.hu/1679/;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB134**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Viselkedésproblémák kezelése és prevenciós módszerek az óvodában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Behaviour management and prevention methods in kindergarten
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / együttnevelés specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók ismerjék az óvodai viselkedésproblémák hátterét és okait. A kurzus során a hallgatók megismerik a különböző viselkedésproblémák azonosításának módjait és a megfelelő beavatkozási technikákat. Átfogó ismeretekkel rendelekeznek azokról a prevenciós módszerekről, amelyekkel elkerülhetők vagy csökkenthetők az óvodai nevelés során jelentkező viselkedésproblémák. Képessé válnak hatékony kommunikációra és együttműködésre a szülőkkel és más szakemberekkel a gyermekek érdekében.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of this course is to provide students with the background and causes of behavioural problems in kindergarten. During the course, students will learn how to identify different behavioural problems and appropriate intervention techniques. They will gain a comprehensive knowledge of preventive methods to avoid or reduce

behavioural problems in kindergarten education. They will be able to communicate and cooperate effectively with parents and other professionals in the best interests of children.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor, mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

Tájékozott a pedagógiai tanácsadás módszertanában.

-

Képességei:

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek

megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Knows the differentiated strategies and methods for the development of the personality of 3-7 year old children, the characteristics of the age and the pace of individual development, the aspects and possibilities of their selection and application.

Informed about the issues of integration and inclusion.

Possesses the basic knowledge of family and child protection, and children's rights necessary for fulfilling the tasks of pre-school education, and is informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance.

Informed about the methodology of pedagogical counselling.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family

environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Establishes a relationship with the partners of the childcare institution—family, crèches, educational service providers, specialised services, other public education institutions, and the maintainer—based on mutual respect and trust, cooperates, communicates professionally, clearly, and authentically in professional situations, provides assistance in case of problems affecting the child, and participates in developing solutions.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A viselkedésproblémákkal kapcsolatos alapfogalmak és definíciók (Basic concepts and definitions of behavioural problems)

12.2. A viselkedésproblémák okai és háttere (Causes and background of behavioural problems)

12.3. Családi, szociális és pszichológiai tényezők (Family, social and psychological factors)

12.4. Szociális készségek fejlesztésének módszerei, szociális készségfejlesztő játékok (Social skills development methods, social skills games)

12.5. Az agresszió formái és kezelési módszerei az óvodában (Forms of aggression

and ways of dealing with it in the kindergarten)

12.6. A szorongás és stressz jelei és kezelése (Signs and management of anxiety and stress)

12.7. A figyelemhiányos/hiperaktív viselkedés jellemzői, kezelése (Characteristics and management of ttention deficit/hyperactive behaviour)

12.8. Strukturált napirend készítésének gyakorlata (Practice of structured daily planning)

12.9. Hatékony kommunikáció és együttműködés a szülőkkel, szakemberekkel (Effective communication and cooperation with parents and professionals)

12.10. Prevenciós módszerek, stratégiák és programok, azok szervezése és tervezése (Prevention methods, strategies and programmes, their organization and planning)

12.11. A játék szerepe a viselkedésproblémák kezelésében, játékterápiás módszerek (Role of play in the management of behavioural problems, play therapy methods)

12.12. Az önszabályozás és önkontroll fejlesztésének lehetőségei óvodás korú gyermekeknél (Possibilities of developing self-regulation and self-control in kindergarten children)

12.13. Az empátia és elfogadás fejlesztése a viselkedésproblémás gyermek csoportjában (Developing empathy and acceptance in a group of children with behavioural problems)

12.14. Esettanulmányok elemzése (Analysis of case studies)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 4. félév/tavasz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Egy viselkedésproblémás óvodás gyerek pedagógiai jellemzése, személyre szabott fejlesztési tervének elkészítése és egy zárthelyi dolgozat a tananyag tartalmának ismeretéből. Hiányzás esetén a zh a póthéten egy alkalommal pótolható.

A kedvezményes tanrend szerint haladó vagy tartós távolléten lévő hallgatónak a gyakorlati feladatokon kívül írásbeli beszámolót kell készítenie a tananyag ismeretéről.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A gyermekről készített pedagógiai jellemzés és fejlesztési terv (50 pont), a zárthelyi dolgozat (50 pont), összesen 100 pont.

Az írásbeli feladat leadási határideje a félév 8. hete, a ZH megírása a félév utolsó előtti foglalkozása.

A feladatok értékelése 5 számjegyű skálán történik: 50% fölött 2-es, 60% fölött 3-as, 75% fölött 4-es, 85% fölött 5-ös osztályzat adható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Dr. Pataky Nóra: Viselkedésproblémák kezelése óvodáskortól serdülőkorig, Oriold És Társai Kft., Budapest 2023. ISBN: 9786155981791;

2. Illyés Sándor: Gyógypedagógiai ismeretek, ELTE BGGYFK, Budapest 2000. ISBN: 9637155287;

3. Spaller Árpád, Spaller Katalin: Gyógypedagógiai ismeretek tára, Timp Kiadó, Debrecen 2006. ISBN: 9789639614307;

4. Závoti Józsefné: A fejlesztőpedagógia alapjai, Soproni Egyetem Kiadó, Sopron 2023. ISBN: 9789633344750 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Huba Judit: A kisgyermek ép és eltérő fejlődése, E-könyv, 2022. ISBN: 9786156455376;

2. Kolozsváry Judit: Más gyerek, más szülő, más pedagógus, OKKER KIADÓ, Budapest 2002. ISBN: 9639228621;

3. Ranschburg Jenő: Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest 2010. ISBN: 9789631927009;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB137**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Egyénre szabott támogatás az óvodai nevelésben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Personalised support in kindergarten education
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 6 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / együttnevelés specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 4

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék meg a különleges bánásmódot igénylő gyermekek szükségleteit és sajátosságait az óvodai környezetben. Megismerik azokat a pedagógiai módszereket, amelyekkel aznosítani tudják a különleges bánásmódot igénylő gyermekek csoportjait. Képessé válnak arra, hogyan tervezzenek és valósítsanak meg személyre szabott fejlesztési tevékenységeket, amelyek elősegítik ezen gyermekek optimális fejlődését. Megértik az együttműködés és a kommunikáció fontosságát a szülőkkel és szakemberekkel a gyermekek érdekében. Elkötelezetté válnak a folyamatos szakmai fejlődés és önképzés iránt.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of this course is to familiarise students with the needs and characteristics of children with special needs in the kindergarten environment. They will learn pedagogical methods to facilitate the development of groups of children with special

needs. They will be able to design and implement personalised development activities to promote the optimal development of these children. Understand the importance of cooperation and communication with parents and professionals in the best interests of children. They become committed to continuous professional development and self-training.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Tisztában van a koragyermekkor, mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

Tájékozott a pedagógiai tanácsadás módszertanában.

-

Képességei:

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények,

fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the differentiated strategies and methods for the development of the personality of 3-7 year old children, the characteristics of the age and the pace of individual development, the aspects and possibilities of their selection and application.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Informed about the issues of integration and inclusion.

Informed about the methodology of pedagogical counselling.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Establishes a relationship with the partners of the childcare institution—family, crèches, educational service providers, specialised services, other public education institutions, and the maintainer—based on mutual respect and trust, cooperates, communicates professionally, clearly, and authentically in professional situations, provides assistance in case of problems affecting the child, and participates in developing solutions.

-

Attitude:

Committed to the selection of strategies, methods, activities and the creation of a supportive environment that facilitate the systematization and expansion of the experiences and knowledge of the 3-7-year-old child and the group of children.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the

results.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénre szabott támogatásának főbb jellemzői az óvodában (The main features of individualised support for children with special needs in kindergarten)

12.2. A különleges bánásmódot igénylő gyermekekre vonatkozó sajátos ellátási formák az óvodai nevelésben (Special forms of care for children with special needs in kindergarten)

12.3. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek egyéni képességjellemzői (Individual ability characteristics of children with special needs)

12.4. A szakértői bizottságok által kiadott szakvélemények értelmezése (Interpretation of expert opinions issued by expert committees)

12.5. Az egyéni fejlesztési terv specifikus elemei, módszertani sajátosságai (Specific elements and methodological features of the individual development plan)

12.6. Egyéni sajátosságokhoz igazodó nevelési módszerek alkalamzása a gyermek személyiségfejlesztésében (The use of individualised educational methods in the child's personal development)

12.7. Alternatív pedagógiai megközelítések az óvodás gyermek személyre szabott fejlesztésére (Alternative pedagogical approaches for the personalised development of the kindergarten)

12.8. Kommunikációs technikák, hatékony kommunikáció a szülőkkel és szakemberekkel, bevonásuk jelentősége a gyermek fejlesztése érdekében (Communication techniques, effective communication with parents and professionals and the importance of their involvement in the child's development)

12.9. Az egyénre szabott nevelés gyakorlata és nehézségei (The practice and difficulties of individualised education)

12.10. A specifikus fejlődési zavarokat mutató gyermekek egyéni fejlesztésének lehetőségei óvodáskorban (Individual development opportunities for children with specific developmental disorders in kindergarten)

12.11. Tehetséges gyermekek fejlesztése óvodáskorban (Development of gifted

children in kindergarten)

12.12. Szemléletformálás, empátia és elfogadás fejlesztése (Attitude formation, empathy and acceptance)

12.13. Együttműködés más szakemberekkel, a multidiszciplináris csapatmunka fontossága (Cooperation with other professionals, the importance of multidisciplinary teamwork)

12.14. Esettanulmányok elemzése (Analysis of case studies)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás/gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel.

Három tesztsor legalább 50% feletti megoldása.

Egy különleges bánásmódot igénylő óvódás pedagógiai jellemzése és személyre szabott fejlesztési tervének elkészítése az oktató által meghatározott időre.

A kedvezményes tanrend szerint haladó vagy tartós távolléten lévő hallgatónak írásbeli beszámolót kell készítenie a tananyag ismeretéről.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott tesztsorok 50% feletti, és a feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy ötfokú skálán való értékelésének összetétele:

tesztek - 60 pont (3X20 pont), 2 beadanadó feladat - 40 pont (20 pont pedagógiai jellemzés, 20 pont fejlesztési terv), összesen 100 pont.

A tesztek megírására: a 4., 8., és 12. hét. A 2 beadandó feladat leadási határideje: 10.

hét.

A feladatok értékelése 5 számjegyű skálán történik: 50% fölött 2-es, 60% fölött 3-as, 75% fölött 4-es, 85% fölött 5-ös osztályzat adható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gyarmathy Éva: Tehetségfejlesztés, TEA Kiadó Kft., Budapest 2021. ISBN: 978615814314;

2. Hercz Mária (szerk.): Pályakezdő óvodapedagógusok túlélőkészlete, Szegedi Tudományegyetem, Szeged 2015. ISBN: 9789633064245;

3. Karczewicz Ágnes: Az óvodai tervezés ábécéje, Novum Könyvklub, Budapest 2022. ISBN: 9786156043542;

4. Körmöci Katalin: A személyes bánásmód kézikönyve, Sprint Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9786158099714;

5. Tóth László: Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése, Debreceni Egyetem Kiadó, Debrecen 2015. ISBN: 978963473871810 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Irányelvek és alapprogramok, Oktatási Hivatal,. ISBN: https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok?printMode=true;

2. Dombi Alice, Dombi Mária: Pedagogikum és kommunikáció, Universitas Kiadó, Szeged 2014. ISBN: 2310011966782;

3. Hegyi Ildikó: Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban, OKKER Kiadó, Budapest 2002. ISBN: 9789637315688;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB138**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Inkluzív csoportdinamika és kooperáció fejlesztése a mindennapi tevékenységekben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Development of inclusive group dynamics and cooperation in everyday kindergarten activities
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / együttnevelés specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az inkluzív pedagógiai szemlélet alapelveit, és elsajátítsák az óvodai csoportdinamika és kooperáció fejlesztéséhez szükséges módszereket. Megismerik a csoporton belüli különbségeket, és képessé válnak olyan technikák hatékony alkalmazására, amelyek segítik a csoport tagjainak együttműködését és elfogadását. A kurzuson fejlődik a hallgatók empátiája, kommunikációs és konfliktuskezelési készsége. A tananyag elsajátításával erősödik bennük az inkluzív szemlélet iránti elhivatottság, és képessé válnak az egyéni és csoporton belüli kapcsolatok fejlődésérét felelősséget vállalni.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarise students with the principles of inclusive pedagogy and to provide them with the necessary methods to develop group dynamics and cooperation in kindergarten. They will learn about the differences within the group and

will be able to effectively apply techniques that promote cooperation and acceptance among group members. The course will develop students' empathy, communication and conflict management skills. They will develop a commitment to an inclusive approach and the ability to take responsibility for the development of individual and group relationships.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Tisztában van a koragyermekkor, mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

-

Képességei:

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére. Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását. Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú,

harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning.

Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application. Informed about the issues of integration and inclusion.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

-

Attitude:

Committed to the selection of strategies, methods, activities and the creation of a supportive environment that facilitate the systematization and expansion of the experiences and knowledge of the 3-7-year-old child and the group of children.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A csoportdinamika szerepe az inkluzív környezet kialakításában (The role of group dynamics in creating an inclusive environment)

12.2. Csoportszerepek azonosítása és fejlesztése az óvodában (Identifying and developing group roles in kindergarten)

12.3. A kommunikációs készségek fejlesztése az óvodai csoportban (Developing communication skills in the kindergarten group)

12.4. Empátia és érzelmi intelligencia fejlesztése az óvodai közösségekben (Developing empathy and emotional intelligence in kindergarten communities)

12.5. Az egyéni különbözőségek elfogadása és integrálása az óvodai csoportban (Acceptance and integration of individual differences in the kindergarten group)

12.6. Kooperatív tevékenységek az óvodai nevelésben (Cooperative activities in kindergarten education)

12.7. Konfliktusok felismerése és konfliktuskezelési stratégiák koragyermekkorban (Recognising conflicts and conflict management strategies in early childhood)

12.8. A bizalom szerepe a csoportdinamikában. Bizalomépítés a csoportban (The role of trust in group dynamics. Building trust in the group)

12.9. A csoportidentitás jelentősége az óvodai közösségben, kialakításának és erősítésének lehetőségei (The importance of group identity in the kindergarten community, ways to develop and strengthen it)

12.10. Az alkalmazkodókészség és képesség fejlesztése az óvodában (Developing adaptability and adaptability in kindergarten)

12.11. A pozitív visszajelzés szerepe a gyermekek motiválásában, motivációs technikák (The role of positive feedback in motivating children, motivational techniques)

12.12. Közösségi szellem kialakítás és fenntartása, az összetartozás erősítése. Identitáserősítés (Building and maintaining a sense of community, fostering a sense of belonging. Identity verification)

12.13. A személyes felelősség fogalma és jelentősége az óvodában (The concept and importance of personal responsibility in kindergarten)

12.14. A pedagógus szerepe a csoportdinamika fejlesztésében (The concept and importance of personal responsibility in kindergarten)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 5. félév/ősz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás/gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A feladat egy, a csoportdinamika vagy a kooperáció fejlesztését segítő foglalkozás tervezése, valamint egy kooperatív játék leírása, bemutatása. A kedvezményes tanrend szerint haladó vagy tartós távolléten lévő hallgatónak ezen kívül írásbeli beszámolót kell készítenie a tananyag ismeretéről.

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy ötfokú skálán való értékelésének összetétele: a csoportdinamika vagy kooperáció fejlesztését segítő foglalkozás tervezése (60%), egy kooperatív játék leírása, bemutatása (40%), összesen 100%.

A foglalkozásterv leadási határideje: 12. hét. A kooperatív játék leírása és bemutatása: 8-11. hét az oktatóval egyeztetett beosztás szerint.

A feladatok értékelése 5 számjegyű skálán történik: 50% fölött 2-es, 60% fölött 3-as, 75% fölött 4-es, 85% fölött 5-ös osztályzat adható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. **Irodalomjegyzék:**

17.1. Kötelező irodalom:

1. Buda Béla: Empátia. A beleélés lélektana, Károli Gáspár Református Egyetem L'Harmattan, Budapest 2012. ISBN: 9789632366357 ;

2. Gróz Andrea, Kövecsesné Gősi Viktória, Várszeginé Gáncs Erzsébet: Gyermek-Kultúra-Nevelés, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar, Győr 2021. ISBN: 9789637287305;

3. Klaus Antons, Ambrus Zsuzsanna, Halász Zsolt, Csapó Edit: A csoportdinamika gyakorlata gyakorlatok és technikák, Synalorg Kft., Budapest 2006. ISBN: 9789630601450;

4. Kocsisné Juhász Éva: A szociális fejlődés és nehézségei óvodáskorban, RAABE Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789635781638 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Daniel Siegel, Tina Payne Bryson: Drámamentes fegyelmezés , Ursus Libris Kiadó, Budapest 2016. ISBN: 9789639718784;

2. Jávorné Kolozsváry Judit (szerk.): Az óvodapedagógus szerep kihívásai, Trezor Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 963908896X;

3. N. Kollár Katalin, Szabó Éva: Pedagógusok pszichológiai kézikönyve I-III., Osiris Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789632762791;

4. Petőné Vígh Katalin: Az óvodapedagógia színes világa, Flaccus Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9786155278686;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB139**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az óvodai környezet átalakítása az inkluzív nevelés támogatására
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Transforming the kindergarten environment to support inclusive education
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / együttnevelés specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az óvodai környezet átalakításának azon lehetőségeit, amelyek támogatják a különböző szükségletekkel rendelkező gyermekek sikeres integrációját, inkluzív nevelését. A kurzus során szerezzenek olyan ismereteket, amelyek alapján képesek az óvodai környezet ergonómiai, esztétikai és funkcionális szempontjai szerint befogadó intézményi környezet kialakítására, ezáltal képessé válnak az inkluzív nevelést támogató eszközök és technológiák kritikus értékelésére és megfelelő alkalmazására.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to introduce students to the possibilities of transforming the kindergarten environment to support the successful integration and inclusive education of children with different needs. The course will enable them to develop an institutional environment that is ergonomically, aesthetically and functionally inclusive of children

with special needs, and to critically evaluate and apply inclusive education tools and technologies.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

-

Képességei:

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning.

Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

The student is knowledgeable in the field of integration and inclusion.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality. Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A nevelőmunkát meghatározó környezeti feltételek főbb jellemzői az óvodában (Main features of the environmental conditions in the kindergarten that determine the educational work)

12.2. Az óvodai környezet szerepe az inkluzív nevelés támogatásában (The role of the kindergarten environment in supporting inclusive education)

12.3. Az óvodai környezet tárgyi és technológia feltételei (Material and technological conditions of the kindergarten environment)

12.4. Az ergonómia és biztonság szerepe az óvodai környezetben (The role of ergonomics and safety in the kindergarten environment)

12.5. A gyermekbarát és befogadó környezet kialakításának alapelvei (Principles for creating a child-friendly and inclusive environment)

12.6. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek fejlődéséhez igazodó tárgyi feltételek (Material conditions adapted to the development of children with special needs)

12.7. Speciális fejlesztő eszközök az inkluzív nevelésben (Special developmental equipment in inclusive education)

12.8. A tárgyi feltételek tervezése az inkluzív óvodai csoportban és az egyéni fejlesztési tervekben (Planning the material conditions in the inclusive kindergarten group and individual development plans)

12.9. Speciális játékeszközök alakalmazása az inkluzív nevelésben (Designing special play equipment for inclusive education)

12.10. Az inkluzív nevelés során használt eszközök és módszerek megválasztásának jellemzői (Characteristics of the choice of tools and methods used in inclusive education)

12.11. A vizuális támogatás szerepe az inkluzív nevelésben (The role of visual support in inclusive education)

12.12. Szülőkkel való együttműködés szerepe a inkluzív környezet kialakításában (The role of working with parents in creating an inclusive environment)

12.13. Kreativitás és innováció az inklúzió szolgálatában (Creativity and innovation for inclusion)

12.14. Az óvodai környezet átalakítására vonatkozó jó gyakorlatok (Good practices for transforming the kindergarten environment)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A félév elején ismertetett határidővel és tartalommal egy személyre szabott fejlesztő játék bemutatása, valamint egy zárthelyi dolgozat a tantárgyi tananyag ismeretéről. Hiányzás esetén a zh a póthéten egy alkalommal pótolható. A kedvezményes tanrend szerint haladó vagy tartós távolléten lévő hallgatónak írásbeli beszámolót kell készítenie a tananyag ismeretéről.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A fejlesztő játék bemutatása a 9-10. héten, 40 pont; a zárthelyi dolgozat, 60 pont; összesen 100 pont. A feladatok értékelése 5 számjegyű skálán történik: 50% fölött 2-es, 60% fölött 3-as, 75% fölött 4-es, 85% fölött 5-ös osztályzat adható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bozsik Rozália Luca (szerk.): Játsszunk okosan!, Novum Könyvklub, Budapest 2015. ISBN: 9786155581151 ;

2. Karczewicz Ágnes: Az óvodai tervezés ábécéje, Novum Könyvklub, Budapest 2022. ISBN: 9786156043542;

3. Nagy Ildikó Mária: A 21. századi óvoda, Neteducatio, Budapest 2021. ISBN: 9786155718427;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Keszei Barbara, Böddi Zsófia, Dúll Andrea : Óvodás gyermekek csoportszobai térhasználatának vizsgálata a térszintaxis módszerével, Gyermeknevelés, Budapest 2009/2-3. ISBN: DOI 10.31074/2019234563;

2. Perlai Rezsőné: Az óvodáskor fejlesztőjátékai, Flaccus Kiadó, Budapest 2014. ISBN: 9786155278167;

3. Petőné Vígh Katalin: Az óvodapedagógia színes világa, Flaccus Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9786155278686;

4. Szabó Orsolya Gabriella: Óvodai környezetkultúra alakítása, a tárgyi világ újraálmodása az óvodai térbe, Oktatási Hivatal, Budapest 2016. ISBN: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/pok/Budapest/szaktanacsadoi_anyagok/ovoda_Ovodai_kornyezetkultura_alakitasa.pdf;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB140**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szülőkkel és társintézményekkel való együttműködés az integrált nevelés támogatásában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Working with parents and partner institutions to support integrated education
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / együttnevelés specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy az óvodapedagógus hallgatók megértsék az integrált óvodai nevelés fontosságát és az együttműködés szerepét a szülőkkel és társintézményekkel. A kurzus során betekintést kapnak a különböző társintézmények főbb feladataiba az integrált nevelés vonatkozásában. A hallgatók megismerik azokat a kommunikációs technikákat, amelyek segítségével hatékony együttműködésre képesek. A tananyag elsajátítása során képessé válnak interdiszciplináris együttműködésre a gyermekek optimális fejlődése érdekében.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to help kindergarten teacher students understand the importance of integrated kindergarten education and the role of cooperation with parents and partner institutions. The course will give an introduction to the main tasks of the different partner institutions in relation to integrated education. Students will

learn about communication techniques to enable them to work together effectively. They will acquire the skills to work in an interdisciplinary way for the optimal development of children.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

Tájékozott a pedagógiai tanácsadás módszertanában.

Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

-

Képességei:

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és

az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the basic knowledge of family and child protection, and children's rights necessary for fulfilling the tasks of pre-school education, and is informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance.

Informed about the methodology of pedagogical counselling.

Knows the professional, ethical, and legal rules of the pre-school teaching profession, the socially accepted norms, and the characteristics and impact of communication related to the role of a pre-school teacher.

-

Capabilities:

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Establishes a relationship with the partners of the childcare institution—family, crèches, educational service providers, specialised services, other public education institutions, and the maintainer—based on mutual respect and trust, cooperates, communicates professionally, clearly, and authentically in professional situations, provides assistance in case of problems affecting the child, and participates in developing solutions.

-

Attitude:

Committed to the selection of strategies, methods, activities and the creation of a supportive environment that facilitate the systematization and expansion of the experiences and knowledge of the 3-7-year-old child and the group of children.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az integrált nevelés, a befogadó szemlélet jelentősége, alapelvei, etikai vonatkozásai az óvodai nevelésben (The importance, principles and ethical aspects of integrated education, inclusive approach in kindergarten education)

12.2. Az óvodapedagógus szerepe az integrációban (The role of the kindergarten teacher in integration)

12.3. Az együttműködés jelentősége és céljai és lehetőségei az óvodai integráció során (The importance of cooperation and the aims and possibilities of integration in kindergarten)

12.4. A hatékony kommunikáció szerepe az integrált nevelésben (The role of effective communication in integrated education)

12.5. A szülő-óvoda partnerség jelentősége, formái (The significance and forms of parent-kindergarten partnership)

12.6. Az óvodapedagógus kommunikációjának szerepe a szülőkkel való sikeres együttműködésben (The role of the kindergarten teacher's communication in successful cooperation with parents)

12.7. A szülők bevonása az óvodai integrált nevelésbe (Involvement of parents in integrated kindergarten education)

12.8. Társintézmények szerepe és funkciója az integrációban (Role and function of partner institutions in integration)

12.9. Az óvodapedagógus feladatai a társintézményekkel való együttműködésben

(Tasks of the kindergarten teacher in cooperation with partner institutions)

12.10. Az interdiszciplináris team fogalma, szerepe az integrációban (The concept of the interdisciplinary team and its role in integration)

12.11. Interdiszciplináris teamben végzett munka előnyei és kihívásai (Benefits and challenges of working in an interdisciplinary team)

12.12. Sikeres együttműködési stratégiák, kapcsolatépítési technikák (Successful collaboration strategies, networking techniques)

12.13. Konfliktuskezelés az együttműködés során (Conflict management in collaboration)

12.14. Kapcsolatépítő tevékenységek tervezése (Planning relationship building activities)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A feladat, egy különleges bánásmódot igénylő gyermek integrációjával kapcsolatos együttműködési terv kidolgozása a szülők és társintézmények vonatkozásában, továbbá egy kiscsoportos (2-4 fős) szituációs játék bemutatása a tanyag tartalmához kapcsolódó szabadon választott témából. A kedvezményes tanrend szerint haladó vagy tartós távolléten lévő hallgatónak ezen kívül írásbeli beszámolót kell készítenie a tananyag ismeretéről.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott feladat legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az írásbeli feladat leadási határideje 8-12. hét, (70 pont), a gyakorlati feladat bemutatása kiscsoportos formában 4-10. héten (30 pont), összesen 100 pont.

A feladatok értékelése 5 számjegyű skálán történik: 50% fölött 2-es, 60% fölött 3-as, 75% fölött 4-es, 85% fölött 5-ös osztályzat adható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hercz Mária (szerk.): Pályakezdő óvodapedagógusok túlélőkészlete, Szegedi Tudományegyetem, Szeged 2015. ISBN: 9789633064245;

2. Kolozsváry Judit: Más gyerek, más szülő, más pedagógus, OKKER KIADÓ, Budapest 2002. ISBN: 9639228621;

3. Péterffy Balázs: Intézményi külső kommunikáció, RAABE Kiadó, Budapest 2021 . ISBN: 9789635780389;

4. Thomas Gordon: P.E.T. - A gyereknevelés aranykönyve, Gordon Kiadó Magyarország Kft., Budapest 2023. ISBN: 9789639766174;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Dombi Alice, Soós Katalin: Fejezetek a kisgyermeknevelés köréből, APT-Stúdió, Gyula 2010. ISBN: 9789639844063;

2. Jávorné Kolozsváry Judit (szerk.): Az óvodapedagógus szerep kihívásai, Trezor Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 963908896X;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB141**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A néphagyományok szerepe az óvodai nevelésben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The role of folk traditions in kindergarten education
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / néphagyományok pedagógiája specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Tőkei Krisztina, , szakoktató
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a magyar néphagyomány jelentőségével a köznevelés területén. A kurzus a néprajzi alapfogalmak, jeles napok, ünnepek pedagógiai lehetőségeivel, tudatos alkalmazásának bemutatásával felkészíti a hallgatókat a hazaszeretet, magyar identitás megerősítésére az óvodai csoportban.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarise students with the importance of Hungarian folk tradition in the field of public education. The course, by presenting the basic ethnographic concepts, special days, holidays, pedagogical possibilities, their conscious application support the students to strengthen patriotism, Hungarian identity in kindergarten groups.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra.

-

Képességei:

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

-

Attitűdje:

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process.

-

Capabilities:

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

-

Attitude:

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

-

Autonomy and responsibility:

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A magyar kultúra, hagyományőrzés, értékközvetítés szerepe a nevelésben a közösségi élmény jelentősége az óvodai életben (The role of Hungarian culture, tradition and values in education, the importance of community experience in kindergarten life)

12.2. A magyar kultúra, a magyar néphagyományok pedagógiai vonatkozásai, hatása az óvodás korú gyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (Pedagogical aspects of Hungarian culture and tradition, its influence on the emotional and intellectual development of kindergarten children)

12.3. Az óvodapedagógus mint értékközvetítő, a hagyományok továbbéltetésének segítője, a nemzeti identitástudat erősítője – együttműködés a szülőkkel a néphagyományok megélésében és átadásában (The kindergarten teacher as a transmitter of values, a facilitator of the transmission of traditions, a reinforcer of national identity - cooperation with parents in living and passing on folk traditions)

12.4. Az évkör ünnepei I. Naptári ünnepek, a gazdasági élet ünnepei a magyar kultúrában (Festivals of the year I. Calendar holidays, holidays of the economic life in the Hungarian culture)

12.5. Az évkör ünnepei II. Az emberi élet ünnepei, emlékünnepek a magyar kultúrában (Celebrations of the Year II. Celebrations of human life, commemorations in the Hungarian culture)

12.6. Az óvodai intézményi hagyományok tervezése a néphagyományok eszköztárával: a családi napok, az anyák napja, az apák napja, a ballagás tervezése (Planning the institutional traditions of the kindergarten using the tools of folk traditions: planning family days, Mother's Day, Father's Day, farewell)

12.7. A lokális hagyományok, helyi értékek integrálása a pedagógiai munkába (Integration of local traditions and values in the pedagogical work)

12.8. Az ünnepek differenciált megközelítése a többnemzetiségű óvodai csoportokban (Differentiated approach to holidays in multi-ethnic kindergarten groups)

12.9. A népművészet alkalmazása a hagyományőrzésben: kézműves tevékenységek (The use of folk arts in tradition programs: craft activities)

12.10. A népművészet alkalmazása a hagyományőrzésben: az ünnepeinkhez kapcsolódó szokások és képzőművészeti motívumok (Using folk arts in the preservation of traditions: customs and artistic motifs linked to holidays)

12.11. A népművészet alkalmazása a hagyományőrzésben: az ünnepeinkhez kapcsolódó népköltészeti alkotások (The use of folk arts in the preservation of traditions: folk poetry related to our festivals)

12.12. Projektfeladat bemutatása 1. (Presentation of project task 1.)

12.13. Projektfeladat bemutatása 2. (Presentation of project task 2.)

12.14. Kurzus féléves tartalmának összefoglaló előadása (Summary presentation of the semester-long content of the course)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során két tananyagrészhez kapcsolódó projektfeladat, prezentáció készítése, csoportbontásban. Témája egy őszi és egy tavaszi ünnep, jeles nap óvodai rendezvényének megtervezése a hozzá tartozó szokások, hiedelmek kiemelésével. A prezentáció bemutatása, 10-15 percben, a 12. és 13. héten. A prezentáció formai követelményeit, terjedelmét az oktató ismerteti a félév elején.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmények teljesítése, tanórai aktív munka, illeve sikeres, kiscsoportban létrehozott projektfeladat elvégzése, bemutatása a 12. és 13. héten.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga: érdemjegye a szóbeli felelet (60%) és a projektfeladatok teljesítése (20-20%) alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balatoni Kata: Fordulj vígan koszorú!, Örökös Stúdió Szolgáltató Bt., Budapest 2019. ISBN: 978-615-5958-00-7;

2. Benedek Krisztina, Sándor Ildikó: Útravaló- A néphagyomány közvetítésének módszerei az óvodában, Hagyományok Háza, Budapest 2010. ISBN: 978-963-7363-43-6;

3. Cseke-Marosi Eszter: Sokszínű hagyományátadás az óvodában, Raabe Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789635781577;

4. Herpainé Lakó Judit: A hagyományok szerepe a kultúraközvetítésben, különös tekintettel a néphagyományra. In: Andragógia és közművelődés. Szerk.: Juhász Erika. , Debreceni Egyetem, Debrecen 2008. ISBN: 978963473183;

5. Tátrai Zsuzsanna, Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, Mezőgazda Kiadó és Planétás Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9789632862231;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Barsi Ernő: Népi hagyományaink az óvodában, Magyar Kultúra Kiadó Kft., Győr 2009. ISBN: 978-963-8805-64;

2. Herpainé Lakó Judit: A hagyományok szerepe a kultúraközvetítésben, különös tekintettel a néphagyományra. In: Andragógia és közművelődés. Szerk.: Juhász Erika. , Debreceni Egyetem, Debrecen 2008. ISBN: 978963473183;

3. Lázár Katalin: Gyertek, gyertek játszani I, Eötvös József Kiadó, Budapest 2002. ISBN: 963 9316 43 1;

4. Lázár Katalin: Népi Játékok, Mezőgazda Kiadó , Budapest 2005. ISBN: 2310011967727;

Budapest, 2025.

Tőkei Krisztina,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB142**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Mitikus elemek a magyar és más népek meséiben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Mythical elements in the tales of Hungarian and other nations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / néphagyományok pedagógiája specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a mese világának mélyebb rétegeit, különösen azokat a mitikus szereplőket, motívumokat, amelyek jellemzőek a magyar és más kultúrák meséiben. A tantárgy segítségével megértik a hallgatók a mesék kulturális és pszichológiai jelentőségét, valamint azt, hogyan segíti a mesekincs a gyermekek érzelmi és értelmi fejlődését. Felfedezik a szimbólumok, motívumok szerepét a gyermeki gondolkodás formálásában. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók tudatosan és kreatívan használják a meséket a gyermekek érzelmi, erkölcsi és kognitív fejlődésének támogatására.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarize students with the deeper layers of the world of fairy tales, especially those mythical characters and motifs that are typical of Hungarian and other cultures' fairy tales. The course will help students to understand

the cultural and psychological significance of fairy tales and how fairy tales help children's emotional and intellectual development. They will discover the role of symbols and motifs in shaping children's thinking. It contributes to students' conscious and creative use of stories to support children's emotional, moral and cognitive development.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

Tájékozott a pedagógiai tanácsadás módszertanában.

Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

-

Attitűdje:

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Possesses the basic knowledge of family and child protection, and children's rights

necessary for fulfilling the tasks of pre-school education, and is informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance.

Informed about the methodology of pedagogical counselling.

Knows the professional, ethical, and legal rules of the pre-school teaching profession, the socially accepted norms, and the characteristics and impact of communication related to the role of a pre-school teacher.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

-

Attitude:

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az óvodáskorú gyermek mese iránti igénye (Kindergarten childrens' need for fairy tales)

12.2. Mese és mítosz kapcsolata (The relationship between fairy tale and myth)

12.3. Magyar ősvallási elemek a népmeséinkben (Hungarian elements of ancient religion in our folk tales)

12.4. Mitikus szereplők, azok megjelenési formái a népmeséinkben (Mythical characters and their forms in folktales)

12.5. A mitikus szereplők megjelenési formái a műmesékben (The forms of mythical characters in fiction)

12.6. A varázsmesék mint a mitoligikus elemek őrzői (Magic tales as guardians of the mythological elements)

12.7. Szerepkörök a varázsmesékben (Roles in fairy tales)

12.8. Keleti elemek a népmeséinkben (Oriental elements in our folktales)

12.9. A felelősség megnyilvánulása a mítoszokban és a mesékben (The manifestation of responsibility in myths and fairy tales)

12.10. Az autonómia megszerzése a mítoszokban és a mesékben (The acquisition of autonomy in myths and tales)

12.11. Családi konfliktusok és azok megoldásai (Family conflicts and their solutions)

12.12. Képzelet és valóság; menekülés és vigasztalódás (Imagination and reality; escape and solace)

12.13. A meseértelmezés jelentősége és kockázatai (The importance and risks of fairy tale interpretation)

12.14. A mesemondó kompenzáló és átörökítő szerepe (The compensatory and transmitting role of the storyteller)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A gyakorlatorientált órákon való aktív részvétel, együttműködés. Az első héten megállapított határidőre és tartalommal egy szóbeli referátum és egy írásban leadott meseértelmezés 5-7 oldal terjedelemben.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmények teljesítése, és tanórai aktív munka, a referátum és a beadandó dolgozat legalább elégséges érdemjegye.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: ötfokozatú (1-5) érdemjegy, melyben a referátum 30%, a beadandó dolgozat 70% súllyal szerepel. 0-50% elégtelen, 51-60% elégséges, 61-70% közepes, 71-84% jó, 85-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bálint Péter: Meseértés és meseértelmezés. A kárpát-medencei népmesehagyomány hermeneutikai vizsgálata, Didakt Kft., Hajdúböszörmény 2013. ISBN: 978-615-5212-12-3;

2. Bálint, P. (szerk.): A meseszövés változatai, Didakt Kiadó, Debrecen 2007. ISBN: 9632140478;

3. Kádár Annamária: Mesepszichológia. Az érzelmi intelligencia fejlesztése gyermekkorban, Kulcslyuk Kiadó, Budapest 2012. ISBN: 9789638941961;

4. Propp, V.: A varázsmese történeti gyökerei, L'Harmattan, Budapest 2005. ISBN: 963 7343 30X;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bettelheim, Bruno: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek, Corvina Kiadó, Budapest 2013. ISBN: 978-963-13-6018-9;

2. Boldizsár Ildikó: Varázslás és fogyókúra: mesék, mesemondók, motívumok, Kijárat Kiadó, Budapest 1997. ISBN: 96385696 5 4;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB143**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Népek jelképei és szimbólumai az óvodában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Symbols and emblems of nations in kindergarten education
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / néphagyományok pedagógiája specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a népek, különösen a magyarság és a Kárpát-medence nemzetiségeinek jelképeit. A tárgy ismerteti azok eredetét, jelentését és pedagógiai alkalmazhatóságát, bevezet a szimbólumok kulturális szerepébe, ami által fejlődnek azon készségeik, képességeik, amelyek segítik a szimbólumok óvodai nevelésben való alkalmazását. Különös hangsúlyt kap a vizuális, verbális és zenei szimbólumok megismerése, valamint azok használata a gyermekek kulturális érzékenyítésére és identitástudatuk fejlesztésére.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is for students to learn about the symbols of nations, especially the Hungarian and the coexisting minorities. The subject shows their origin, meaning and pedagogical applicability, provides an insight into the cultural role of symbols, to develop the skills and abilities that support their use in kindergarten education. During the course, special emphasis is put on learning about visual, verbal and musical

symbols and their use to sensibilized children to culture and develop their sense of identity.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

-

Attitűdje:

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására. Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

-

Capabilities:

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children. Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

-

Attitude:

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A jelképek szerepe és jelentősége a magyar és a Kárpát-medence más népeinek kultúrájában (The role and significance of symbols in the culture of Hungarians and other nations of the Carpathian basin)

12.2. A népi szimbólumok eredete és jelentése (The origin and meaning of folk symbols)

12.3. Nemzeti és történelmi jelképek (National and historical symbols)

12.4. A magyarság népművészeti motívumai (Hungarian folk art motifs)

12.5. A magyar népmesék, mondák szimbólumai (Symbols of Hungarian folk tales and legends)

12.6. A magyar népzene és néptánc szimbolikája (The symbolism of Hungarian folk music and folk dance)

12.7. Ősi hitvilág és keresztény szimbólumok (Ancient belief system and Christian symbols)

12.8. A természet és a jelképek kapcsolata (The relationship between nature and symbols)

12.9. A népi ünnepek és szertartások jelképei Magyarországon és a világban (Symbols of folk holidays and ceremonies in Hungary and the world)

12.10. A népi állatszimbólumok világa, azok magyar sajátosságai (The world of folk animal symbols and their Hungarian characteristics)

12.11. A színek és formák jelentése, azok magyar vonatkozásai (The meaning of colors and shapes, their Hungarian aspects)

12.12. Magyar jelképek a világban. Szimbólumok a modern korban (Hungarian symbols in the world. Symbols in the modern era)

12.13. A népi jelképek pedagógiai alkalmazása (Pedagogical application of folk symbols)

12.14. A keresztény és kultúrtörténeti jelképek pedagógiai alkalmazásai (Christian and historical cultural symbols and their application in pedagogy)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 4. félév/tavasz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Az egyéni tanrend szerint haladó vagy tartós távolléten levő hallgatónak írásbeli beszámolót kell készítenie a tantárgyi tananyag ismeretéről.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon. Az egyéni tanrend szerint haladó vagy tartós távolléten levő hallgatónak egy írásbeli beszámolót kell készítenie a tantárgyi tananyagismeretéről.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga kiadott tételsor alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, valamint a legalább elégséges szóbeli vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hoppál Mihály – Jankovics Marcell – Nagy András – Szemadám György: Jel-kép-tár, Helikon Kiadó, Budapest 1990. ISBN: 2310009665130;

2. Pálfi Sándor : Óvodapedagógiai módszertani kézikönyv, Debreceni Egyetem, Debrecen 2015. ISBN: 978-963-473-205-1;

3. Selmeczi Kovács Attila: Nemzeti jelképek a magyar népművészetben, Cser Kiadó, Budapest 2014. ISBN: 9789632783635;

4. Sevella Zsuzsanna: Tudja Isten, kinek subát, kinek gubát: játékgyűjtemény és foglalkoztató munkafüzet, Hagyományok Háza, Budapest 2017. ISBN: 9789637363979;

5. Varga Géza: A magyarság jelképei, Írástörténeti Kutató Intézet, Budapest 1999. ISBN: 9630437120;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csókás Adrienn: A gyermeknek bele kell nőnie a hagyományokba In: Új Köznevelés, 2013/2. sz., http://folyoiratok.ofi.hu/uj-kozneveles/lapszamok/2013-2, 2013.

2. Pál József, Újvári Edit, Borus Judit és Ruttkay Helga: Szimbólumtár: Jelképek, motívumok, témák az egyetemes és a magyar kultúrából, Balassi Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 9635064519;

3. Péter Lilla: A nemzeti identitástudat megalapozásának lehetőségei óvodáskorban a projektmódszer által, Katolikus Pedagógia, 1. évf. 2. sz. pp. 116–124., 2011. ISBN: http://pedkat.pl/images/czasopisma/pkw2/art11.pdf;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD

adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB144**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Hagyományok és mozgásfejlesztés: néptánc
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Traditions and movement development: folk dance
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 6 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / néphagyományok pedagógiája specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Tőkei Krisztina, , szakoktató
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szerezzenek az óvodai nevelésben alkalmazható néptánc módszertani lehetőségeiről. A kurzus során a hallgatók megismerkednek olyan speciális gyakorlatokkal és néptáncpedagógiai eszközökkel, amelyek jeles napokhoz, hagyományokhoz kapcsolódva segítik a későbbi tudatos tervezést és szervezést az óvodai tánc területén. A kurzus gyakorlatorientált, kiemelt figyelmet fordít a táncos kompetencia megalapozását szolgáló módszertani elemekre. Ennek keretében a hallgatók elsajátítják a magyar tánckincs régi rétegének legfontosabb családját, az ugrós táncok motívumkincsét, valamint megismerkednek egyes moldvai táncokkal, amelyek szintén hasznosíthatók az óvodai mozgásfejlesztés és tánc tevékenységek tervezése során. A tantárgy célja tehát, olyan biztos módszertani tudás átadása, amely a későbbiekben közvetlenül alkalmazható az óvodai nevelés gyakorlatában, különösen a mozgásos tevékenységek és a hagyományőrzés területén.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with a comprehensive knowledge of the methodological possibilities of dance for children in kindergarten education. During the course, students will get acquainted with special exercises and folk dance pedagogical tools, which, linked to significant days and traditions, will help later conscious planning and organisation in the field of children's dance in kindergarten. In this context, students will learn the most important family of the old Hungarian dance heritage, the motif treasure of the jumping dances, and will get acquainted with some Moldavian dances, which can also be used in the planning of movement development and children's dance activities in kindergarten.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

-

Attitűdje:

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

-

Attitude:

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A gyermektánc tanításának alapelvei (Basic principles of teaching children to dance)

12.2. A táncos mozgásfejlesztés célja, feladatai: testi- és motoros képességek fejlesztése (Objectives and tasks of dance movement development: Development of physical and motor skills)

12.3. A táncos mozgásfejlesztés célja, feladata - testséma, testtudat fejlesztése (The purpose and task of dance movement development - development of body schema, body awareness)

12.4. A táncos mozgásfejlesztés célja, feladata - anyanyelvi fejlesztés ritmusérzék fejlesztésének módszertani eszközei (Aims and tasks of dance movement development - methodological tools for developing mother tongue development and rhythm sense)

12.5. A gyermektánc értelmi, érzelmi, személyiségfejlesztő hatása népi játékokon

keresztül (The intellectual, emotional and personal development of children's dance through folk games)

12.6. Táncos módszertani eszközök alkalmazása a 2,5-3 éves gyermekek csoportjában (Application of dance methodology in groups of children aged 2,5-3 years)

12.7. Táncos módszertani eszközök alkalmzása a 4-5 éves gyermekek csoportjában (Application of dance methodology in groups of 4-5 year old children)

12.8. Táncos módszertani eszközök alkalmazása a 6-7 éves gyermekek csoportjában (Use of dance methodologies in a group of children aged 6-7)

12.9. Ugrós táncok típusai, jellemzői tájegységek szerint (Types and characteristics of jumping dances by region)

12.10. Rábaközi táncok, és népi játékok az óvodai nevelésben (Dances and folk games of the Rába region in kindergarten education)

12.11. Mezőföldi táncok, és népi játékok az óvodai nevelésben (Dances and folk games of the Mezőföld region in kindergarten education)

12.12. Moldvai táncok, tánctanulás előkészítésének módszerei énekes játék és módszertani eszköz segítségével (Moldavian dances, methods of preparation for dance learning singer through vocal games and methodological tools)

12.13. Óvodai bemutatók, előadások szervezésének szempontjai (Aspects of organising presentations and performances in kindergarten)

12.14. A kurzus tananyagának összefoglaló megbeszélése, kiscsoportban bemutatott tervek értékelése (Summary discussion of the course material, evaluation of plans presented in small groups)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A gyakorlatorientált órákon való aktív részvétel, együttműködés. Kiscsoportban a táncos mozgásfejelesztés módszertani eszköztárát alkalmazva ugrós vagy moldvai táncok tanításának tervezése, bemutatásának értékelése a 14. héten.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmények teljesítése és tanórai aktív munka, csoportos feladat sikeres teljesítése. Beadandó egyéni feladat: Játék, tánc, mozgás komplexitására épülő tevékenységterv elkészítése, táncos kompetenciát fejlesztő eszközök alkalmazásával. A dolgozat formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét az oktató ismerteti a félév elején.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy a csoportos feladat (25%), és a beadandó dolgozat (75%) alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balatoni Kata: Fordulj vígan koszorú!, Örökös Stúdió Szolgáltató Bt., Budapest 2019. ISBN: 978-615-5958-00-7;

2. Balatoni Katalin: Így tedd rá! Módszertani eszköztár , Örökös Stúdió Bt., Budapest 2016. ISBN: 9 78931 259742;

3. Barsi Ernő: Kisalföldi gyermekjáték-dalok és mondókák, Magyar Kultúra Kiadó Kft., Győr 2011. ISBN: 963-87092-6-X;

4. Lázár Katalin: Gyertek, gyertek játszani I, Eötvös József Kiadó, Budapest 2002. ISBN: 963 9316 43 1;

5. Lázár Katalin: Gyertek, gyertek játszani! II. Játékközlés: Dunántúl , Naszály-Print Kft., Vác 2004.. ISBN: 963 9316 92 X;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bakonyi Lászlóné-Ónodi Béla: Szili kút, szanyi kút ...A Rábaköz hagyományai , Hagyományok Háza, Budapest 2009. ISBN: 978 963 7363 32 0;

2. Czinóber Klára- Wirkerné Vasvári Éva : Játék-Mozdulat-Tánc , Hagyományok Háza, Budapest 2008. ISBN: 978 963 7363 30 6;

3. Gundyné Szerényi Anna: Csíp,csíp,csibőricke...Dél-alföldi hagyományok az óvodában, Hagyományok Háza, Budapest 2007. ISBN: 978-963-7363-25-2;

4. Lázár Katalin: Gyertek, gyertek játszani! IV. Játékközlés: Alföld, Naszály-Print Kft., Vác 2008.. ISBN: 978 963 7338 85 4 ;

Budapest, 2025.

Tőkei Krisztina,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB145**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Óvodai élet szervezése a néphagyományok alapján
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Organization of kindergarten life based on folk traditions
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / néphagyományok pedagógiája specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Tőkei Krisztina, , szakoktató
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja,hogy a hallgatók megismerjék a néphagyományok óvodai nevelésben betöltött szerepét, valamint elsajátítsák azokat az elméleti és gyakorlati módszereket, amelyekkel a magyar néphagyományokat integrálhatják az óvodai mindennapokba. A tantárgy hangsúlyt helyez a gyermekek komplex fejlődésének támogatására a népszokások által, ezzel együtt a kulturális identitás ápolására. A népművészeti és a jeles napok, ünnepek elemei mellett, a mindennapi élethez kapcsolódó szokások, hagyományok beépítésének lehetőségeivel is megismerkednek a hallgatók.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarise students with the role of folk traditions in kindergarten education and to provide them with theoretical and practical methods for integrating Hungarian folk traditions into the everyday life of kindergarten children. The subject emphasises the support of children's complex development through folk

traditions, and the cultivation of cultural identity. In addition to the elements of folk art and the celebration of special days and holidays, students will also learn about the possibilities of incorporating customs and traditions related to everyday life.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra.

-

Képességei:

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

-

Attitűdje:

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért. .

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process.

-

Capabilities:

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

-

Attitude:

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

-

Autonomy and responsibility:

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az óvodában ünnepelhető, évkört követő népszokások, jeles napok (Folk traditions and days of the year that can be celebrated in the kindergarten)

12.2. A természetközeli életmód, szokások, hagyományok játékos megjelenítése az óvodai mindennapokban (Playful representation of nature-oriented lifestyle, habits and traditions in the everyday life of the kindergarten)

12.3. Szent Mihály havi szokások, hagyományok ismertetésének lehetőségei az óvodában (Opportunities to introduce St Michael's month customs and traditions in the kindergarten)

12.4. Mindszent havi, András napi szokások, hagyományok ismertetésének lehetőségei az óvodában (Opportunities to introduce the traditions and customs of St. Andrew's Day in kindergarten)

12.5. Karácsony havi szokások és hagyományok megélésének lehetőségei az óvodában (Christmas traditions and customs in the kindergarten)

12.6. Boldogasszony havi újév köszöntő hagyományok és népi játékok (Assumption month New Year greeting traditions and folk games)

12.7. Bálint, Zsuzsanna, Balázs napjához kapcsolódó hagyományok, népszokások játékos megvalósítása az óvodában (Playful implementation of traditions and folk customs related to the Day of Bálint, Zsuzsanna, Balázs in the kindergarten)

12.8. Farsangi népszokások megvalósításának lehetőségei az óvodában (Possibilities of implementing carnival folk traditions in the kindergarten)

12.9. A gyermeki élet „sorsfordulóihoz” kapcsolódó jeles napok, hagyományok március hónapban. (Celebrations and traditions linked to the "milestones" in children's lives in the month of March)

12.10. Nemzeti ünnepeink és a hozzájuk kapcsolódó hagyományok megélése az óvodában (Celebration of our national holidays and related traditions in the kindergarten)

12.11. Szent György havi hagyományok, Sárkányölő Szent György legendájának megjelenítése játékba ágyazva az óvodában.Tavaszi ünnepkör- Húsvéti ünnepkör szokásai, megvalóstási lehetőségei az óvodában (Traditions of the month of St. George, Dragon slayer, Presentation of the legend of St. George in the kindergarten.Spring festivities- Easter traditions and celebrations in the kindergarten)

12.12. Pünkösdi hagyományok megjelenítése az óvodában. Szent Iván és Szent Jakab havi, Kisasszony havi szokások és hagyományok óvodai megvalósítása népi játékok eszközével (Representation of Pentecost traditions in the kindergarten.St. Ivan and St. James month, traditions and customs of the month of St. Mary in kindergarten with the help of folk games)

12.13. Projektfeladatok bemutatása, értékeklése (Presentation and evaluation of project tasks

)

12.14. Projektfeladatok bemutatása, értékeklése. A féléves munka értékelése, zárása. (Presentation and evaluation of project tasks. Evaluation and conclusion of the semester's work.)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 5. félév/ősz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

Kiscsoportban projektfeladatok tervezése, bemutatása- a csoport által választott jelesnap megvalósításának leírása, tervezése az óvodában.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmények teljesítése és tanórai aktív munka, a 16. pontban leírt projektfeladat sikeres elvégzése, bemutatása a 13.és 14. héten. Illetve egyéni feladatként az „A néphagyományok szerepe az óvodai nevelésben: Hagyományőrző programok és tevékenységek tervezése” címmel beadandó dolgozat elkészítése. A dolgozat formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét az oktató ismerteti a félév elején.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy csoportos projekt feladatok (15%-15%) és a beadandó dolgozat (70%) alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Gyakorlati jegy csoportos projektfeladatok (15%-15%) és a beadandó dolgozat (70%) alapján.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balatoni Katalin: Így tedd rá! Módszertani eszköztár , Örökös Stúdió Bt., Budapest 2016. ISBN: 9 78931 259742;

2. Barsi Ernő: Népi hagyományaink az óvodában, Magyar Kultúra Kiadó Kft., Győr 2009. ISBN: 978-963-8805-64;

3. Cseke-Marosi Eszter: Sokszínű hagyományátadás az óvodában, Raabe Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789635781577;

4. Herpainé Lakó Judit: A hagyományok szerepe a kultúraközvetítésben, különös tekintettel a néphagyományra. In: Andragógia és közművelődés. Szerk.: Juhász Erika. , Debreceni Egyetem, Debrecen 2008. ISBN: 978963473183;

5. Tátrai Zsuzsanna, Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, Mezőgazda Kiadó és Planétás Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9789632862231;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Beszprémy Katalin: Népi játszóház. Hagyományoktatás módszertani füzetek, Hagyományok Háza Népművészeti Műhely, Budapest 2002. ISBN: 963 00 9528;

2. Bucherna Nándorné, Faust Dezsőné, Zadravecz Teréz: Néphagyományőrzés az óvodában, HOGYF EDITIO, Budapest 1998. ISBN: 963 8484 16 0;

3. Horváth Szilárd: "Annak ágai közt ragyog aranyalma" Miért alapozzuk nevelésünk a néphagyományra?, Magyar Kultúra Kiadó, Gőr 2020. ISBN: 978 615 5746 10 9;

4. Kósa László, Szemerkényi Ágnes: Apáról fiúra, Holnap Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 963 346 263 3;

Budapest, 2025.

Tőkei Krisztina,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB146**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közösségi élet szervezése a népi játékokon keresztül
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Organizing community life through folk games
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / néphagyományok pedagógiája specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Tőkei Krisztina, , szakoktató
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a magyar népi játékokkal mint a zenei alapozás egyik fontos eszközével, annak típusrendjével. A hallgatók aktív közreműködéssel, közös játékkal sajátítják el a tartalmakat. A csoportos gyakorlás során megtapasztalják, hogyan hat az egyénre, miként alakítja, befolyásolja a szociális kompetenciákat. A kurzus során hangsúlyt kap a szociális, kulturális és pedagógia funkciók együttese a közösségépítés célja elérésében.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarize students with Hungarian folk games as an important tool of musical foundation, its typology.Students learn the content through active participation and joint play.During group practice they experience how it affects the individual, how it shapes and influences social competences.The course emphasizes the combination of social, cultural and pedagogical functions in achieving the goal of community building.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza..

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

-

Attitűdje:

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understands the crucial role of play activities in children's development

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

-

Attitude:

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A népi játékok társadalmi szerepe régen (The social role of folk games in the past)

12.2. A népi játékok társadalmi szerepe ma (The social role of folk games today)

12.3. Óvodai közösségi élet színterei (Social life in kindergartens)

12.4. A népi játékok szerepe a gyermekközösségek alakításában és erősítésében. (The role of folk games in shaping and strengthening children's communities.)

12.5. Családi rendezvények közösségformáló hatása, lehetőségei a néphagyomány útján 1. (The community-building impact of family events and their potential through folklore I.)

12.6. Családi rendezvények közösségformáló hatása, lehetőségei a néphagyomány útján 2. (The community-building impact of family events and their potential through folklore II.)

12.7. Közösségépítés az óvodában a Kárpát-medence hagyományaival- a Dunántúl népi játékai (Community building in kindergarten with the traditions of the Carpathian Basin- Dunántúl folk games)

12.8. Közösségépítés az óvodában a Kárpát-medence hagyományaival- az Alföld népi játékai (Community building in kindergarten with the traditions of the Carpathian Basin - Alföld folk games)

12.9. Közösségépítés az óvodában a Kárpát-medence hagyományaival- Tiszántúli

tájegységek népi játékai (Community building in the kindergarten with the traditions of the Carpathian Basin - Folk games of the Tiszántúli regions)

12.10. Mozgásos játékok csoportja. Játékfűzések bemutatása (Movement games group. Presentation of game lacing)

12.11. Párválasztó játékok csoportja. Játékfűzések bemutatása. (Group of mating games. Presentation of game lacing)

12.12. Népi gyermekmondókák, kiolvasók (Folk nursery rhymes,readers)

12.13. Ölbeli játékok (Lap plays)

12.14. Kurzus zárása, összefoglalás (Conclusion of the course, summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanórák csoportos gyakorlati feladataiban való aktív részvétel. Kiscsoportban tervezett projektfeladatok bemutatatása: két játékfűzés tervezése hallgatók által választott jelesnapok eseményére, bemutatása a 10. és 11. héten.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmények teljesítése, és tanórai aktív munka, csoportos játékfűzések sikeres teljesítése a 10. és 11 héten. Egyéni feladat három népi játékgyűjtemény, és forgatókönyv elkészítése, két választott jeles naphoz kapcsolódó gyermek csoportos eseményre, illetve egy családi napra. A dolgozat formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét az oktató ismerteti a félév elején.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy a csoportos feladat (15%-15%) és beadandó játékgyűjtemény (70%) alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Barsi Ernő: Népi hagyományaink az óvodában, Magyar Kultúra Kiadó Kft., Győr 2009. ISBN: 978-963-8805-64;

2. Lázár Katalin: Gyertek, gyertek játszani I., Eötvös József Kiadó, Budapest 2002. ISBN: 9639316 43 1;

3. Lázár Katalin: Gyertek, gyertek játszani! II. Játékközlés: Dunántúl , Naszály-Print Kft., Vác 2004.. ISBN: 963 9316 92 X;

4. Lázár Katalin: Gyertek, gyertek játszani! IV. Játékközlés: Alföld, Naszály-Print Kft., Vác 2008.. ISBN: 978 963 7338 85 4 ;

5. Lázár Katalin: Népi Játékok, Mezőgazda Kiadó , Budapest 2005. ISBN: 2310011967727;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Balatoni Kata: Fordulj vígan koszorú!, Örökös Stúdió Szolgáltató Bt., Budapest 2019. ISBN: 978-615-5958-00-7;

2. Benedek Krisztina, Sándor Ildikó: Útravaló- A néphagyomány közvetítésének módszerei az óvodában, Hagyományok Háza, Budapest 2010. ISBN: 978-963-7363-43-6;

3. Beszprémy Katalin: Népi játszóház. Hagyományoktatás módszertani füzetek, Hagyományok Háza Népművészeti Műhely, Budapest 2002. ISBN: 963 00 9528;

4. Gundyné Szerényi Anna: Csíp,csíp,csibőricke...Dél-alföldi hagyományok az óvodában, Hagyományok Háza, Budapest 2007. ISBN: 978-963-7363-25-2;

5. Herpainé Lakó Judit: A hagyományok szerepe a kultúraközvetítésben, különös tekintettel a néphagyományra. In: Andragógia és közművelődés. Szerk.: Juhász Erika. , Debreceni Egyetem, Debrecen 2008. ISBN: 978963473183;

Budapest, 2025.

Tőkei Krisztina,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB147**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Népek zenéi - népzene az óvodában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Music of nations - folkmusic in kindergarten
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / néphagyományok pedagógiája specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Árpád, DLA, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Énekes és hangszeres óra zongora- és helyigénnyel, sok zenehallgatással.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A hallgatók megismerkednek a magyarországi nemzetiségek legalapvetőbb népzenéjével, játékaival. Közösen áténeklik az óvópedagógusok számára legfontosabb hasznos repertoárt, miközben élményeket szereznek maguk is a különböző kultúrákról.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   Students will learn about the most basic folk music and games of the Hungarian nationalities. Together, they will sing through the repertoire most useful for kindergarten teachers, while gaining experience of different cultures themselves.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása:

    Tisztában van a 3–7 éves korú gyermekek nevelési környezetének identitást meghatározó szerepével, a nemzetiségi lét társadalmi és pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaival.

Ismeri a nemzetiség történelmét, hagyományait, irodalmát és kultúráját, civil szervezeteit.

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

A hallgató ismer a különböző nemzetiségi kultúrákból néhány dalt, dallamot, zenei sajátosságot.

Eligazodik a népzenei repertoárban, és szükséges irányban tudását bővíteni tudja.

Képességei:

A 3–7 éves gyermekek számára nemzetiségi nyelven is óvodai tevékenységeket tervez, szervez, valósít meg.

A 3–7 éves korosztály jellemzőinek és sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nemzetiségi nevelési, fejlesztési célokat, tartalmakat, folyamatokat.

Népismereti, nemzetiségi tartalmak közvetítésére alkalmazni tudja e tartalmak 3–7 éves korban történő elsajátíttatásának korszerű módszertani lehetőségeit.

A hallgató tud biztosan, stílusosan, tisztán népdalt énekelni más kultúrákból is.

Képes egyszerű dallamokat és dalokat elsajátítani azokból.

Attitűdje:

Elkötelezett a nemzetiség nyelvének következetes használata, a tudatos, intenzív és hatékony nyelvátadás és nyelvfejlesztés iránt, a nemzetiség és a nemzetiség kulturális kincsének megismerése és átszármaztatása iránt, elkötelezett a nemzetiségi tartalmak átadásához legjobban igazodó környezet megválasztása iránt.

Nyitott a nemzetiségi tartalmak közvetítésének szempontjából innovatív pedagógiai elképzelések és megoldások, az újabb tanuláselméletek, módszerek, a technológia adta legújabb tanulási lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

A hallgató szívesen énekel népdalt, táncol.

Ismeri és elismeri a különböző népek dalainak értékét az oktatásban, annak szeretetét közvetíteni és továbbadni képes.

Ismeri a népdalokban rejlő egyetemes értékeket és azokat a nevelésben segítségül tudja hívni.

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal nemzetiségi kultúraközvetítő szerepéért, felelősséggel részt vállal a nemzetiségi nevelést támogató környezet megteremtéséért a 3–7 éves korú

gyermekek nemzetiségi identitásának alakítása, fejlesztése érdekében.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A hallgató képes önállóan repertoárt bővíteni, új dalokat és zenéket felfedezni, megtanulni.

Elkötelezett a népi kultúra és az autentikus források mellett.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Aware of the identity-defining role of the educational environment for children aged 3–7, and the social and pedagogical-psychological aspects of being a national minority.

Knows the history, traditions, literature, and culture of the nationality, as well as its civil organisations.

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

The student is familiar with a few folksongs, melodies, characteristics from the different minorities.

Has a good orientation in the international repertory, end can extend its knowledge into the desired direction.

Capabilities:

Plans, organises, and implements pre-school activities in the nationality language for children aged 3–7.

Based on the knowledge of the characteristics and peculiarities of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate nationality educational and developmental goals, content, and processes.

Capable of applying modern methodological possibilities for teaching nationality and ethnographic content to children aged 3–7.

The student can sing songs safely, in tune and in style from different cultures.

Is able to learn new repertoire from them too.

Attitude:

Committed to the consistent use of the nationality language, conscious, intensive, and effective language transmission and development, learning about and transferring the cultural treasures of the nationality, and selecting the environment that best suits the transmission of nationality content.

Open to innovative pedagogical ideas and solutions for the transmission of nationality content, new learning theories, methods, and the latest learning opportunities provided by technology.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

The student likes to sings folksongs and dances.

Acknowledges the value of folksongs from different cultures in the education, and can pass on the passion for this heritage.

Knows about the universal values of the folksongs and can use them in general education.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for his/her role as a nationality culture mediator and participates responsibly in creating an environment that supports nationality education for shaping and developing the nationality identity of children aged 3–7.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

The student is able to learn individually new repertoire.

Can explore new songs and music independently.

Committed to folk culture and to authentic musical sources.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, hallgatók hátterének egyéni felmérése (Introduction, Individual interviews with the students.)

12.2. Magyarországi nemzetiségek, zenéjük, zenei csoportjaik (National minorities in Hungary, thei music and their musical goups.)

12.3. A romák és magyarországi történetük, a cigányság csoportjai (The Roma culture and their relation with the Hungarians, groups of Roma ethnicity.)

12.4. Magyar cigány muzsikusok a 19-20. században (Famous Gipsy musicians in Hungary in the 19-20th century.)

12.5. Autentikus cigány népzene, népdalok (Authentic Gipsy folksongs and folkmusic.)

12.6. Mai cigány származású előadók és zenéjük (Contemporary gipsy culture and music.)

12.7. A zsidó kultúra Magyarországon (Jewish culture in Hungary.)

12.8. Zsidó klasszikus zene és népzene (Jewish folk- and classical music.)

12.9. A magyarországi német nemzetiség története és zene forrásai (The history of the german Hungarians and their musical sources.)

12.10. Német nemzetiségi zene jellegzetességei, dalaik (The characteristics of german Hungarian music and their songs.)

12.11. Szlovák és román népzene és forrásaik (Slovakian and Romanian folkmusic and their sources.)

12.12. Orosz, ukrán, lengyel, horvát és szerb népdalok, forrásaik (Russian, Ukrainian,

Polish, Croatian and Serbian folksongs and their sources.)

12.13. Más népek az óvodában (Folkmusic in kindergarten.)

12.14. Összefoglalás (Summary.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Heti rendszerességű házi feladatok, melyek többnyire gyakorlati jellegűek: egy-két önállóan felénekelt dal vagy játék hang- vagy képfelvételének rögzítését és feltöltését jelenti. A házi feladatok legalább 80%-át elégséges osztályzattal, vagy afölött kell teljesíteni. A feladatok értékelése 5 fokozatú skálán történik: 20% fölött elégséges, 40% fölött közepes, 60% fölött jó, 80% fölött jeles osztályzat adható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórákon való részvétel 14. pontban meghatározott aránya, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei együttesen.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés a félév végén gyakorlati jeggyel történik, melyben nagyobb súllyal szerepelnek az évközi feladatok (60%) eredményei, kisebb részben pedig (40%) a tanórai aktivitás, a zenélési attitűd, valamint az egyéni fejlődési ív szerepelnek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Csenki Sándor, Csenki Imre és Pászti Miklós: Bazsarózsa. 99 cigány népdal, Zeneműkiadó Vállalat, 1959. ISBN: 2399963040450;

2. Forrai Katalin: Európai gyemekdalok 1., Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Zrt., Budapest 2013. ISBN: 9789631193565;

3. Forrai Katalin: Európai gyermekdalok 2., Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Zrt., Budapest 2013. ISBN: 9789631193572;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gajdos András: Az ember énekel - Waldorf daloskönyv, Kláris Kiadó, 2005. ISBN: 9789638665867;

2. Gajdos András: Az ember énekel - Waldorf daloskönyv, Kláris Kiadó, 2005. ISBN: 9789638665867;

3. Geoghegan, Lucinda: Singing Games and Rhymes for early years, National Youth Choir of Scotland, 2000. ISBN: 9780953826100;

Budapest, 2025.

Dr. Tóth Árpád, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB148**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Népi kismesterségek az óvodai nevelésben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Folk crafts in kindergarten education
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / néphagyományok pedagógiája specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Fodorné Magyar Ágnes, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy tanulása során a magyar néphagyományok, népi kultúra egy szeletével ismerkednek meg a hallgatók. Betekintést nyernek a népi kézműves tevékenységek világába. E gazdag tevékenységrendszerből a kurzus főként a képlékeny anyagok alakítására fókuszál, igazodva az óvodai nevelés célrendszeréhez. A műhelygyakorlatokon résztvevők az anyag-, szerszám- és eszközismeret, formatervezés, kreatív alkotás mellett az óvodai alkalmazással és módszertani megoldásokkal is foglalkoznak.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   During the study of the subject, the students get to know a slice of Hungarian folk traditions and folk culture. They gain an insight into the world of folk craft activities. From this rich system of activities, the course mainly focuses on the shaping of plastic materials, aligned with the target system of kindergarten education. In addition to knowledge of materials, tools and equipment, design and creative creation, the participants in the workshops also deal with kindergarten application and

methodological solutions.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

-

Képességei:

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

-

Capabilities:

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A hagyományok helye, jelentősége az óvodai nevelésben. A kerettörténet módszer a gyakorlatban (The place and importance of traditions in kindergarten education. The frame story method in practice)

12.2. A molnár és a pék. Magból kenyér. Tésztakészítés, formázás (Miller and baker, from seed to bread. Making and forming dough)

12.3. Tésztakészítés, formázás (Making, kneading and forming dough)

12.4. A mézesbábos. Hagyományos mézeskalácsok. Barna és fehér mézes (The gingerbread maker. Traditional brown and white gingerbread)

12.5. Ütőfás mézes (Gingerbread made in a wooden form)

12.6. Fazekas. Az agyag előkészítése, formázása, szárítása (The potter. Preparing, forming and drying clay)

12.7. Csiszolás, égetés, mázazás (Grinding, firing, glazing)

12.8. Kalapos. A gyapjú mint alapanyag. Nemezelés (The hatter. Wool as a raw material. Felting)

12.9. Nemezelt alkotások kivitelezése (Creation of felted works)

12.10. Takács. Szöszből szál, szálból szövet (Weaver. Fiber from fiber, fabric from fiber)

12.11. Játék a szálakkal (Playing with threads)

12.12. Bőrös. A bőr mint alapanyag. Alkotás bőrből (Leathery. Leather as a raw material. Made of leather)

12.13. Alkotás bőrből (Made of leather)

12.14. Összefoglalás, értékelés, záró kiállítás (Summary, evaluation, final exhibition)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon végzett tervező és alkotó munka, az elkészített produktumok, gyakorlati tevékenységek (egyéni munkavégzés, csapatban nyújtott teljesítmény) rendszeres pontokkal történő értékelése minden foglalkozáson (önértékelés, társértékelés, tanári értékelés), a hallgatókkal közösen kialakított rendszerben. A pontokat műhelyenként a közös szempontrendszer alapján váltjuk érdemjegyre, így a félév során öt érdemjegy szerzésére van lehetőség.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a 14. pontban meghatározottak szerinti teljesítés.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy – ötfokozatú (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles) érdemjegy, a foglalkozásokon szerzett értékelések összesítéséből, számtani átlag számításával kerül megállapításra.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Árvai Anikó, Vetró Mihály: Szövés kereten szádfán karmanytyúfán, Cser Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789632785103;

2. Árvai Anikó, Vetró Mihály: Zsinórsodrás, Cser Kiadó, Budapest 2017. ISBN:

97896399534;

3. Kemény György: Mézeskalácsok, Nemzeti Örökség, Budapest 2023. ISBN: 9786156385840;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Árvai Anikó, Vetró Mihály: Nemez ékszerek, Cser Kiadó, Budapest 2014. ISBN: 9789632783611;

2. Faragó Krisztina, Varga Péter: Kosárfonás, Cser Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789632786070;

Budapest, 2025.

Fodorné Magyar Ágnes,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TFTTB100**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A pszichológia alapjai és fő területei
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Basic and main areas of psychology
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanári Felkészítés Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil., egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A hallgató betekintést nyer a pszichológia különböző területeibe, megismeri a pszichológia rövid történetét, irányzatait, módszereit. Megismerkedik a pszichológia alapfogalmaival, az emberi személyiség fejlődésének általános kérdéseivel és törvényszerűségeivel. Átfogó képet kap a megismerő folyamatok (érzékelés, észlelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás) jellemzőiről. Megismeri az alapvető motívumok rendszerét, az akarat, az érzelmek, az érzelmi intelligencia elméleteit. Képet kap az intelligenciamérés módszereiről. Elsajátítja a diszpozicionális személyiségelméleteket (típustanok, Allport, Eysenck), pszichoanalitikus személyiségelméleteket (Freud, Jung), humanisztikus személyiségelméleteket (Rogers, Maslow), a személyiségalakulás folyamatát. Megismeri a személyiségvizsgáló módszereket.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The student gains insight into the various fields of psychology, learns about the brief history, trends, and methods of psychology. He becomes familiar with the basic concepts of psychology, the general issues and laws of human personality

development. He gets a comprehensive picture of the characteristics of cognitive processes (sensation, perception, memory, imagination, thinking). He gets to know the system of basic motives, the theories of will, emotions, and emotional intelligence. He gets an idea of the methods of measuring intelligence. He acquires dispositional personality theories (typologies, Allport, Eysenck), psychoanalytic personality theories (Freud, Jung), humanistic personality theories (Rogers, Maslow), and the process of personality development. He gets to know personality testing methods.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

-

Attitűdje:

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

-

Attitude:

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. **Előtanulmányi követelmények:**

12. **A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

12.1. A pszichológia alapfogalmai, története, területei (Basic concepts, history and

fields of psychology)

12.2. A pszichológia fő irányzatai, módszerei (The main trends and methods of psychology)

12.3. Megismerési folyamatok. Érzékelés, észlelés, figyelem (Cognition processes. Perception, perception, attention)

12.4. Tanulás és kondicionálás (Learning and conditioning)

12.5. Emlékezet és képzelet (Memory and imagination)

12.6. Gondolkodás és intelligencia (Thinking and intelligence)

12.7. Az intelligencia mérése, vizsgáló módszerei (Measuring and testing intelligence)

12.8. Akarat, motiváció (Will, motivation)

12.9. Érzelmek, érzelmi intelligencia (Emotions, emotional intelligence)

12.10. Tudat és tudatállapotok (Consciousness and states of mind)

12.11. Személyiség alakulása, típustanok (Personality development, type studies)

12.12. Vonás és pszichoanalitikus elméletek (Trait and psychoanalytic theories)

12.13. Humanisztikus elméletek (Humanistic theories)

12.14. Személyiségvizsgáló módszerek (Personality testing methods)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 1. félév/ősz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

2 zárthelyi dolgozat írása az előadáson elhangzott ismeretanyagból és a szakirodalomból.

A zárthelyi dolgozatok értékelése: 60 %-ig elégtelen, 61-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles. A zárthelyi dolgozat egy alkalommal pótolható a szemeszter utolsó heti óráján.

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, illetve a két zárthelyi dolgozat megírása.

16.2. Az értékelés:

A zárthelyi dolgozatok átlagának megfelelő jegy megajánlása kollokviumi jegyként. A megajánlott jegy el nem fogadása esetén írásbeli vizsga az előadás anyagából és a szakirodalomból. Az értékelése ötfokozatú skálán történik. 60%-ig elégtelen, 61-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% között jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Atkinson, R.C-Hilgard,E: Pszichológia, Osiris Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789632763729;

2. Héjja-Nagy Katalin: Személyiséglélektan 3, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen 2024. ISBN: 9789633186336ö;

3. Pléh Csaba: Pszichológia, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789634546382;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gy. Kiss Enikő, Oláh Attila (szerk.): Vázlatok a személyiségről, Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest 2007. ISBN: 9639609648;

2. N. Kollár Katalin, Szabó Éva: Pedagógusok pszichológiai kézikönyve I-III., Osiris Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789632762791;

3. Racsmány Mihály: A fejlődés zavarai és vizsgálómódszerei, Akadémiai Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 9789630583985;

Budapest, 2025.

Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil.
egyetemi tanár
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TFTTB101**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nevelés és személyiségfejlesztés
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Education and personal development
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanári Felkészítés Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil., egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Tréning jellegű foglalkozás.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy pályaszocializációs jellegű kiscsoportos tréning. Célja a hallgatók személyes hatékonyságának fejlesztése a nevelő munka szempontjából kiemelkedő területeken. Cél továbbá a hallgatók kommunikációs készségének, empátiás készségének, konfliktusmegoldó készségének fejlesztése, hogy reálisabb önismeret birtokában, hatékonyabban tudják kezelni a nevelő munka során fellépő nehézségeket, problémákat. Az érzelmi intelligencia fejlesztésével nő a gyerekek iránti érzékenység, fejlődik az empátia, tolerancia, asszertivitás. A tréning célja, hogy a leendő óvodapedagógus képes legyen a gyerekekkel, a szülőkkel való hatékony együttműködésre. Képes legyen felismerni az előítéletesség és a sztereotípiákon alapuló gondolkodás megnyilvánulásait és képes legyen azokat szakszerűen kezelni. A tantárgy legfontosabb feladata egy olyan szemlélet kialakítása, amely a pszichológiai tényezők szerepét figyelembe veszi az óvodapedagógiai munkában.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course is a small group training of a career socialization nature. It aims to develop students' personal effectiveness in areas of particular relevance to their educational work. It also aims to develop students' communication skills, empathy and conflict resolution skills, so that they can deal more effectively with the difficulties and problems encountered in the course of their educational work, with a more realistic self-awareness. The development of emotional intelligence increases sensitivity towards children, develops empathy, tolerance and assertiveness. The aim of the training is to enable the future kindergarten teacher to work effectively with children and parents. They should be able to recognise and deal professionally with prejudice and stereotypes. The most important task of the subject is to develop an approach that takes into account the role of psychological factors in kindergarten education.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez

szükséges személyi, tárgyi

környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Ismerkedés, szabályok felállítása, egymásra hangolódás. Szakmaválasztás indokai, motivációi, szakmai identitás (Getting to know each other, setting rules, getting in tune with each other. Reasons for choosing a profession, motivations, professional identity.)

12.2. Reális önismeret kialakítása, önelfogadás, önkifejezés eszközei én-feltáró gyakorlatok alapján (Developing realistic self-awareness, self-acceptance, self-expression tools based on self-discovery exercises)

12.3. Bizalom, önbizalom. Mások megismerése és elfogadása (Trust, self-confidence. Knowing and accepting others)

12.4. Társas kapcsolatok kialakításának eszközei, jellegzetességei. Az önérvényesítés lehetőségei és határai (Tools and characteristics of building social relationships.Opportunities for self-assertion and limits)

12.5. Előítéletesség, sztereotípiák felismerése, kezelése (Recognising and dealing with prejudice and stereotypes)

12.6. Empátia, tolerancia, kooperáció fejlesztése (Developing empathy, tolerance and cooperation)

12.7. A hatékony kommunikáció eszközei (Tools for effective communication)

12.8. Asszertivitás fejlesztése (Developing assertiveness)

12.9. A konfliktus fogalmának definiálása, saját konfliktusok feltérképezése. Konfliktuskezelési módszereink tudatosítása, új módszerek megismerése (Defining the concept of conflict, exploring own conflicts. Awareness of conflict management methods, learning new methods)

12.10. Konfliktushelyzetek és megoldásaik modellálása (szituációs feladatok) (Modelling conflict situations and their solutions (situational exercises))

12.11. Taktilis kommunikáció jelentősége (The importance of tactile communication)

12.12. Az óvodapedagógus lelki egészségvédelmének eszközei. A kiégés megelőzése (Mental health tools for the kindergarten teacher. Burn out prevention)

12.13. Megküzdési stratégiák, stresszkezelés (Coping strategies, stress management)

12.14. A tréning hatása az óvodapedagógusi munkához szükséges személyiségjellemzők fejlesztésére. Az óvodapedagógusi pályára való alkalmasság megbeszélése. További egyéni célok megfogalmazása, fejlesztési terv kidolgozása (The impact of training on the development of personality traits for the work of a kindergarten teacher. Discussing suitability for a career as a kindergarten teacher. Formulation of further individual goals and development plan)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi

elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Kötelező az aktív részvétel a foglalkozásokon. A hallgató saját magára vonatkozó fejlesztési tervének elkészítése és benyújtása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott feladat teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés az egyéni fejlesztési terv alapján ötfokozatú skálán történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adele B. Lynn - Janele R. Linn: Érzelmi intelligencia, Z-Press Kiadó, Miskolc 2018. ISBN: 9789639493940;

2. Dürrschmidt Péter: Trénerek kézikönyve, Z-Press Kiadó, Miskolc 2008. ISBN: 9789639493438;

3. Ingrid Holler: Erőszakmentes kommunikáció, Z-Press Kiadó, Miskolc 2019. ISBN: 9789639493971;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bagdy Emőke - Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1990. ISBN: 2399994444630;

2. F. Várkonyi Zsuzsa: Tanulom magam, Kulcslyuk Kiadó, Budapest 2020. ISBN: 9786155932199;

3. Schmidt, Thomas: Konfliktuskezelési tréninggyakorlatok, Z-Press Kiadó,

Miskolc 2009. ISBN: 9789639493520;

Budapest, 2025.

Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil.
egyetemi tanár
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB101**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az óvodai nevelés elméleti alapjai
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The theoretical foundations of kindergarten education
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Ribarics Lívia, , tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy az óvodapedagógus hallgatók megismerkedjenek az óvodai nevelés alapelveivel, módszereivel, valamint az óvodai nevelés elméleti kereteivel. A hallgatók átfogó tudást szereznek a nevelés pszichológiai, pedagógiai és társadalmi hátteréről, ami lehetővé teszi számukra, hogy tudatosan alkalmazzák a különböző nevelési módszereket a gyakorlatban, figyelembe véve azok szakmai alapjait és céljait.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The objective of this course is to introduce future kindergarten teachers to the fundamental principles and methodologies of kindergarten education while providing them with a theoretical framework for kindergarten pedagogy. Students will develop a comprehensive understanding of the psychological, pedagogical, and social foundations of education, equipping them to apply various educational methods in practice in an informed and professionally grounded manner, with careful consideration of their theoretical underpinnings and pedagogical objectives.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek

személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family

environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az óvodai nevelés alapfogalmai és elméleti keretei (Fundamental concepts and theoretical framework of kindergarten education)

12.2. A gyermek fejlődési sajátosságainak szerepe az óvodai nevelésben (The role of children’s developmental characteristics in kindergarten education)

12.3. A tanulási folyamat és a játék szerepe az óvodai nevelésben (The learning process and the role of play in early kindergarten education)

12.4. Az óvodapedagógus szerepe a gyermekek nevelésében (The role of kindergarten

teachers in children's education)

12.5. Az óvodai nevelés szociális aspektusai (The social aspects of kindergarten education)

12.6. A nevelés pszichológiai háttere (The psychological background of education)

12.7. Az óvodai nevelés célja és tartalma – a nemzeti identitás erősítése és a hazaszeretet megalapozása (The purpose and content of kindergarten education – strengthening national identity and laying the foundations of patriotism)

12.8. Család és óvoda együttműködése (Cooperation between families and kindergarten)

12.9. Neveléselméleti irányzatok az óvodában (Educational theories in early kindergarten education)

12.10. A tanulási környezet és az óvodai nevelés (The learning environment and early kindergarten education)

12.11. Az óvodai nevelés módszerei és eszközei (Methods and tools of early kindergarten education)

12.12. Az értékelés szerepe az óvodai nevelésben (megfigyelés, dokumentálás és értékelés jelentősége) (The role of assessment in kindergarten education (the importance of observation, documentation, and evaluation))

12.13. A nevelési területek egymásra épülése (a kompetenciafejlesztés szerepe) (The interconnection of educational areas (the role of competence development))

12.14. Az óvodai nevelés új irányai (New directions in early kindergarten education)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 1. félév/ősz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

1. Fogalmi térkép elkészítése (50%):

A hallgatók feladata, hogy fogalmi térképet készítsenek az óvodai nevelés alapvető elméleti fogalmairól, amelyek magukban foglalják a pedagógiai célokat, a

fejlődéslélektani elméleteket, a tanulási elméleteket, valamint a nevelési módszereket. A térképnek tartalmaznia kell a fogalmak pontos meghatározását, ábrázolnia kell azok közötti kapcsolatokat, továbbá vizuálisan szemléltetnie kell az elméletek és módszerek közötti összefüggéseket. A hallgatóknak rövid magyarázatokkal kell kiegészíteniük a fogalmak jelentését, valamint bemutatniuk azok gyakorlati alkalmazásait a nevelési gyakorlatban. Leadási határidő: a félév 8. hete.

2. A félév végén zárthelyi dolgozat írása a félév tananyagából. (50%)

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Egyéni beadandó feladat készítése, zárthelyi dolgozat a 12. hét óráin. Egyéni feladat (50%), zárthelyi dolgozat (50%), összesen 100%. A zárthelyi dolgozat a póthéten egy alkalommal pótolható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges egyéni feladat és zárthelyi dolgozat jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Aggné Pirka Veronika – Mikonya György – Mészárosné Darvay Sarolta – Szarka Emese: Kora gyermekkori nevelés- és családtörténet, ELTE TÓK, Budapest 2014. ISBN: 9789632845999;

2. Batancs Enikő: Óvoda, ahol minden gyermek hangja számít, Gordon Kiadó Magyarország Kft., Budapest 2025. ISBN: 9789639766228;

3. Körmöci Katalin: A gyermek szükségleteire épített tanulás az óvodában, Flaccus Kiadó, Debrecen 2019. ISBN: 978 615 5278 36 5;

4. Kovács György, Bakosi Éva: Óvodapedagógia I., II., Szerzői kiadás, Debrecen 2004; 2005. ISBN: 9634309240; 9634607373;

5. Petőné Vígh Katalin: Az óvodapedagógia színes világa, Flaccus Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9786155278686;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Horváth László – Pornói Imre: Szemelvények a nevelés történetéből, Nyíregyházi Főiskola, Nyíregyháza 2002. ISBN: 9638533366;

2. Kéri Katalin: Múlt a jövőben: neveléstörténet a digitális korban, Civil Szemle Alapítvány, Dunaújváros 2020. ISBN: 1786-3341;

Budapest, 2025.

Ribarics Lívia,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB102**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A játék pedagógiai alapjai és módszertana
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Pedagogical foundations and methodology of play
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 6 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% elmélet, 50% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Ribarics Lívia, , tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 56 (28 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 4

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a játék pedagógiai és pszichológiai alapjait, a különböző játéktípusokat, valamint a játék jelentőségét az óvodai nevelésben. A hallgatók elsajátítják a játékfejlesztés és -szervezés módszertanát, megismerik a játék gyermekközpontú megközelítését, valamint a játék és a kisgyermekkori tanulás közötti összefüggéseket. Kiemelt figyelmet kap a játékban megjelenő szociális és érzelmi kompetenciák fejlődése, valamint a gyermekek egyéni sajátosságaihoz igazodó játékos nevelési stratégiák alkalmazása. A tantárgy hangsúlyozza az inkluzív pedagógia szempontjait, különös tekintettel a különböző képességű gyermekek játékban való részvételére és támogatására. Emellett a hallgatók megismerkednek a játék fejlesztő hatásával, az óvodai nevelésben betöltött szerepével, valamint az óvodapedagógus támogató, kezdeményező és facilitáló szerepével a játék folyamatában.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of this course is to provide students with a comprehensive understanding of the pedagogical and psychological foundations of play, the various types of play, and its significance in kindergarten education. Students will acquire methodological knowledge related to play development and organization, explore child-centered approaches to play, and analyze the relationship between play and early learning. Particular emphasis is placed on the development of social and emotional competencies through play, as well as on the implementation of play-based educational strategies that accommodate children's individual characteristics. The course also highlights the principles of inclusive education, with a specific focus on facilitating the participation of children with diverse abilities in play. Furthermore, students will examine the developmental benefits of play, its role in kindergarten education, and the role of kindergarten teachers as supporters, initiators, and facilitators in the play process.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Él a digitális környezet adta fejlesztési lehetőségekkel.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe

történő beilleszkedés támogatására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Utilises the developmental opportunities provided by the digital environment.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and

nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A játék fogalma, jelentősége, pedagógiai szerepe és történeti háttere (The concept, significance, pedagogical role, and historical background of play)

12.2. A játék elméleti megközelítései (Theoretical approaches to play)

12.3. A játék fejlődése – pszichológiai megközelítések (The development of play – psychological perspectives)

12.4. A játéktípusok rendszerezése (Classification of types of play)

12.5. A játék és a gyermek fejlődése (kognitív, szociális, érzelmi aspektusok) (Play and child development (cognitive, social, and emotional aspects))

12.6. A játék szerepe az óvodai nevelésben – fókuszban a népi játékok (The role of play in early childhood education – with a focus on traditional folk games)

12.7. A család és a közösség szerepe a játék alakulásában (The role of family and community in the development of play)

12.8. A játék és a tanulás összefüggései (The relationship between play and learning)

12.9. A szabad játék és az irányított játék pedagógiai jelentősége (The pedagogical significance of free and guided play)

12.10. A játék módszertana, a gyermek játékának megfigyelése és értékelése (The methodology of play: observing and assessing children’s play)

12.11. A játékeszközök rendszere és a játékkörnyezet hatása a gyermek játéktevékenységére (The system of play materials and the impact of the play environment on children’s play activity)

12.12. A kortárs és digitális játékok pedagógiai vonatkozásai (Pedagogical aspects of contemporary and digital play)

12.13. Inkluzív nevelés és játék – differenciálás, alkalmazkodás, akadálymentesítés (Inclusive education and play – differentiation, adaptation, and accessibility)

12.14. A játék fejlesztő hatásának értékelése, játéktervezés a pedagógiai gyakorlatban (Evaluating the developmental impact of play; planning play in pedagogical practice)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 1. félév/ősz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás/gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

A hallgatóknak a félév során egy egyéni és egy csoportos (projekt típusú) feladatot kell elvégezniük az ismeretek elmélyítése érdekében.

Egyéni feladat: (25%)

Játékmegfigyelés és elemzés – Intézményi gyakorlat alapján (Pályaszocializáció 1.)

A feladat célja az óvodai csoportban végzett játékmegfigyelés alapján részletes elemzés készítése. Az elemzésnek a gyermekek közötti interakciókra, a játék során megnyilvánuló kreativitásra, a szociális készségekre, a szabálytudatra és az óvodapedagógus szerepére kell összpontosítania. Az elemzést 7500–15 000 karakter terjedelemben (szóközökkel együtt) kell elkészíteni, és konkrét példákkal kell alátámasztani. Leadási határidő: a félév 14. hete.

Csoportos feladat: (25%) Csoportos prezentáció – Játékszervezési stratégiák

A hallgatók 3–4 fős csoportokban egy általuk választott játéktípus (pl. ölbeli játékok, gyakorlójátékok, konstruáló játékok, szerepjátékok, szabályjátékok, "fizikai aktivitáshoz" kötődő játékok) témakörében készítenek prezentációt.

A bemutatónak tartalmaznia kell:

• a játék pedagógiai céljait,

• a szervezési lépéseket,

• a játék lehetséges nehézségeit és azok megoldási javaslatait,

• a játék értékelési szempontjait.

A prezentáció időtartama: 10–15 perc. Prezentációk időpontja: 12–13. hét.

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a

foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A vizsgaidőszakban írásbeli vizsgát kell tenniük a félév során leadott tananyagból. (50%)

Egyéni feladat (25%), csoportos feladat (25%), írásbeli vizsga (50%), összesen 100%.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, a beadandó feladatok benyújtása és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. B. Méhes Vera : Az óvónő és az óvodai játék, Móra Könyvkiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789634159254;

2. Kerekes Valéria, Böddi Zsófia, Bavalics Laura: A gyermekek játéka és ami mögötte van - Gyakorlati útmutató az óvodások játékának megismeréséhez és megértéséhez, Móra Könyvkiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789636035853;

3. Pásztor Enikő – Frang Gizella – Zsubrits Attila – Simon István Ágoston: A játék kisgyermekkorban, Szemelvények a játék különböző területeiről, Soproni Egyetem Kiadó, Sopron 2022. ISBN: 9789633344224 ;

4. Tamásiné Dsupin Borbála: A népi játékok és a mozgás funkciója az óvodás korosztály személyiségfejlődésében, Dupress Kiadó, Budapest 2015. ISBN: 2399957562067;

5. Tölgyessy Zsuzsanna: Játékpedagógia, Óvodapedagógus és tanító szakos hallgatók számára, Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK, Esztergom 2023. ISBN: 9789633084502;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bakosi Éva – Kovács György: Játék az óvodában, Didakt Kiadó , Budapest 2005. ISBN: 9789632127781;

2. Lázár Katalin: Népi Játékok, Mezőgazda Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 2310011967727;

3. Maszler Irén: Játékpedagógia, Comenius Oktató és Kiadó Bt., Budapest 2002. ISBN: 9789638671196;

4. Pásztor Enikő Judit (szerk.): A játékról komolyan - Tanulmányok a játékkutatás legújabb eredményeiről, Soproni Egyetem Kiadó, Sopron 2024. ISBN: http://publicatio.uni-sopron.hu/3410/1/pasztor-e-j-a-jatekrol-komolyan-soproni-egyetem-kiado-sopron-2024-pdf-isbn-978-963-334-545-0.pdf;

5. Zsubrits Attila – Valkó Anna – Horváth Krisztina – Fehér Anna Mária: A gyerekek játékokhoz fűződő érzelmi kapcsolata, Képzés és Gyakorlat: Neveléstudományi folyóirat, Sopron 2015. ISBN: https://doi.org/10.17165/TP.2015.3-4.3;

Budapest, 2025.

Ribarics Lívia,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB104**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Csoportos óvodai gyakorlat
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Kindergarten group practicum
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Tőkei Krisztina, , szakoktató
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A csoportos gyakorlat célja, hogy az óvodapedagógus hallgatók intézménylátogatások alkalmával közvetlen tapasztalatot szerezzenek a kisgyermekkori neveléshez és családsegítéshez kapcsolódó intézmények (bölcsőde, általános iskola, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, pedagógiai szakszolgálat) működéséről, szakmai feladatairól, munkájáról. A hallgatók megfigyelési és elemzési készségeik fejlesztése érdekében a látogatások alkalmával dokumentálják tapasztalataikat, és azokat reflektív módon feldolgozzák. Az óvodai csoportos hospitálások során tartalmi és módszertani szempontok szerint, komplex szervezeti és tevékenységformákat ismerhetnek meg. A célzott megfigyelés a játék, az egészséges életmód alakítása, az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása, mindennapos mozgás feladatokra, tevékenységekre irányul. A gyakorlat alatt végzett megfigyelésekről feljegyzéseket, dokumentációt készítenek a hallgatók az útmutatóban megadott szempontok szerint.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the group practicum is for the students of kindergarten education to gain direct experience of the operation, professional tasks and work of crèches, primary schools, family support and child welfare services, and specialised pedagogical services related to early childhood education and family support. In order to develop their observation and analysis skills, students will document their experiences during visits and process them in a reflective way. During the group visits they will learn about the content and methodology of complex organisational and activity forms. Targeted observations are directed at the implementation of play, healthy lifestyle development, emotional, moral and value-oriented community education, the development of mother tongue, intellectual development and education and everyday physical activities. The students make notes and documentation of the observations made during the practicum according to the criteria given in the guidelines.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

-

Képességei:

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

-

Attitűdje:

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására,

módosítására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

-

Capabilities:

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of

differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

-

Attitude:

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

-

Autonomy and responsibility:

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Tantárgyi követelmények ismertetése, a "Gyakorlati képzés az óvodában" útmutató megismertetése. (Description of the subject requirements Familiarisation with the guide "Practical training in kindergarten".)

12.2. Bölcsődelátogatás (három óra időtartamban) (Visit to crèche (for three hours))

12.3. Bölcsődelátogatás értékelése. Felkészítés az óvoda látogatására. (Evaluation of a crèche visit. Preparation for the kindergarten visit.)

12.4. Óvodalátogatás (három óra időtartamban) (Kindergarten visit (for three hours))

12.5. Óvodalátogatás (három óra időtartamban) (Kindergarten visit (for three hours))

12.6. Óvodalátogatás (három óra időtartamban) (Kindergarten visit (for three hours))

12.7. Óvodalátogatások értékelése. (Evaluation of a kindergarten visit.)

12.8. Tájékoztatás a jelzőrendszer intézményeinek működéséről. Felkészítés a pedagógiai szakszolgálat látogatására. (Information on the functioning of the signalling system institutions. Preparation for a visit to the specialised pedagogical service.)

12.9. Pedagógiai szakszolgálat intézmény látogatása. (három óra időtartamban) (Visit to a educational support services institution. (for three hours))

12.10. Pedagógiai szakszolgálat látogatásának értékelése. Felkészítése a Család- és Gyermekjóléti Központ látogatására. (Evaluation of the visit of the educational support services institution. Preparation of the Family and Child Welfare Centre)

12.11. Család- és Gyermekjóléti Központ látogatása. (három óra időtartamban) (Visit to the Family and Child Welfare Centre (for three hours))

12.12. Család- és Gyermekjóléti Központ látogatásának értékelése. Felkészítés az általános iskola látogatására. (Evaluation of the visit to the Family and Child Welfare Centre. Preparation for the visit to primary school)

12.13. Általános iskola látogatása (három óra időtartamban) (Visit to primary school (for three hours))

12.14. Az általános iskola látogatásának értékelése. A félév lezárása. (Evaluation of the visit to primary school. End of term.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató az egyéni gyakorlatokról nem hiányozhat. A csoportos gyakorlatokról egy alkalommal hiányozhat, indokolt esetben (betegség, szolgálatteljesítés). Megfelelő igazolás birtokában, az oktatóval és a szakvezetővel egyeztetett időpontban pótolnia kell a gyakorlatot.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az intézménylátogatások után a hallgató elkészíti a hospitálási naplót, amelyet egyetemi mentor ellenőrzi. A formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét a stúdium oktatója ismerteti a szemeszter első hetében kiadott útmutató alapján.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmények teljesítése, tanórai aktív munka. Az útmutató alapján elkészített hospitálási napló 13. hétre történő benyújtása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, melyet a hospitálási napló (50%) és az intézménylátogatások értékelésén nyújtott teljesítmény (30%), illetve az intézménylátogatásokon mutatott aktivitás (20%) alapján az egyetemi mentor ötfokozatú skálán értékel. (85%-tól jeles (5), 75%-tól jó (4), 60%-tól közepes (3), 50%-tól elégséges (2), 50% alatt elégtelen (1) minősítés)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Nyitrai Ágnes, Murányi Beáta, Szurominé Balogh Mónika: Gyermekek napközbeni ellátásához illeszkedő standard: Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft.,

Budapest 2022. ISBN: 978-615-5944-05-5;

2. Kereki Judit, Nyitrai Ágnes: Szemelvények a kora gyermekkori intervenció témaköréből, Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft., Budapest 2022. ISBN: 978-615-5944-65-9;

3. Korintus Mihályné - Nyitrai Ágnes – Rózsa Judit: Játék a bölcsődében, Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft, Budapest 2017. ISBN: 978-963-12-6636;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. B. Méhes Vera : Az óvónő és az óvodai játék, Móra Könyvkiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789634159254;

2. Bavalics Laura - Böddi Zsófia - Kerekes Valéria: A gyermekek játéka és ami mögötte van, Móra Könyvkiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789636035853;

3. Petőné Vígh Katalin (szerk.): Gondozás és munka jellegű tevékenységek óvodáskorban, Flaccus Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 9786155278846;

Budapest, 2025.

Tőkei Krisztina,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB105**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Funkcionális anatómia
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Functional anatomy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A funkcionális anatómia tantárgy alapvető célja, hogy a hallgatók megértsék az emberi test alapvető működési folyamatait, felépítését és azok összefüggéseit, különös tekintettel a gyermekek fejlődésére. A tantárgy bemutatja az emberi szervezet anatómiai egységeit, azok működését és a gyermekek anatómiai sajátosságait. A megszerzett tudás hozzájárul a gyermekek testi fejlődésének megértéséhez, a mozgásos tevékenységek biztonságos és szakszerű irányításához, az idegrendszer alapszintű megismeréséhez, valamint megalapozza a prevenciós, elsősegélynyújtási és egészségnevelési feladatok ellátását.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The basic goal of the course for students is to understand the basic functional processes, structure and relationships of the human body, with particular regard to the development of children. The course introduces the anatomical units of the human body, their functions and the anatomical characteristics of children. The acquired knowledge contributes to the understanding of children's physical development, the

safe and professional management of physical activities, the basic knowledge of the nervous system. It supports the prevention, first aid and health education tasks.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Tisztában van a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti és gyakorlati ismereteivel.

-

Képességei:

Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3–7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.

Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Understands the theoretical and practical knowledge of special posture correction,

which establishes and maintains biomechanically correct posture.

-

Capabilities:

Shapes the methods and timetables of pre-school education to achieve the comprehensive health development of children aged 3–7.

Correctly applies the exercises of special posture correction, which establish and maintain biomechanically correct posture.

-

Attitude:

Committed to the comprehensive health development of children aged 3–7.

-

Autonomy and responsibility:

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 3–7.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A félév követelményei, ajánlott tanulási módszerek (elsősorban a térbeli viszonyok tanulására). Bevezetés a funkcionális anatómiába. Az emberi test tengelyei, síkjai és irányai (Requirements of the course, recommended learning techniques. Introduction into functional anatomy. Axes, planes, directions of the human body)

12.2. A felnőtt és a gyermek csontvázrendszere (The skeletal system of the adult and the child)

12.3. Az izomrendszer, az ízületek és a mozgás (Muscular system, joints and movement)

12.4. A keringési, légző-, emésztő- és kiválasztó rendszerek és egészségük (Circulation, respiratory, digestion and excretory systems and their health)

12.5. A zsigeri szervek összefoglalása, az egészséges táplálkozás, az immunrendszer és a mikrobiom (Summary of the visceral organs. Healthy nutrition. Immune system, microbiome)

12.6. A bőr és a kötőszövetek; a reproduktív rendszer fejlődése. Születési rendellenességek rizikófaktorai (Skin and connective tissues; development of the reproductory systems. Risk factors of pregancy and fetal disorders)

12.7. Az idegrendszer kialakulása és részei (The origin, development and parts of the nervous system)

12.8. A nagyagy és részei (The cerebrum and its parts)

12.9. Az érzékszervek és a receptorok (Sensory organs and receptors)

12.10. Az endokrin és a limbikus rendszer (The endocrin and limbic systems)

12.11. Homeosztázis, szabályzási példák (alvás, táplálkozás, stressz) (Homeostasis, regulatory examples (sleeping, hunger, stress))

12.12. A mozgáskoordináció, a memória, a szövegértés és a beszéd agyi működései és fejlesztési lehetőségei (Brain functions and development possibilities of motor coordination, memory, speach perception, speech production)

12.13. A tanítás és tanulás neuropedagógiai alapjai (Neuropedagogy of teaching and learning)

12.14. Az egészséges fejlődés támogatása (Supporting healthy development)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25% vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Az előadások során kérdésekre helyesen válaszolva pontokat lehet gyűjteni. Minden hallgatónak a félév során egy beszámolót kell tartania (anatómiai szemléltetőeszközön részeket megnevezni) és írásbeli tesztet megoldania, aminek része egy választott anatómiai rendszer működésének ismertetése és kapcsolódása a gyermekkori fejlődéshez. Ennek részletes tartalma és ideje a félév elején kerül ismertetésre.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga, amelyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók. A vizsgajegybe beszámít a tételsorból tett szóbeli felelet (50%), a félévközi teszt eredménye (30%), a beszámoló (10%) és az órán szerzett pontszám (10%).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Horváth Klára, Vadas Réka, Goschler Ádám: Gyermekmentő kézikönyv szülőknek, Szent Márton Gyermekmentő Szolgálat, Budapest 2022. ISBN: 9786150162942;

2. Majoros Mária, Lajtai Zsoltné, Kollár Mónika, Darvay Sarolta: Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása, Líceum Kiadó, Eger 2022. ISBN: 978963496167;

3. Tarsoly Emil: Funkcionális anatómia, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest 2010. ISBN: 9789632262482;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bánki M. Csaba: Agyunk fogságában, Pro Die Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9789638691453;

2. Enders, Giulia: Bélügyek, Park Kiadó, Budapest 2014. ISBN: 9789633551325;

3. Hüther, Gerald; Herbert Renz-Polster: Vissza a gyökerekhez, Ursus Libris, Budapest 2017. ISBN: 9789639718975;

4. Mayer, Emeran: A bél-agy kapcsolat, Kulcslyuk Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 978-615-6471-45-1;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB106**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Mozgásfejlesztés az óvodában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Movement development in kindergarten
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Szakál Zsolt, , tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A hallgatóknak átfogó ismeretekkel kell rendelkezniük az óvodai mozgásos tevékenység pedagógiai és módszertani alapelveiről, hogy képesek legyenek a kisgyermekkori mozgásfejlesztés szakszerű megvalósítására. Ennek keretében elsajátítják az oktatási folyamat hatékony tervezését, szervezését és elemzését, különös tekintettel a neveléselméleti, didaktikai és metodikai szempontokra. Fontos, hogy a pedagógusok megfelelő módszerekkel biztosítsák az óvodáskorú gyermekek mozgásigényének kielégítését, hozzájáruljanak motoros képességeik fejlődéséhez, valamint elősegítsék egészségük megőrzését és fizikai állóképességük fejlesztését.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   Students must acquire comprehensive knowledge of the pedagogical and methodological principles of physical education in early childhood to effectively implement movement development programs for young children. This includes mastering the planning, organization, and analysis of the educational process, with particular emphasis on theoretical, didactic, and methodological aspects. It is essential

that they apply appropriate methods to meet the movement needs of preschool-aged children, contribute to the development of their motor skills, and promote their overall health and physical fitness.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Tájékozott a digitális kultúrában, ismeri az óvodás korosztály digitális eszközökhöz való viszonyát és azok hatását a gyermeki személyiség fejlődésére.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Tisztában van a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti és gyakorlati ismereteivel.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

Tájékozott a pedagógiai tanácsadás módszertanában.

Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Képes legalább egy egyszerű dallamhangszeren való élményszerű hangszerjátékra.

Él a digitális környezet adta fejlesztési lehetőségekkel.

Tevékenységében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére.

Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3–7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.

Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.

A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Informed about digital culture, understands the relationship of pre-school children to digital devices and their impact on children's personality development.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Understands the theoretical and practical knowledge of special posture correction, which establishes and maintains biomechanically correct posture.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process. Aware of the components and determinants of disadvantage.

Informed about the issues of integration and inclusion.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and type of institution.

Possesses the basic knowledge of family and child protection, and children's rights necessary for fulfilling the tasks of pre-school education, and is informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance.

Informed about the methodology of pedagogical counselling.

Knows the professional, ethical, and legal rules of the pre-school teaching profession,

the socially accepted norms, and the characteristics and impact of communication related to the role of a pre-school teacher.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Capable of playing at least one simple melody instrument in an engaging manner.

Utilises the developmental opportunities provided by the digital environment.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities.

Shapes the methods and timetables of pre-school education to achieve the comprehensive health development of children aged 3–7.

Correctly applies the exercises of special posture correction, which establish and maintain biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with the partners of the childcare institution—family, crèches, educational service providers, specialised services, other public education institutions, and the maintainer—based on mutual respect and trust, cooperates, communicates professionally, clearly, and authentically in professional situations, provides assistance in case of problems affecting the child, and participates in developing solutions.

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Committed to the comprehensive health development of children aged 3–7.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 3–7.

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for consciously shaping the behaviour of children towards sustainable development.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

-

11. **Előtanulmányi követelmények:**

12. **A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

12.1. Félévi követelmények ismertetése. A mozgás szerepe és helye az óvodai nevelésben. Képességfejlesztő játékok és feladatok. Az óvodai mozgásos tevékenység célja, felépítése, részei, típusai és lebonyolításának menete. Balesetvédelem. (Introduction to semester requirements. The role and importance of physical activity in early childhood education. Skill-development games and tasks. The objectives, structure, components, types, and process of implementing physical activities in preschool settings. Safety regulations)

12.2. A gimnasztika fogalmi meghatározása, célja, jellemzői, felosztása. Alapfogalmak: test tengelyei, síkjai. (The conceptual definition of gymnastics, its objectives, characteristics, and classification. Basic concepts: axes and planes of the body.)

12.3. A szaknyelv és a rajzírás alapelvei. Statikus gyakorlatelemek szakkifejezései, rajzírása. (Principles of technical terminology and notational writing. Terminology and notation of static exercise elements.)

12.4. Támaszok, állások, térdelések, ülések, fekvések szakkifejezései és rajzírása. Statikus gyakorlatelemek szakkifejezései, rajzírása: fekvések, kéz- és lábtámaszok. (Terminology and notation of supports, stances, kneeling, sitting, and lying positions. Terminology and notation of static exercise elements: lying positions, hand and foot supports.)

12.5. Egyéb kéztámaszok, függések, vegyes testhelyzetek szakkifejezései és rajzírása. Kartartások, kéztartások, ujjtartások, fogásmódok (Terminology and notation of additional hand supports, hanging positions, and mixed body positions. Arm positions, hand positions, finger positions, and grip techniques.)

12.6. Dinamikus gyakorlatelemek szakkifejezése és rajzírása: emelkedések, ereszkedések, hajlítások, nyújtások, döntések, dőlések, lengetések, emelések, leengedések, húzások, fordítások, körzések, utánmozgások. (Terminology and notation of dynamic exercise elements: ascents, descents, bending, stretching, tilting, leaning, swinging, lifting, lowering, pulling, rotations, circular motions, and follow-through movements.)

12.7. Zárthelyi dolgozat az első 6 hét anyagából. (Midterm exam weeks 1-6.)

12.8. A mozgásos játékok rendszerezése, a játékok helye és szerepe az óvodai mozgás tevékenységben. A játékoktatás módszertana, futó-fogó játékok. (Classification of movement-based games. The role and importance of games in preschool physical activities. Methodology of teaching games, including running and tag games.)

12.9. Népi játékok, labdás játékok, sor és váltóversenyek, dalos játokok, mozgásos előkészítő tácos feladatok, táncos mozgásfejlesztés. Játékoktatás. (Traditional folk games, ball games, line and relay races, singing games, movement-based preparatory activities, and dance movements for development. Game instruction techniques.)

12.10. Statikus és dinamikus egyensúly gyakorlatok játékosan. Egyéni versengések természetes és utánzó feladatokkal. A szervezet előkészítésének (bemelegítés) szabályai, a gimnasztika felépítése, tervezésének fő szempontjai (Static and dynamic balance exercises through play. Individual competitions incorporating natural and imitative tasks. Rules of warm-up procedures, structure of gymnastics, and key considerations in planning.)

12.11. A gimnasztikai és mozgásos gyakorlatok vezetésének módszerei, az óvodáskor

sajátosságainak figyelembevételével. 4-8 ütemű gimnasztikai gyakorlatok tervezése és vezetése a társaknak (The methods of leading gymnastic and physical exercises, taking into account the specific characteristics of preschool-aged children. Planning and leading 4-8 count gymnastic exercises for peers.)

12.12. A félév során a hallgatók álltál összegyűjtött zenés, dalos, táncos, népi, mondókás játékok bemutatása. (Presentation of music-based, singing, dancing, folk and rhyming games collected by students throughout the semester.

)

12.13. Játékos labdaügyesség fejlesztés (Developing ball-handling skills through play.)

12.14. Zárthelyi dolgozat az 1-14 hét anyagából. A félévi munka értékelése. (Final exam covering the material from weeks 13-26. Evaluation of semester work.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanult és önállóan gyűjtött (a félév elején történő tájékoztatás során elhangzottak szerint) mozgásos játékok szóbeli számonkérése (játékoktatáson keresztül). Rajzírás feladatok elkészítése. Félévközi két zárthelyi dolgozat a módszertani ismeretek elméleti tudásának ellenőrzésére (hiányzás esetén a ZH a póthéten egy alkalommal pótolható).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét, a félév gyakorlati feladatainak hiánytalan bemutatása, végrehajtása. A játékgyűjtemény és a rajzírás beadandó határidőre történő leadása (a félév elején történő tájékoztatás során elhangzottak szerint) és a zárthelyi dolgozatok legalább elégségesre (60%) történő megírása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy megszerzése: Mikrotanítás: a tanult és félév során önállóan gyűjtött (a félév elején történő tájékoztatás során elhangzottak szerint) mozgásos játékok oktatása (40%), zárthelyi dolgozatok (60%).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balatoni Katalin: Így tedd rá! Módszertani eszköztár, Örökös Stúdió Bt., Budapest 2016. ISBN: 9 78931 259742;

2. Derzsy Béla: A gimnasztika alapjai, Fit-forma Wellness Kft., Budapest 2006. ISBN: 9632147316;

3. Gaál Sándorné – Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása 3-10 éves korosztály számára, Szerzői kiadás, Szarvas 2004. ISBN: 2310008181037;

4. Kirkovitsné Molnár Anita: Javasolt és tiltott gyakorlatok a szervezett óvodai mozgásfoglalkozásokon Mindennapos mozgások, prevenciós lábtorna, Oktatási Hivatal Kaposvári Pedagógiai Központ, 2021. ISBN: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/pok/Kaposvar/2022/Javasolt_es_tiltott_gyakorlatok.pdf;

5. Pinczés Tamás: Gimnasztikai alapismeretek tanítószakos hallgatóknak, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen 2017. ISBN: 978-963-8429-96-4;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Esküdtné Sebestyén Ildikó, Becsy Bertalan Sarolta: Mozgásos játékok és oktatásuk, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1994. ISBN: 963-422-477-6;

2. Gaál Sándorné: A mozgástevékenység sokoldalú fejlesztése az óvodában, Flaccus Kiadó, Debrecen 2019. ISBN: 978 615 5278 59 4;

3. Pásztori Attila – Rákos Etelka: Iskolai és népi játékok; Sportjátékok 1., Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1998. ISBN: 9631889254;

4. Pinczés Tamás, Nádasi Lajos: Testnevelési játék téka nem csak pedagógusjelölt hallgatóknak, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen 2020. ISBN: 978-615-5853-26-5;

5. Wolf Katalin: Mozgás és mozgásfejlesztés az óvodában. In: Módszertani Közlemények 62. évf. 2. szám, 2022. pp. 96-102., 2022. ISBN: https://ojs.bibl.u-szeged.hu/index.php/modszertani-kozlemenyek/issue/view/2466/377;

Budapest, 2025.

Szakál Zsolt,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB107**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A munka jellegű tevékenységek módszertana
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Methodology for work-related activities
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék és elsajátítsák a gyermekek mindennapi tevékenységeinek pedagógiai és módszertani alapjait, az óvodai munka jellegű tevékenységek tervezésének, szervezésének és irányításának elméleti és gyakorlati alapjait. A kuruson megismerik a gyermekek önállóságát fejlesztő feladatokat, valamint a közösségi munkavégzéshez kapcsolódó szokások kialakításának gyakorlati módszereit. A hallgatók képessé válnak az óvodai élet mindennapi tevékenységeinek korosztályhoz igazított, differenciált megszervezésére, a gyermekek megfelelő motiválására és személyiségfejlődésük tudatos támogatására.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarise students with the pedagogical and methodological foundations of children's everyday activities, the theoretical and practical foundations of planning, organising and managing activities in the kindergarten. They will learn about tasks to develop children's autonomy and practical

methods of developing habits of community work. Students will be able to organise the day-to-day activities of the kindergarten in an age-appropriate and differentiated way, to motivate children and to support their personal development.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3–7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú,

befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Shapes the methods and timetables of pre-school education to achieve the comprehensive health development of children aged 3–7.

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Committed to the comprehensive health development of children aged 3–7.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

-

Autonomy and responsibility:

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 3–7.

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az óvodai nevelés tartalmi munkáját meghatározó dokumentumok (Documents defining the content of kindergarten education)

12.2. A gyermekek munka jellegű tevékenységének szerepe, pedagógiai hatása az óvodai nevelésben (The role and pedagogical impact of children's work-related activities in kindergarten education)

12.3. A gyermekek mindennapi tevékenységének részterületei, azok fő céljai és módszertani sajátosságai (Areas of children's daily activities, their main objectives and methodological features)

12.4. A szokásrendszer kialakításának lépései és jelentősége (Steps and importance of habit formation)

12.5. A rend szerepe és fontossága az óvodai nevelésben (The role and importance of order in kindergarten education)

12.6. Az önállóság fejlesztésének jelentősége a gyermekek óvodai nevelésében (The importance of developing autonomy in children's kindergarten education)

12.7. A naposi rendszer pedagógiai céljai, módszerei az életkori sajátosságokra tekintettel (Pedagogical objectives and methods of the daily duty system with regard to age specificities)

12.8. Az étkezési szokások kialakítása és fejlesztése az óvodában (Development and improvement of eating habits in the kindergarten)

12.9. A közösségért végzett tevékenységek jellemzői az óvodai nevelésben (Characteristics of activities for the community in kindergarten education)

12.10. A gyermekek közötti segítő tevékenységek személyiség- és közösségfejlesztő hatásai (The effects of inter-child support activities on personal and community development)

12.11. A felelősi rendszer kialakításának módszerei, gyakorlati lehetőségei (állat-, növény- és kertgondozás), a felelősségérzet fejlesztése a gyermekek mindennapi tevékenységében (Methods and practical ways of developing a responsible system (animal, plant and garden care), developing a sense of responsibility in children's daily activities)

12.12. A gyermekek mindennapi tevékenységének képesség szerinti differenciálása, a differenciált feladatok tervezésének gyakorlata (Differentiation of children's daily activities according to ability, differentiated practice of planning differentiated tasks)

12.13. Az óvodapedagógus szerepe a mindennapi tevékenységek tervezésében, szervezésében, támogatásában és szokássá alakításában (The role of the kindergarten teacher in planning, organising, supporting and habit-forming everyday activities)

12.14. Az óvodapedagógus hosszú és rövid távú tervezésének módszertana, a napi szintű tervezés alapelvei (Methodology for long-term and short-term planning by the kindergarten teacher, principles for planning on a daily basis)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 1. félév/ősz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel.

Az aláírás feltétele:

- az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján egy választott munka jellegű tevékenység írásbeli tervezése;

- egy nevelési céllal használható eszköz készítése, bemutatása.

A kedvezményes tanrend szerint haladó vagy tartós távolléten lévő hallgatónak ezen kívül írásbeli beszámolót kell készítenie a tananyag ismeretéről.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján választott munka jellegű tevékenység írásbeli tervezése és egy nevelési céllal használható eszköz készítése, bemutatása (az írásbeli feladat 60%, a gyakorlati feladat 40%, összesen 100%).

A feladatok értékelése 5 számjegyű skálán történik: 50% fölött 2-es, 60% fölött 3-as, 75% fölött 4-es, 85% fölött 5-ös osztályzat adható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hercz Mária (szerk.): Pályakezdő óvodapedagógusok túlélőkészlete, Szegedi Tudományegyetem, Szeged 2015. ISBN: 9789633064245;

2. Karczewicz Ágnes: Az óvodai tervezés ábécéje, Novum Könyvklub, Budapest 2022. ISBN: 9786156043542;

3. Petőné Vígh Katalin (szerk.): Gondozás és munka jellegű tevékenységek óvodáskorban, Flaccus Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 9786155278846;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fáyné Dombi Alice, Sztanáné dr. Babics Edit: Játékpedagógia, Szegedi Tudományegyetem, Szeged 2015. ISBN: 9786155455230;

2. Kovács György, Bakosi Éva: Óvodapedagógia I., Szerzői kiadás, Debrecen 2004. ISBN: 9634309240;

3. Petőné Vígh Katalin: Az óvodapedagógia színes világa, Flaccus Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9786155278686;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB108**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Beszédtechnika, beszédfejlesztés
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Speech techniques and speech development
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Ribarics Lívia, , tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy az óvodapedagógus hallgatók megismerjék és elsajátítsák a beszédtechnika és beszédfejlesztés alapelveit, módszereit, különös tekintettel az óvodáskorú gyermekek beszédfejlődésére. A képzés során a hallgatók saját beszédállapotuk tudatosításával és fejlesztésével is foglalkoznak, miközben megismerik a gyermekek nyelvi és beszédfejlődésének jellemzőit, az esetleges elmaradások felismerésének lehetőségeit és a fejlesztésükhöz szükséges pedagógiai eszközöket. A tantárgy hangsúlyosan gyakorlati jellegű, ezért a képzés során a hallgatók részt vesznek beszédtechnikai gyakorlatokon, fonetikai alapú beszédjavító tréningeken, valamint a gyermekek beszédkészségét fejlesztő játékos módszerek megismerésében és alkalmazásában.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to equip kindergarten teacher students with a comprehensive understanding of the principles and methods of speech technique and speech development, with a particular emphasis on the speech development of kindergarten

children. Throughout the program, students will develop an awareness of their own speech patterns and work on their improvement while acquiring knowledge about the characteristics of children's language and speech development, the identification of potential delays, and the pedagogical strategies necessary for effective intervention. Given its strong practical orientation, the course includes participation in speech technique exercises, phonetics-based speech correction training, and the exploration and application of play-based methods aimed at fostering children's speech skills.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Tájékozott a digitális kultúrában, ismeri az óvodás korosztály digitális eszközökhöz való viszonyát és azok hatását a gyermeki személyiség fejlődésére.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

-

Képességei:

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez

szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning.

Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Informed about digital culture, understands the relationship of pre-school children to digital devices and their impact on children's personality development.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

-

Capabilities:

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-

school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A beszéd mint pedagógiai eszköz, a hiteles és kifejező beszéd szerepe (Speech as a pedagogical tool, the role of authentic and expressive speech)

12.2. A magyar nyelv hangrendszere és artikulációs bázisa (The phonetic system and articulatory base of the Hungarian language)

12.3. A légzés és a hangképzés összefüggései (The relationship between breathing and voice production)

12.4. A hangadás és a beszédhangok tisztasága (Voice production and the clarity of speech sounds)

12.5. A beszédritmus és a hanglejtés szerepe (The role of speech rhythm and intonation)

12.6. A helyes beszédtempó kialakítása (Developing an appropriate speech tempo)

12.7. A beszéd érzelmi és értelmi hatása, a hangsúly és az intonáció tudatos használata (The emotional and cognitive impact of speech, conscious use of emphasis and intonation)

12.8. A gyermekek nyelvi fejlődésének jellemzői óvodáskorban (Characteristics of children’s language development in kindergarten)

12.9. A beszédhibák és azok felismerése (Speech disorders and their identification)

12.10. A beszédfejlesztés játékos lehetőségei az óvodában (Playful opportunities for speech development in kindergarten)

12.11. Mesék, versek, mondókák és népdalok hatása a beszédfejlődésre (The impact of stories, poems, nursery rhymes and folk songs on speech development)

12.12. Kommunikációs gyakorlatok az óvodában (Communication exercises in kindergarten)

12.13. A beszéd és a mozgás kapcsolata (The connection between speech and movement)

12.14. A beszédtechnika fejlesztésének folyamatos tudatosítása (Continuous awareness of speech technique development)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi

elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

1. Egyéni beszédfejlesztési terv készítése (30%): A hallgatók saját beszédállapotuk előzetes felmérése, majd elemzése alapján kidolgoznak egy személyes beszédfejlesztési tervet. Leadási határidő a 10. oktatási hét végéig.

2. Csoportos játékos beszédfejlesztő gyakorlat bemutatása (20%): Egy választott beszédfejlesztő játék vagy gyakorlat bemutatása a csoport előtt, amely óvodás korú gyermekek fejlesztésére alkalmas. A gyakorlat időtartama: 10–15 perc. A gyakorlat bemutatásának időpontja: 12–13. hét.

3. Zárthelyi dolgozat (50%): A félév végén egy írásbeli dolgozat, amely az elméleti és módszertani ismeretek elsajátítását ellenőrzi.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Egyéni beadandó feladat készítése, zárthelyi dolgozat a 12. hét óráján. A zárthelyi dolgozat a póthéten egy alkalommal pótolható hiányzás esetén. Egyéni feladat (30%), csoportos gyakorlat (20%), zárthelyi dolgozat (50%), összesen 100%.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, a beadandó feladatok benyújtása és legalább elégséges zárthelyi dolgozat jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Grétsy László – Kemény Gábor: Nyelvművelő kéziszótár, Tinta Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9637094296;

2. Hernádi Sándor: Beszédművelés, Osiris Kiadó, Budapest 2003. ISBN:

9789633894705;

3. Montágh Imre: Tiszta beszéd, Holnap Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789633493861;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Montágh Imre – Montághné Riener Nelli – Vinczéné Bíró Etelka: Gyakori beszédhibák a gyermekkorban, Holnap Kiadó, Budapest 2011. ISBN: 978-963-346-989-7;

2. Thoroczkay Miklósné: Beszédtechnikai feladatlapok, Holnap Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9789633493526;

3. Thoroczkay Miklósné: Beszédtechnikai gyakorlókönyv, Holnap Kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789633469743;

4. Vitéz Ferenc: Beszédgyakorlatok, Néző Pont, Debrecen 2008. ISBN: 9789638832009;

Budapest, 2025.

Ribarics Lívia,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB130**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az óvodai nevelést szabályozó alapdokumentumok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Fundamental documents for kindergarten education
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 0 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 14 (14 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 1

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy az óvodapedagógus szakos hallgatók megismerjék a magyar köznevelési rendszer alapvető jogszabályzóit, különös tekintettel az Óvodai nevelés országos alapprogramjára (továbbiakban: Alapprogram) vonatkozóan. Ismerjék az Alapprogramban meghatározott gyermekkép és óvodakép főbb jellemzőit, az óvodai nevelés fő feladatait, az óvodai élet megszervezésének elveit és tevékenységi formáit. Ennek révén képessé válnak az egyéni és életkori sajátosságokat figyelembe véve befogadó, gyermekközpontú, a gyermeki személyiség kibontakoztatására irányuló pedagógiai munka összefüggéseinek megértésére. Cél továbbá a hallgatók rendszerszintű gondolkodásának fejlesztése a köznevelési célok és az óvodai nevelés terén, valamint az óvodai nevelés pedagógiai-társadalmi jelentőségének tudatosítása.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarize students of kindergarten education with the

basic legislation of the Hungarian public education system, especially with regard to the national basic programme of kindergarten education (hereinafter: Basic Programme). They should know the main characteristics of the image of the child and the kindergarten, the main tasks of kindergarten education, the principles and forms of activity of the organisation of kindergarten life. This will enable them to understand the context of inclusive, child-centred pedagogical work, taking into account individual and age-specific characteristics, and aimed at developing the child's personality. The aim is also to develop students' systemic thinking about the aims of public education and kindergarten education, and to make them aware of the pedagogical and social significance of kindergarten education.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

-

Képességei:

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

-

Attitűdje:

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

-

Capabilities:

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

-

Attitude:

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az Óvodai nevelés országos alapprogram helye a köznevelési szabályzók rendszerében (The place of the National Core Programme for Kindergarten Education in the system of public education codes)

12.2. Az óvodai nevelés szabályozásának főbb neveléstörténeti jellemzői (The main features of the regulation of kindergarten education in the history of education)

12.3. A jelenlegi magyar köznevelési rendszert meghatározó jogszabályok és tartalmi

szabályzók (The legislation and content of the current Hungarian public education system)

12.4. Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának főbb tartalmi elemei: gyermekkép és óvodakép (The main content elements of the National Basic Programme for Kindergarten Education: the image of the child and the image of kindergarten)

12.5. Az óvodai nevelés tartalmi szabályozása az Óvodai nevelés országos alapprogramjában (Content of the National Basic Programme for Kindergarten Education)

12.6. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja és a helyi szintű szabályozás kapcsolatrendszere (Relationship between the National Basic Programme for Kindergarten Education and local-level regulation)

12.7. Az óvodai nevelés fő feladataira vonatkozó szabályozás (Regulations on the main tasks of kindergarten education)

12.8. Az Óvodai nevelés országos alapprogramjában meghatározott, az óvodai élet megszervezésére irányuló alapelvek (The principles for the organisation of kindergarten life as set out in the national basic programme for kindergarten education)

12.9. Az óvodai nevelés tevékenységi formái (Forms of activity in kindergarten education)

12.10. Az óvodai nevelés tevékenységi formáinak cél- és feladatrendszere (The aims and tasks of the forms of kindergarten education)

12.11. Az óvodai nevelés tevékenységi formáiba tartozó fejlesztési területek (Areas of development covered by the forms of kindergarten education)

12.12. Az óvodai nevelés tevékenységi formáihoz kapcsolódó óvodapedagógusi feladatok (Tasks of the kindergarten teacher related to the forms of activity of kindergarten education)

12.13. Az óvodai tevékenységeket támogató segédanyagok (Support materials for kindergarten activities)

12.14. Az óvodai nevelés helyi szintű szabályozása, szervezése, tervezése (Local regulation, organisation and planning of kindergarten education)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 1. félév/ősz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást.

A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és

Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A fogalkozások elején az előzetes foglalkozások anyagából 10-10 kérdésből álló tesztsor megoldása 2 alkalommal. Az egyéni tanrend szerint haladó vagy tartós távolléten lévő hallgatónak a tesztsor megoldásán kívül írásbeli beszámolót kell készítenie a tananyag ismeretéről.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott tesztsorok minimum 50-50% fölötti teljesítése.

16.2. Az értékelés:

-

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tesztsorok legalább 50%-os teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Fáyné Dombi Alice, Sztanáné Babics Edit: Pedagógus mesterség, Szegedi Tudományegyetem, Szeged 2013. ISBN: 9786155455223;

2. Karczewicz Ágnes: Az óvodai tervezés ábécéje, Novum Könyvklub, Budapest 2022. ISBN: 9786156043542;

3. Molnár Balázs - Pálfi Sándor - Szerepi Sándor - Vargáné Nagy Anikó: Kisgyermekkori nevelés Magyarországon, Educatio 2015/3.,. ISBN: ISSN: 1216–3384;

4. Szenczi Árpád: Professzionális nevelés - értékközvetítés társas-lelkületi alapon, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789639955783;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról,. ISBN: https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200363.kor;

2. Nemzeti Köznevelési Portál, Oktatási Hivatal,. ISBN: https://www.oktatas.hu/kapcsolat/nemzeti_koznevelesi_portal;

3. Pukánszky Béla: Gyermekkép és nevelés, Felfogások a gyermekről és a nevelésről a pedagógia történetében, Selye János Egyetem Tanárképző Kar, Komárom 2018. ISBN: 9788081222900;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB109**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az óvodai nevelés és a gyermekkép alakulásának története
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The history of kindergarten education and the evolution of the concept of childhood
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Ribarics Lívia, , tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy az óvodapedagógus hallgatók megismerjék az óvodai nevelés történeti alakulását, a gyermekkép változásait és ezek társadalmi, kulturális, valamint pedagógiai összefüggéseit. A tantárgy kiemelten foglalkozik az óvodapedagógia fejlődésével Magyarországon és nemzetközi kontextusban, különös tekintettel az óvodai nevelés alapelveire, intézményesülésére, valamint a gyermekek nevelésével kapcsolatos történeti és filozófiai nézetekre. A kurzus során a hallgatók megismerik a gyermekkép alakulásának történeti változásait az egyes korszakokban, a gyermekkorról alkotott elképzeléseket, valamint a pedagógiai eszmék és intézményrendszerek fejlődését.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of this course is to provide kindergarten education students with an understanding of the historical development of kindergarten education, the evolving

concept of childhood, and their social, cultural, and pedagogical implications. The course places particular emphasis on the development of kindergarten pedagogy in Hungary and in an international context, focusing on the principles of kindergarten education, its institutionalization, and the historical and philosophical perspectives on child-rearing. Throughout the course, students will examine historical shifts in the concept of childhood across different periods, the prevailing views on childhood, and the evolution of pedagogical theories and institutional frameworks.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek

megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A gyermekkép történelmi változásai – A gyermek szerepe és megítélése

különböző korszakokban (Historical Changes in the Concept of Childhood – The Role and Perception of Children in Different Eras)

12.2. A hagyományos magyar kultúra gyermekvilága (The world of childhood in traditional Hungarian culture)

12.3. Az óvodai nevelés történeti előzményei: családi nevelés, gyermekgondozás a középkorban és a reneszánsz idején (The historical antecedents of kindergarten education: family upbringing and childcare in the Middle Ages and the Renaissance)

12.4. Comenius és a kisgyermekkori nevelés alapelvei (Comenius and the principles of early childhood education)

12.5. Rousseau gyermekközpontú nevelési eszméi és hatása az óvodai nevelésre (Rousseau's child-centered educational ideas and their impact on kindergarten education)

12.6. Fröbel és az óvoda intézményének kialakulása: játékközpontúság és nevelési filozófia (Froebel and the development of the kindergarten institutions: play-centeredness and educational philosophy)

12.7. Az első óvodák megjelenése Magyarországon: Brunszvik Teréz munkássága (The emergence of the first kindergarten in Hungary: the work of Teréz Brunszvik)

12.8. Az óvodai nevelés fejlődése a reformkorban és a dualizmus idején (The development of kindergarten education during the Reform Era and the Dualism period)

12.9. A gyermekkor és nevelés a 20. század első felében: Montessori és Steiner pedagógiája (Childhood and education in the first half of the 20th century: Montessori and Steiner pedagogy)

12.10. Gyermekkép és óvodai nevelés a 20. század második felében (The Concept of Kindergarten and Preschool Education in the Second Half of the 20th Century)

12.11. Az óvodai nevelés rendszerváltás utáni átalakulása Magyarországon (The transformation of kindergarten education in Hungary after the regime change)

12.12. A gyermekkép modern értelmezése: gyermekjogok, inkluzív pedagógia és az egyéni fejlődési utak elfogadása (The modern interpretation of the concept of childhood: children's rights, inclusive pedagogy, and the acceptance of individual developmental paths)

12.13. Az óvodai nevelés nemzetközi dimenziói: különböző országok jó gyakorlatai (The international dimensions of kindergarten education: best practices in different countries)

12.14. Az óvodapedagógia aktuális kihívásai és jövője a hagyományok tükrében (The current challenges and future of kindergarten pedagogy in the light of traditions)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 2. félév/tavasz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel

pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

1. Szemináriumi dolgozat (20%): 20 000 karakter terjedelmű tudományos esszé írása az óvodai nevelés történeti fejlődésének egy meghatározott időszakáról. Az esszé tárgyalja az adott korszak intézményi, tartalmi és pedagógiai változásait, különös tekintettel a filozófiai és társadalmi alapokra, valamint a játék nevelésben betöltött szerepére vonatkoztatva. A dolgozatban használjon szakirodalmi forrásokat, idézze azokat pontosan, és törekedjen az elemző, kritikai megközelítésre.

2. A 8. héten zárthelyi dolgozat írására kerül sor, amely az óvodai nevelés történeti fejlődésének alapvető fogalmait és korszakait öleli fel. A dolgozat az addig feldolgozott tananyagra épül, és a végső értékelés 30%-át képezi.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Egyéni beadandó feladat készítése, zárthelyi dolgozat a 12. hét óráján. A zárthelyi dolgozat a póthéten egy alkalommal pótolható hiányzás esetén. A szemináriumi dolgozat 20%, a zárthelyi dolgozat 30%, a vizsgaidőszakban pedig szóbeli vizsgát kell tenniük a félév tananyagából, amely 50%-os súllyal szerepel, így az összes értékelési rész együttesen 100%-ot ad. A feladatok értékelése 5 számjegyű skálán történik: 50% fölött 2-es, 60% fölött 3-as, 75% fölött 4-es, 85% fölött 5-ös osztályzat adható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges egyéni feladat, zárthelyi dolgozat és szóbeli vizsga jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balatoni Katalin: A magyar népi játék cél- és funkciórendszerének pedagógiatörténeti vizsgálata és jelenkori pedagógiai lehetőségei a kisgyermekkori tanulási folyamatokban, Pécsi Tudományegyetem, Pécs 2022. ISBN: http://pea.lib.pte.hu/handle/pea/34922;

2. Endrődy-Nagy Orsolya: A reneszánsz gyermekképe, Eötvös Kiadó, Budapest 2015. ISBN: 978-6158016735;

3. Hornyák Mária: Első óvodánk története (Buda-Krisztinaváros) 1828–1867, Barnaföldi Gábor Archívum, Martonvásár 2003. ISBN: 9632141393;

4. Kiss Áron: Magyar gyermekjáték-gyűjtemény, Holnap Kiadó, Budapest 2000. ISBN: 9633463599;

5. Pukánszky Béla: Gyermekkép és nevelés, Felfogások a gyermekről és a nevelésről a pedagógia történetében, Selye János Egyetem Tanárképző Kar, Komárom 2018. ISBN: 9788081222900;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Albert B. Gábor: A nevelés történeti és elméleti alapjai, Kaposvári Egyetem, Kaposvár 2011. ISBN: 9789639821446;

2. Golnhofer Erzsébet – Szabolcs Éva: Gyermekkor: nézőpontok, narratívák, Eötvös József Könyv Kiadó Bt., Budapest 2005. ISBN: 9789637338243;

3. Molnár Balázs - Pálfi Sándor - Szerepi Sándor - Vargáné Nagy Anikó: Kisgyermekkori nevelés Magyarországon, Educatio 2015/3.,. ISBN: ISSN: 1216–3384;

4. Tóth Etelka – Kovács Tibor: Kisgyermeknevelés a 21. században, L'Harmattan Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789636461690;

Budapest, 2025.

Ribarics Lívia,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB110**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Didaktika óvodapedagógusoknak
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Didactics for kindergarten teachers
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Ribarics Lívia, , tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A didaktika a pedagógia tudományának egyik alapvető területe, amely a tanulási és tanítási folyamatok elméletével, módszertanával, valamint azok gyakorlati alkalmazásával foglalkozik. Az óvodapedagógia kontextusában a tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az óvodai nevelés-tanulás folyamatának alapelveit, módszereit és céljait. A kurzus során a hallgatók képessé válnak az óvodai tanulási helyzetek megtervezésére, szervezésére és értékelésére, valamint elsajátítják a korszerű nevelési-oktatási stratégiákat. A tantárgy hangsúlyt fektet a játékon keresztül történő tanulás támogatására, az óvodapedagógus szerepének sokrétűségére, valamint a gyermek egyéni fejlődési útjának figyelembevételére és támogatására.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   Didactics is a fundamental field of pedagogy that focuses on the theory, methodology, and practical application of teaching and learning processes. Within the context of kindergarten pedagogy, the course aims to provide students with an understanding of

the principles, methods, and goals of the educational and learning processes in kindergarten education. Throughout the course, students will develop the ability to plan, organize, and evaluate kindergarten learning situations, as well as acquire modern teaching and educational strategies. The course places special emphasis on supporting learning through play, understanding the multifaceted role of the kindergarten teacher, and considering and fostering the individual developmental paths of each child.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

-

Autonomy and responsibility:

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 3–7.

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for consciously shaping the behaviour of children towards sustainable development.

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A didaktika alapjai az óvodai nevelésben (The fundamentals of didactics in kindergarten education)

12.2. A nevelés és tanulás kapcsolata az óvodában (The relationship between nurture and learning in kindergarten)

12.3. A kisgyermekkori tanulás pszichológiai alapjai (The psychological foundations of early childhood learning)

12.4. A tanulási-tanítási folyamat rendszerszemlélete az óvodában (The systemic perspective of teaching and learning in kindergarten)

12.5. A tanulás támogatásának és szervezésének módszerei az óvodai nevelésben (Methods of supporting and organizing learning in kindergarten education)

12.6. Az óvodai tevékenységek tartalmának kiválasztása és szervezése (Selection and structuring of kindergarten activities)

12.7. Nevelési és tanulási stratégiák az óvodai gyakorlatban (Educational and learning strategies in kindergarten practice)

12.8. A játék és tanulás kapcsolata az óvodában (The connection between play and learning in kindergarten)

12.9. A médiatudatosság pedagógiai alapjai kisgyermekkorban (The pedagogical foundations of media literacy in early childhood)

12.10. Az óvodai tevékenységek tervezése és megvalósítása (Planning and implementing kindergarten activities)

12.11. Az óvodai nevelés értékelési és visszacsatolási technikái (Evaluation and feedback techniques in kindergarten education)

12.12. Differenciálás és inklúzió az óvodai nevelésben (Differentiation and inclusion in kindergarten education)

12.13. Az óvodapedagógus kompetenciái és szerepei (Competencies and roles of the kindergarten teacher)

12.14. A didaktika jövője és innovációk az óvodapedagógiában (The future of didactics and innovations in kindergarten education)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 2. félév/tavasz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

Nincs

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. **Irodalomjegyzék:**

17.1. Kötelező irodalom:

1. Böddi Zsófia: Az inkluzív óvodai nevelés sajátosságai és tényezői. In: Endrődy Orsolya - Svraka Bernadett - F. Lassú Zsuzsa (szerk.): Sokszínű pedagógia - Inkluzív és multikulturális szemléletmód a pedagógiai gyakorlatban, pp. 244-269., Eötvös Kiadó, Budapest 2020. ISBN: https://www.eltereader.hu/media/2020/10/Endr%C5%91dy-%E2%80%93-Svraka-%E2%80%93-F-Lass%C3%BA-Soksz%C3%ADn%C5%B1-pedag%C3%B3gia-WEB.pdf;

2. Falus Iván (főszerk.) – Zagyváné Szűcs Ida (szerk.): A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanulásához, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 978 963 454 845 4;

3. Gloviczki Zoltán: Bevezetés a pedagógiába, Akadémiai Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 978-9634542490;

4. Körmöci Katalin: A gyermek szükségleteire épített tanulás az óvodában, Flaccus Kiadó Kft., Budapest 2019. ISBN: 9786155278365;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Chrappán Magdolna: Didaktika I. Célok, tartalmak, követelmények, Debreceni Egyetem Kiadó, Debrecen 2020. ISBN: 978-9633188804;

2. Chrappán Magdolna: Didaktika II. Munkaformák, stratégiák, eszközök, Debreceni Egyetem Kiadó, Debrecen 2022. ISBN: 978-9636150037;

3. Thomas Gordon: T.E.T. - A tanári hatékonyság fejlesztése, Gordon Kiadó Magyarország Kft., Budapest 2010. ISBN: 9789639766037;

Budapest, 2025.

Ribarics Lívia,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB111**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Népzene és népi játék az óvodában, hangszeres játék
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Folkmusic and singing games in kindergarten, instrument playing
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Árpád, DLA, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Énekes és hangszeres óra zongora- és helyigénnyel, valamint citerahasználattal.

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A hallgatók megismerkednek a magyar népzene alapvető stílusrétegeivel, műfajaival. Közösen áténeklik az óvópedagógusok számára alapvető népzenei repertoárt, miközben élményeket szereznek a magyar népzene különlegességeiről, nevelési potenciáljáról. Megismerkednek a citerával, megtanulják használatát és számos dalt megtanulnak kísérni vele.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The students get acquainted with the basic styles and genres of Hungarian folk music. Together they will sing through the repertoire of folk music essential for kindergarten teachers, while gaining experience of the special features and educational potential of Hungarian folk music. They will get to know the Hungarian zither, learn how to use it and learn to accompany several songs with it.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

A hallgató ismeri a magyar népzenét, jól eligazodik a népzenei repertoárban, ismeri hangszerét, a citerát, azt fel tudja hangolni.

Áttekintéssel rendelkezik a népzenei ismeretekről: fogalmakról, műfajokról.

Képességei:

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Képes legalább egy egyszerű dallamhangszeren való élményszerű hangszerjátékra.

A hallgató tud biztosan, stílusosan, tisztán népdalt énekelni.

Azokat alkalmazni tudja különböző nevelési helyzetekben.

Kényelmes, a gyerekek számára alkalmas magasságon önállóan tudja a népdalokat elkezdeni, vezetni.

Képes egyszerű dallamokat és dalokat a citerán előadni, kísérni.

Attitűdje:

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

A hallgató szívesen énekel népdalt, citerázik.

Ismeri és elismeri a népdal értékét az oktatásban, annak szeretetét közvetíteni és továbbadni képes.

Ismeri a népdalokban rejlő egyetemes értékeket és azokat a nevelésben segítségül tudja hívni.

Biztonsággal használja a citerát, azzal szívesen vezet, kísér.

Autonómiája és felelőssége:

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

A hallgató önállóan képes népdalt tanulni énekelve és képes annak megítélésére, hogy az citerával kísérhető-e.

Képes hangolni hangszerét és felismerni, amennyiben az hangolásra szorul.

A zenei anyanyelv kialakítására gondot fordít, a jeles napok megünneplésére képes népdalkincsünkből (is) válogatni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

The student is familiar with the Hungarian folkmusic heritage, has good orientation in the repertory, knows the instrument, the zither and can tune it.

Has a general overview about Hungarian folk music: it’s concepts and genres.

Capabilities:

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Capable of playing at least one simple melody instrument in an engaging manner.

The student can sing folksongs safely in tune, in style. Can use them in different educational situations.

Capable of singing on a comfortable range for the children and can start and lead the songs independently.

The student is capable of performing simple melodies and songs on the Hungarian zither.

Attitude:

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

The student likes to sing and play Hungarian folksongs on zither.

The student aknowledges the value of folksongs in the education, and can pass on the passion for this heritage.

Knows about the universal values of the folksongs and can use them in gederal education.

Uses the zither confidently, and can lead and accompany with it.

Autonomy and responsibility:

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

The student is able to learn a folksong in singing and can decide, if it is possible to perform with a zither. Able to tune the instrument and can tell, if it is necessary to tune. Cares about the musical mothertongue, and can independently choose repertoire for the feasts from the folksong heritage too.

11. **Előtanulmányi követelmények:**

12. **A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

12.1. Ismert népdalok éneklése, kedvcsináló dalok tanulása és felvételek hallgatása, tánc (Singing of well-known folksongs, inspirational singing, listen to recordings, dance.)

12.2. Autentikus népzene és feldolgozása, a magyar népzene sajátosságai (Authentic folkmusic and arrangements, characteristics of Hungarian folkmusic.)

12.3. A magyar népzene gyűjtésének története. Dialektusterületek. Alapvető stílus- és műfaji rétegek (History of collecting folksongs. Hungarian musical dialects. General folk music genres and styles.)

12.4. A citera. Kézbevétele, hangolása, lejegyzése, működése (The zither. How to play, tune, operation.)

12.5. Népi mondókák, lejegyzésük, használatuk. Egyéni gyűjtés (Folk rhymes, their notation and how to use them. Individual research.)

12.6. Kiszámolók. Lejegyzésük, használatuk (Counting games. Notation, and their uses.)

12.7. Népi játékok I (Singing games I.)

12.8. Népi játékok II (Singing games II.)

12.9. Altatók (Lullabies.)

12.10. Jeles napok dalai karácsonytól húsvétig (Songs for different feasts from Christmas until Eastern.)

12.11. Jeles napok dalai húsvéttól karácsonyig (Songs for different feasts from Eastern until Christmas.)

12.12. Betlehemes (Hungarian nativity play.)

12.13. Daloló ABC (Singing ABC.)

12.14. Összefoglalás, gyakorlás. A hallgatók repertoárismeretének, tiszta, stílusos éneklésének és hangszeres játékának értékelése (Summary, practice. Evaluation of the student’s repertoire knowledge, singing an insrument playing quality.)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 2. félév/tavasz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni,

abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Rendszeres házi feladat, melyek többnyire gyakorlati jellegűek: éneklés, szolmizációs vagy hangszeres feladat. A házi feladatok legalább 80%-át elégséges osztályzattal, vagy afölött kell teljesíteni. A feladatok értékelése 5 fokozatú skálán történik: 20% fölött elégséges, 40% fölött közepes, 60% fölött jó, 80% fölött jeles osztályzat adható. A félév elején a beadandó feladatok pontosan meghatározásra kerülnek.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórákon való részvétel 14. pontban meghatározott aránya, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei együttesen.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés a félév végén gyakorlati jeggyel történik, amelyben nagyobb súllyal szerepelnek az évközi feladatok (60%) eredményei, kisebb részben pedig (40%) a tanórai aktivitás, a zenélési attitűd, valamint az egyéni fejlődési ív.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Dr. Tömöry Márta DLa (szerk.): "...hanem vagyok Úristen követje...". A téli ünnepkör dramatikus szokásaiból - Nemzetközi Betlehemes Találkozók játékszövegei, Magyar Művelődési Intézet és Képzőpűvészeti Lektorátus, Budapest 2010. ISBN: 2399961071784;

2. Kerényi György: Jeles napok dalai, Editio Musica Budapest Zeneműkiadó, 2015. ISBN: 080023372;

3. Tátrai Zsuzsanna, Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, Mezőgazda Kiadó és Planétás Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9789632862231;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Balogh Sándor, Berta Alexandra: Citeraiskola kezdők és haladók részére 1-2., Hagyományok Háza, Budapest 2024. ISBN: ISSN 0238-1494;

2. Bodza Klára-Paksa Katalin: Magyar népi énekiskola I., Hagyományok Háza, Budapest 2010. ISBN: 978-963-7363-51-1;

Budapest, 2025.

Dr. Tóth Árpád, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB112**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Népköltészet és gyermekirodalom: mese, mesélés és módszertana
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Folk literature and children's literature: folktales, storytelling, and methodology
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - mesemondás; irodalmi műelemzés; mesegyűjtemény összeállítása

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az óvodai irodalmi nevelés folyamatát, sajátosságait; a népköltészet, a gyermekirodalom és az irodalmi nevelés szerepét a gyermek személyiségfejlődésében. A kurzus hozzájárul a hallgatók irodalmi érzékenységének fejlesztéséhez, tudatos olvasóvá válásához és az irodalmi művek élményszerű tolmácsolásához. A kurzus keretében a hallgatók ismereteket szereznek a következő területeken: folklórműfajok az irodalmi nevelésben; meseműfajok; népmese és szerzői mese kapcsolata; meseműfajok és életkori sajátosságok; az irodalmi nevelés alapvető módszerei.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarize students with the process and characteristics of literary education in kindergarten; the role of folk poetry, children's literature and

literary education in the development of children's personality. The course contributes to the development of students' literary sensitivity, their development as conscious readers and their ability to interpret literary works in an experiential way. The course will provide students with a comprehensive knowledge in the following areas: folklore genres in literary education; storytelling genres; the relationship between folktales and fables; story genres and age specificity; basic methods of literary education.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Tájékozott a digitális kultúrában, ismeri az óvodás korosztály digitális eszközökhöz való viszonyát és azok hatását a gyermeki személyiség fejlődésére.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

-

Képességei:

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó

tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning.

Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Informed about digital culture, understands the relationship of pre-school children to digital devices and their impact on children's personality development.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process. Aware of the components and determinants of disadvantage.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and type of institution.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously

manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata. A művészeti és az irodalmi nevelés jelentősége az óvodás korú gyermekek nevelésében (Introduction to the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to and use of the literature. The importance of art and literature education in the education of kindergarten children)

12.2. A mese és a gyermeki lélek. A befogadás alaptényezői. A történet és a mesélés lélektani hatása (Fairy tales and the child's soul. Basic factors of reception. The psychological impact of story and storytelling)

12.3. A mese mint epikus műfaj. Jellemzői, története (The fairy tale as an epic genre. Characteristics, history)

12.4. A népmese alműfajai. Mesemorfológia (The sub-genres of the folktale. Morphology of the tale)

12.5. Népmese és irodalmi mese. A népmesei szerepkörök átalakulása az irodalmi mesében (Folktale and literary fable. The changing roles of folktales in the literary fable)

12.6. A műelemzés szerepe az irodalmi nevelés anyagának tudatos megválasztásában (The role of literary analysis in the conscious choice of material for literary education)

12.7. Mesék és életkorok (Fairy tales and ages)

12.8. Mese és kép, az illusztrált gyerekkönyv (Story and picture, the illustrated children's book)

12.9. Az óvodai irodalmi nevelés alapvető módszerei (Basic methods of literary education in kindergarten)

12.10. A meseközvetítés alapkérdései. A mesemondás körülményeinek megteremtése (Basic issues in storytelling. Creating the conditions for storytelling)

12.11. Szerzők és történetek a magyar meseirodalomból 1. (Authors and stories from Hungarian fable literature 1.)

12.12. Szerzők és történetek a magyar meseirodalomból 2. (Authors and stories from Hungarian fable literature 2.)

12.13. Zárthelyi dolgozat (Written test)

12.14. Különböző szövegtípusok tolmácsolása. Összegzés, a félév értékelése (Interpreting different types of texts. Summary, evaluation of the semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások

mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás/gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Mesemondás és népmesegyűjtemény összeállítása (minden műfajból min. 3), a feladat határideje a félév elején ismertetésre kerül; foglalkozástervezet készítése; zárthelyi dolgozat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmény teljesítése és tanórai aktív munka. Referátum és mesegyűjtemény készítése; a zárthelyi dolgozat sikeres megírása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy (ötfokozatú): mesemondás és népmesegyűjtemény összeállítása 30 pont; foglalkozástervezet készítése 30 pont; zárthelyi dolgozat 40 pont (ötfokozatú skála: 0-40% elégtelen, 41-58% elégséges, 59-75% közepes, 76-89% jó, 90-100% jeles).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Boldizsár Ildikó: Mesepoétika, Akadémiai Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 963-05-8178-7;

2. Boldizsár Ildikó: Varázslás és fogyókúra: mesék, mesemondók, motívumok, Kijárat Kiadó, Budapest 1997. ISBN: 96385696 5 4;

3. Dankó Ervinné: Irodalmi nevelés az óvodában, Okker Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 963-9228-83-4;

4. Komáromi Gabriella: Gyermekirodalom, Helikon Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 963-208-725-9;

5. Raffai Judit: A magyar mesemondás hagyománya. Útmutató mesemondók, pedagógusok és minden népmesekedvelő számára, Hagyományok Háza, Budapest 2017. ISBN: 9638643730;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bettelheim, Bruno: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek, Corvina Kiadó, Budapest 2013. ISBN: 978-963-13-6018-9;

2. Dankó Ervinné: Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában, Okker Kiadó, Budapest 2000. ISBN: 963-9228-19-2;

3. Propp, Vlagyimir Jakovlevics: A mese morfológiája, Osiris Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 963-389-701-7;

4. Szinger Veronika: Interaktív mesemondás és meseolvasás az óvodában a szövegértés fejlesztéséért. In: Anyanyelv-pedagógia. 2. évf. 2009. 3. sz., Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest 2009. ISBN: ISSN 2060-0623;

5. Zóka Katalin: Varázseszközök az óvodában: Érzelmi, erkölcsi kompetenciák alakítása játékkal, verssel, mesével, SuliNova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht., Budapest 2007.

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB113**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A külső világ megismerésének pedagógiája: matematika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Pedagogy of learning about the outside world: mathematics
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vértessy Balázs, , tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy gyakorlatorientált megközelítéssel kívánja megalapozni a jelöltek pedagógiai és matematika-módszertani kultúráját, elősegítve a logikai és matematikai gondolkodás fejlesztését az óvodai nevelői tevékenység során. A tantárgy fókusza a matematikai tapasztalatszerzés módszertanának megismerése, a pedagógiai és módszertani felkészültség erősítése, a tervezési és szervezési lehetőségek gyakorlati feltárása, valamint a differenciált fejlesztés bemutatása. A szakirodalomban való tájékozódás mellett a tantárgy célja az önismeret és önreflexió fejlesztése, valamint a pedagóguspályához szükséges pozitív attitűdök kialakítása.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The course aims to provide a practice-oriented approach to the pedagogical and methodological culture of the candidates, promoting the development of logical and mathematical thinking in the context of kindergarten teaching. The focus of the subject

is to provide an introduction to the methodology of mathematical experience, to strengthen pedagogical and methodological competence, to explore in practice the possibilities of planning and organisation, and to introduce differentiated development. In addition to learning about the literature, the course aims to develop self-awareness and self-reflection, and to develop positive attitudes for the teaching profession.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

-

Attitűdje:

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

-

Attitude:

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and

that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az óvodai nevelés országos alapprogramjának megismerése, értékrendszere és a matematika szerepe. A játék és tanulás szerepe a matematikai tapasztalatszerzésben. Gyakorlati feladatok: Alapprogram elemzése, játéktevékenységek tervezése. (Getting to know the National Core Program of Kindergarten Education, its value system, and the role of mathematics. The role of play and learning in gaining mathematical experience. Practical tasks: Analysis of the Core Program, planning play activities.)

12.2. A gondolkodás szerepe az óvodai matematikai tapasztalatszerzésben, elvek. Nevelőközpontúság jelentősége. Gyakorlati feladatok: Esettanulmányok, szituációs játékok. (The role of thinking in kindergarten mathematical experience acquisition, principles. The importance of educator-centeredness. Practical tasks: case studies, situational games.)

12.3. A tervezés szintjei (éves, tematikus, tevékenységformák). Tervezési feladatok csoportmunkában, bemutató foglalkozástervek. (Levels of planning (annual, thematic, forms of activity). Planning exercises in group work, demonstration activities.)

12.4. Komplex tevékenységi tervek készítése. Gyakorlati feladatok: Tervezési feladatok csoportmunkában, bemutató foglalkozástervek. (Preparing complex activity plans. Practical tasks.)

12.5. Didaktikai és módszertani folyamatok, munkaformák, módszerek. (Didactic and methodological processes, working forms, methods.)

12.6. Tevékenységek tervezése (őszi-téli hónapok). (Planning activities (autumn-winter months).)

12.7. Tevékenységek tervezése (tavaszi-nyári hónapok). (Planning activities (spring-summer months).)

12.8. Számfogalom, logikai gondolkodás tapasztalatszerzést segítő eszközök (pl. színes rudak, logikai lapok). (Numeracy, logical thinking Tools for experiential learning (e.g. coloured rods, logic sheets).)

12.9. Geometriai tapasztalatszerzést segítő eszközök (pl. színes rudak, logikai lapok, építőelemek). (Tools for geometric exploration (e.g. coloured rods, logic boards, building blocks).)

12.10. Differenciálás lehetőségei, tehetségkezdemények felismerése és fejlesztése. (Differentiation opportunities, identifying and developing talent.)

12.11. Projektmódszer szerepe, matematikai tartalmú projektek. (Role of the project method, projects with mathematical content.)

12.12. Matematikai játékok, játéktevékenységekben rejlő lehetőségek. Játékgyűjtemény készítése, játékok adaptálása. (Mathematical games, the potential of play activities. Making a collection of games, adapting games.)

12.13. Tanulási nehézségek (Learning difficulties)

12.14. Félév zárása. (End of semester.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Házi feladatok elkészítése, annak bemutatása. A házi feladatok mennyiségét és a teljesítmény értékelésében betöltött súlyukat az oktató a félév első óráján ismerteti a hallgatókkal. Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint.

16.2. Az értékelés:

Egy vizsgadolgozat megírása a vizsgaidőszakban.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Körmöci Katalin: Hová bújt a matematika? I. kötet, Sprint Kft., Budapest 2014. ISBN: 9789638955753;

2. Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest 2006. ISBN: 9789632260273;

3. Perlai Rezsőné: Matematika az óvodában, Flaccus Kiadó, Budapest 2016. ISBN: 978 615 5278 25 9;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Körmöci Katalin: Hová bújt a matematika? II. kötet, Sprint Kft., Budapest 2015. ISBN: 2063-7705;

2. Richard R. Skemp: A matematikatanulás pszichológiája, Edge Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9799638645066;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB114**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Alapozó vizuális ismeretek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Basic visual skills
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 6 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Fodorné Magyar Ágnes, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók gyakorlati ismereteket szerezzenek a vizuális kifejezésmód terén. A kurzus elvégeztével megalapozott tudásuk lesz az óvodai nevelésben alkalmazható technikák, anyag- és eszközhasználatot illetően. Megszerzett ismereteik lehetőséget nyújtanak a vizuális kifejezésmód változatossá tételére éppúgy, mint a hagyományos, kézműves technikák megismertetésére és annak alkalmazására az óvodai korosztályban. A tantárgy célja a hagyományok tiszteletén és tudásán alapuló vizuális világ nyelvének megismerése, ami alapként szolgál a vizuális készségek szabad gyakorlásához.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to provide students with practical knowledge of visual expression and to give them a sound knowledge of the techniques, materials and tools used in kindergarten education. The knowledge gained will provide the opportunity to diversify visual expression as well as to learn about traditional craft techniques and their application in the kindergarten. The aim of the subject is to provide a language

of the visual world based on respect for and knowledge of traditions, which provides a basis for the free exercise of visual skills.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

-

Képességei:

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

-

Attitűdje:

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

-

Capabilities:

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

-

Attitude:

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the

child's personality.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Tanulmányrajz, átírás, geometrizálás, kiemelés, tükrözés, szimmetria (Study drawing, rewriting, geometrizing, highlighting, mirroring, symmetry)

12.2. Grafikus kifejezésmódok: pont, vonal, méret, arány, betű, kép (Graphic expressions: point, line, size, ratio, letter, image)

12.3. Színtan: alapszínek, színkeverés, színkontrasztok, népművészeti díszítőmotívumok (Color theory: basic colors, color mixing, color contrasts, folk art decorative motifs)

12.4. Festés, vizes technikák, csendélet, tájkép (Painting, water techniques, still life, landscape)

12.5. Illusztráció (Illustration)

12.6. Újrahasznosítás: papírmasé, origami, kollázs, montázs, térbeli alkotások (Recycling: papier mache, origami, collage, montage, spatial creations)

12.7. Népi kézműves technikák: batikolás, hímzés, varrás, írókázás, nemezelés, csuhéfigurák készítése, szalagszövés, szalmafonás (Folk craft: techniques batik, embroidery, sewing, buttermilk, felting, making chuhe figurines, ribbon weaving, straw weaving)

12.8. Az évkörhöz kapcsolódó alkotó tevékenységek (Creative activities related to the year)

12.9. Anyagismeret, tervezés, kivitelezés, kipróbálás, értékelés (Knowledge of materials, planning, implementation, testing, evaluation)

12.10. Anyagok a természetből (Materials from nature)

12.11. Hangszerek, zajkeltő eszközök, játékok (Musical instruments, noise-making devices, toys)

12.12. Képlékeny anyagok és megmunkálásuk (Ductile materials and their processing)

12.13. Textilanyagok és megmunkálásuk. Textilfestés – festékkészítés növényekből (Textile materials and their processing. Textile dyeing – making dyes from plants)

12.14. Komplex alkotás – a tervezői gondolkodás alkalmazásával. Összegzés, értékelés, záró kiállítás (Complex creation - using design thinking. Summary, evaluation, final exhibition)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 2. félév/tavasz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

A foglalkozásokon végzett tervező és alkotó munka, az elkészített produktumok, gyakorlati tevékenységek (egyéni munkavégzés, csapatban nyújtott teljesítmény) rendszeres pontokkal történő értékelése minden foglalkozáson (önértékelés, társértékelés, tanári értékelés), a hallgatókkal közösen kialakított rendszerben. A pontokat a közös szempontrendszer alapján váltjuk érdemjegyre.

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban részletezett feladatok legalább elégséges szintű elvégzése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy – ötfokozatú (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles) érdemjegy, a foglalkozásokon szerzett értékelések összesítéséből, számtani átlag számításával kerül megállapításra.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és a legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

17. **Irodalomjegyzék:**

17.1. Kötelező irodalom:

1. Beke Mari: 77 magyar népi játék, Corvina Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789631364316;

2. Kemendi Ágnes: Festés növényekkel, Cser Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9789632783512;

3. Kondacs Mihályné Podmaniczky Mária: Vizuális nevelés az óvodában, Szerzői kiadás, Szarvas 2018. ISBN: 9786150023526;

4. Savella Zsuzsanna: Tudja Isten, kinek subát, kinek gubát. Játékgyűjtemény és foglalkoztató munkafüzet szűrhímzés és fafaragás motívumokkal, Hagyományok Háza, Budapest 2017. ISBN: 9789637363979;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Huszka József: A rajzoló gyűjtő Néprajzi Múzeum kiállításának katalógusa, Néprajzi Múzeum, Budapest 2006. ISBN: 9639540218;

Budapest, 2025.

Fodorné Magyar Ágnes,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB115**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Csoportos és egyéni gyakorlat 1.: játék, mindennapos mozgás
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Group and individual practicum 1.: game, daily exercise
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Tőkei Krisztina, , szakoktató
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A csoportos és egyéni gyakorlat célja az óvodapedagógus hallgatók fejlesztése, akik megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az óvodai nevelés feladatainak ellátására; a pedagógus pályával kapcsolatos nevelési-oktatási feladatok megvalósítására. A csoportos hospitálások során tartalmilag és módszertanilag, komplex szervezeti és tevékenységformákat ismerhetnek meg. A megszerzett tapasztalatok elősegítik a korszerű ismeretek tudatos alkalmazását, a nevelőmunkához szükséges készségek és képességek fejlődését a nevelési-tanulási folyamat minden színterén. Az egyéni gyakorlat keretében a hallgató részt vesz az óvodai csoport életében, játék és mindennapos mozgás tevékenységet tervez, kezdeményez, irányít és megvalósításának reflektív összegzésével zárja a hallgató az egyéni hospitálást. A gyakorlat alatt végzett csoportos és egyéni megfigyelésekről feljegyzéseket, dokumentációt készítenek a hallgatók az útmutatóban megadott szempontok szerint.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the group and individual practicum is to train kindergarten teachers who have the knowledge, skills and abilities to carry out the tasks of kindergarten education and to implement the educational tasks related to the career in education. During the group sessions, they will be introduced to complex organisational and activity forms in terms of content and methodology. The experience gained promotes the conscious application of modern knowledge, the development of skills and abilities necessary for educational work in all aspects of the educational process. In the framework of the individual practicum, the student participates in the life of the kindergarten group, plans, initiates and manages play and daily movement activities, and concludes the individual observation with a reflective summary of their implementation. The student will make notes and document the group and individual observations made during the practicum, according to the criteria given in the guidelines.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

-

Képességei:

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

-

Attitűdje:

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és

az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

-

Capabilities:

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of

differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

-

Attitude:

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

-

Autonomy and responsibility:

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB102 - A játék pedagógiai alapjai és módszertana;

11.2. TTOTB106 - Mozgásfejlesztés az óvodában;

11.3. TTOTB130 - Az óvodai nevelést szabályozó alapdokumentumok;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Felkészítés a csoportos, és egyéni gyakorlatra. Ismerkedés a gyakorlat helyszínéül kijelölt óvoda környezetével, szervezeti struktúrájával (két óra időtartamban) (Preparation for group and individual practicum. Familiarization with the environment and organizational structure of the kindergarten where the practicum takes place (for two hours))

12.2. A gyakorlatvezető mentor óvodapedagógus által bemutatott játéktevékenység csoportos megfigyelése. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió (két óra időtartamban) (Group observation of a play activity presented by the practicum mentor teacher. Discussion, reflection and self-reflection on what was seen (for two hours))

12.3. Hallgatói csoport előtti egyéni játéktevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Directing individual play activities in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing students for the next session (for five hours))

12.4. Hallgatói csoport előtti egyéni játéktevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő

hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Directing individual play activities in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing students for the next session (for five hours))

12.5. Hallgatói csoport előtti egyéni játéktevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Directing individual play activities in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing students for the next session (for five hours))

12.6. Hallgatói csoport előtti egyéni játéktevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Directing individual play activities in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing students for the next session (for five hours))

12.7. Hallgatói csoport előtti egyéni játéktevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Directing individual play activities in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing students for the next session (for five hours))

12.8. A gyakorlatvezető mentor óvodapedagógus által bemutatott mindennapos mozgás tevékenység csoportos megfigyelése. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió (két óra időtartamban) (Group observation of a daily movement activity presented by the practicum mentor teacher in charge of the exercise. Discussion, reflection, self-reflection (for two hours))

12.9. Hallgatói csoport előtti egyéni mindennapos mozgás tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading an individual daily movement activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing students for the next session (for five hours))

12.10. Hallgatói csoport előtti egyéni mindennapos mozgás tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading an individual daily movement activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing students for the next session (for five hours))

12.11. Hallgatói csoport előtti egyéni mindennapos mozgás tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading an individual daily movement activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing students for the next session (for five hours))

12.12. Hallgatói csoport előtti egyéni mindennapos mozgás tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading an individual daily movement activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing students for the next session (for five hours))

12.13. Hallgatói csoport előtti egyéni mindennapos mozgás tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading an individual daily movement

activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing students for the next session (for five hours))

12.14. Közbeiktatott tevékenység, esetleges pótlásokra rendelkezésre álló óra, és a féléves munka értékelése (négy óra időtartamban) (Intermediate activity, hours available for possible substitutions and evaluation of the semester's work (four hours in duration))

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató az egyéni gyakorlatokról nem hiányozhat. A csoportos gyakorlatokról egy alkalommal hiányozhat, indokolt esetben (betegség, szolgálatteljesítés). Megfelelő igazolás birtokában, az oktatóval és a szakvezetővel egyeztetett időpontban pótolnia kell a gyakorlatot.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A csoportos és egyéni hospitálás után hallgató elkészíti a 13. hétre a hospitálási naplót, a stúdium oktatója ellenőrzi, a szemeszter 1. hetében kiadott kötelező útmutató alapján. A csoportos gyakorlaton a gyakorlatvezető mentor tevékenységének megfigyelése, reflektív értékelése, hospitálási napló elkészítése a hallgató feladata. A gyakorlat részeként a hallgató a félév során két alkalommal tart egyéni tevékenység vezetést az óvodai csoportban, hallgatótársai jelenlétében. A félév során a hallgató első alkalommal bemutatott tevékenység irányítás előtt húsz órás egyéni, masodik tevékenység vezetésnél tíz órás óvodai hospitálást teljesít a számára kijelölt óvodai csoportban, amelynek időpontját az egyetemi mentor jelöli ki az első alkalommal. Az egyéni hospitálás során a hallgató bekapcsolódik az óvodai élet mindennapi folyamataiba, valamint az útmutató alapján felkészül a szemeszterben kijelölt tevékenység megtartására.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmények teljesítése, játéktevékenység és a mindennapos mozgás eredményes tervezése és megvalósítása. Hospitálási napló elkészítése a 13. hétre. Aktív közreműködés a megbeszélő óra értékelésében.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy - 10% játéktevékenység tervezése, 20% játéktevékenység megvalósítása, 10% reflexió, önreflexió, 10% mindennapos mozgás tervezése, 20% mindennapos mozgás tevékenység irányítása, 10% reflexió, önreflexió, illetve 20% a hospitálási napló - összesített százalékának megfelelően a gyakorlatvezető mentorpedagógus és egyetemi mentor ötfokozatú skálán értékel. (85%-tól jeles (5), 75%-tól jó (4), 60%-tól közepes (3), 50%-tól elégséges (2), 50% alatt elégtelen (1) minősítés)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges

gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bakosi Éva – Kovács György: Játék az óvodában, Didakt Kiadó , Budapest 2005. ISBN: 9789632127781;

2. Balatoni Katalin: Így tedd rá! Módszertani eszköztár, Örökös Stúdió Bt., Budapest 2016. ISBN: 9 78931 259742;

3. Kerekes Valéria, Böddi Zsófia, Bavalics Laura: A gyermekek játéka és ami mögötte van - Gyakorlati útmutató az óvodások játékának megismeréséhez és megértéséhez, Móra Könyvkiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789636035853;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gaál Sándorné – Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása 3-10 éves korosztály számára, Szerzői kiadás, Szarvas 2004. ISBN: 2310008181037;

2. Petőné Vígh Katalin (szerk.): Gondozás és munka jellegű tevékenységek óvodáskorban, Flaccus Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 9786155278846;

3. Tamásiné Dsupin Borbála: A népi játékok és a mozgás funkciója az óvodás korosztály személyiségfejlődésében, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen 2015. ISBN: 978-963-318-060-0;

Budapest, 2025.

Tőkei Krisztina,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB116**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Énekes játékok és a zenélés módszertana az óvodában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Methodology of singing games and music making in the kindergarten
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Árpád, DLA, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Énekes és hangszeres óra zongora- és helyigénnyel, számos gyakorlati tevékenységgel és zenehallgatással, foglalkozásrészletek vetítésével.

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A hallgatók a magyar zeneoktatás 20. századi hagyományából kiindulva ismerkednek meg az óvodai zenés-mozgásos tevékenységtípusok módszertanával. A tevékenységek gyakorlatát mintaórarészletekkel, videófelvételek tanulmányozásával és mikrotanításokkal mélyítik el, valamint megismerkednek külföldi gyermekjátékokkal is.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   Students will learn about the methodology of music and movement activities in kindergarten from the 20th century tradition of Hungarian music education. They will deepen the practice of the activities through sample lesson plans, the study of video recordings and micro-teaching, and will also learn about children's games from abroad.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

A hallgató ismeri a különböző tevékenységtípusokat, azok módszertanával tisztában van.

Ismer óvodában jól működő zenei stratégiákat.

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Képes legalább egy egyszerű dallamhangszeren való élményszerű hangszerjátékra.

A hallgató képes különböző típusú zenei foglalkozások megtervezésére, azokat módszertanilag helyesen valósítja meg.

Képes saját ötleteit foglalkozástervvé formálni és kreatívan tudja beépíteni terveibe a működő stratégiákat.

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

A hallgató jól megtervezi foglalkozásait, kedvvel próbál ki új dolgokat, tanítását kreatív attitűd jellemzi.

A sikeres tapasztalatokból építkezni, sikertelen próbálkozásaiból tanulni képes.

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A hallgató képes megítélni, hogy egy tevékenység hasznos-e, kivitelezése sikeres-e.

Módszertanilag képes önreflexióra, önállóan is képes fejlődni a tanításában.

Felelősnek érzi magát azért, hogy minél sikeresebb foglalkozást állítson össze.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

The student knows the different activity types and knows their methodological background.

Knows good strategies for music teaching in kindergarden.

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Capable of playing at least one simple melody instrument in an engaging manner.

The student is able to plan different type of musical activities and to execute them in a methodologicly correct way.

Capable of creating lessonplans based on its own ideas, and can cratively incorporate functioning strategies into the lesson plans.

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7

and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

The student prepares their lessons well and like to try new teaching strategies.

Can learn from both successful and unsucseeded experiences.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

The student is able to evaluate, if an activity is useful or successful.

Is capable for self-reflexion, can develop in teaching individually.

Feels responsibility for putting together good quality activities.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az óvodai zenei foglalkozások alapjai és foglalkozástervezés. Szükséges készségek, ismeretek, jártasságok (Music activities and planing in kindergarten. Skills, knowledge. Type of activities.)

12.2. Éneklés az óvodában. A 4-6 éves gyermek énekhangja (Singing in kindergarten. The voice of a 4-6 years child.)

12.3. A tiszta éneklés és annak segítése. Az intonáció fejlesztése, az éneklés feltételei. Zenei ellentétek érzékeltetése (How to help to sing in tune. Pitch development, singing readiness. Perception of music comparitives.)

12.4. Népi körjátékok és dalaik. A helyes játéktanulás és -vezetés

(Circle games and their songs. teaching and leadership in singing games.)

12.5. Tánc, néptánc és mozgás az óvodában (Dance, folkdance and movement in kindergarten.)

12.6. Zene és mozgás, zene és rajz szabad megélése az óvodában (Freedom in movement, freedom in drawing during music activities in kindergarten.)

12.7. Rögtönzés, kezdeményezőkészség és improvizáció az óvodai korosztályban (Improvisation and initiative skills in the ages of kindergarten.)

12.8. Ritmikai és metrikai tevékenységek (Activities for rhythm- and meter development.)

12.9. A ritmikai és metrikai készségek fejlesztésének lehetőségei (Development possibilities of metrical and rhythmical skills.)

12.10. Énekelt történetek (Storytelling in singing.)

12.11. A zenehallgatás lehetőségei (Possibilities for music listening in the kindergarden.)

12.12. Kokas Klára és módszere (Klára Kokas and her method.)

12.13. Nagyné Gróh Ilona Ringató programja (The „Ringató" program by Ilona Nagyné Gróh.)

12.14. Lucinda Geoghegan zenei játékai a legkisebbek számára (Musical games for early ages of Lucinda Geoghegan.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Egy mikrotanítás, három foglalkozásterv és három másik óraközi házifeladat elkészítése. A házifeladatok 100%-át legalább elégséges osztályzattal, vagy afölött kell teljesíteni. A feladatok értékelése 5 fokozatú skálán történik: 20% fölött elégséges, 40% fölött közepes, 60% fölött jó, 80% fölött jeles osztályzat adható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórákon való részvétel 14. pontban meghatározott aránya, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei együttesen.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés a félév végén gyakorlati jeggyel történik, amelyben nagyobb súllyal szerepelnek az évközi feladatok (60%) eredményei, kisebb részben pedig (40%) a tanórai aktivitás, a zenélési attitűd, valamint az egyéni fejlődési ív szerepelnek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Budainé Balatoni Katalin: Így tedd rá! Táncos mozgásfejlesztés az óvodában óvó- és táncpedagógusok részére, Saramis Bt., Budapest 2015. ISBN: 9789630687805;

2. Forrai Katalin: Ének az óvodában, Móra Könyvkiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789634156567;

3. Gróh Ilona: Ringató – Zöld könyv, Ringató Könyvkiadó, 2024. ISBN: 97861562180001;

4. Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában, Editio Musica Budapest Kiadó, 2004. ISBN: 9789633307564;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Geoghegan, Lucinda: Singing Games and Rhymes for early years, National Youth Choir of Scotland, 2000. ISBN: 9780953826100;

2. Kokas Klára: A zene felemeli a kezeimet, Akadémiai Kiadó, Budapest 1992. ISBN: 9630562855;

Budapest, 2025.

Dr. Tóth Árpád, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB117**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Tartáskorrekció és mozgásos gyakorlatok oktatásmódszertana
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Methodology of teaching postural correction and movement exercises
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Szakál Zsolt, , tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A hallgatóknak átfogó ismeretekkel kell rendelkezniük az óvodai mozgásos tevékenység pedagógiai és módszertani alapelveiről, hogy képesek legyenek a kisgyermekkori mozgásfejlesztés szakszerű megvalósítására. Ennek keretében el kell sajátítaniuk az oktatási folyamat hatékony tervezését, szervezését és elemzését, különös tekintettel a neveléselméleti, didaktikai és metodikai szempontokra. Fontos, hogy megfelelő módszerekkel biztosítsák az óvodáskorú gyermekek mozgásigényének kielégítését, hozzájáruljanak motoros képességeik fejlődéséhez, valamint elősegítsék egészségük megőrzését és fizikai állóképességük fejlesztését. A képzés során kapott ismeretanyag révén a hallgatók jártasságot szereznek a kisgyermekek körében alkalmazott mozgásfejlesztő foglalkozások szakszerű szervezésében és lebonyolításában. Megismerkednek a mozgásos tevékenységek felépítésének alapelveivel, és célszerű módjaival, valamint a gyakorlatvezetések során lehetőséget kapnak az ismereteik gyakorlatban történő alkalmazására. Emellett megtanulják

tudatosan alkalmazni a testnevelés eszköztárát a személyiségfejlesztés támogatása érdekében. A hallgatók megismerik a biomechanikailag helyes testtartást és kialakításának módját, továbbá az esetleges iskolás korban előforduló tartáshibák elkerülésére alkalmazható prevenciós gyakorlatokat. Megtanulják a leggyakrabban előforduló lábboltozatot érintő elváltozásokat és azok megelőzésére, korrekciójára használatos gyakorlatokat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students must acquire comprehensive knowledge of the pedagogical and methodological principles of early childhood physical education to effectively implement movement development in young children. This requires mastering the efficient planning, organization, and analysis of the educational process, with a particular focus on educational theory, didactics, and methodological considerations. It is essential that they employ appropriate methods to meet preschool children's natural need for movement, support the development of their motor skills, and contribute to their overall health and physical endurance. Through the knowledge acquired during the course, students gain proficiency in the professional planning and implementation of movement development activities tailored to young children. They become familiar with the fundamental principles and effective structuring of physical activities, and are provided with opportunities to apply their theoretical knowledge in practical settings during guided exercise sessions. In addition, they learn to consciously employ the tools of physical education to support and enhance personality development.

Students will also become familiar with biomechanically correct posture and methods for its development, as well as preventive exercises aimed at avoiding common postural problems that may arise during school age. They will learn to recognize the most common deviations related to the foot arch and the exercises used for their prevention and correction.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Tájékozott a digitális kultúrában, ismeri az óvodás korosztály digitális eszközökhöz való viszonyát és azok hatását a gyermeki személyiség fejlődésére.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Tisztában van a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti és gyakorlati ismereteivel.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

Tájékozott a pedagógiai tanácsadás módszertanában.

Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes

tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Képes legalább egy egyszerű dallamhangszeren való élményszerű hangszerjátékra.

Él a digitális környezet adta fejlesztési lehetőségekkel.

Tevékenységében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére.

Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3–7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.

Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.

A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a

módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Informed about digital culture, understands the relationship of pre-school children to digital devices and their impact on children's personality development.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Understands the theoretical and practical knowledge of special posture correction, which establishes and maintains biomechanically correct posture.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process. Aware of the components and determinants of disadvantage.

Informed about the issues of integration and inclusion.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and type of institution.

Possesses the basic knowledge of family and child protection, and children's rights necessary for fulfilling the tasks of pre-school education, and is informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance.

Informed about the methodology of pedagogical counselling.

Knows the professional, ethical, and legal rules of the pre-school teaching profession, the socially accepted norms, and the characteristics and impact of communication related to the role of a pre-school teacher.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Capable of playing at least one simple melody instrument in an engaging manner.

Utilises the developmental opportunities provided by the digital environment.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities.

Shapes the methods and timetables of pre-school education to achieve the comprehensive health development of children aged 3–7.

Correctly applies the exercises of special posture correction, which establish and maintain biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with the partners of the childcare institution—family, crèches, educational service providers, specialised services, other public education institutions, and the maintainer—based on mutual respect and trust, cooperates, communicates professionally, clearly, and authentically in professional situations, provides assistance in case of problems affecting the child, and participates in developing solutions.

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Committed to the comprehensive health development of children aged 3–7.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 3–7.

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for consciously shaping the behaviour of children towards sustainable development.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Követelmények ismertetése. Balesetvédelem. Fordulatok a test hossztengelye mentén különböző testhelyzetekben (Introduction to semester requirements. Safety regulations. Rotational movements along the body's longitudinal axis in various body positions.)

12.2. A biomechanikailag helyes testtartás és helyes légzéstechnika megismerése. Az egészségi állapot változását pozitívan és negatívan befolyásoló (kontraindikált) mozgások megismerése a különböző testgyakorlatok elsajátításán keresztül (Fundamentals of biomechanically correct posture and proper breathing techniques. Understanding movements that positively and negatively influence health (contraindicated exercises) through the acquisition of various physical exercises.)

12.3. A láb boltozatának elváltozásai, megelőző és javító gyakorlatai. Egyszerűbb korrekciós gimnasztikai gyakorlatok pontos végrehajtása (Foot arch deformities: preventive and corrective exercises. Precise execution of basic corrective gymnastics exercises.)

12.4. Torna jellegű feladatmegoldások: gurulóátfordulás előre oktatásának módszertana. A gurulóátfordulás előkészítő, rávezető és célgyakorlatai. Gurulóátfordulás előre különböző kiinduló helyzetekből. Statikus és dinamikus egyensúlygyakorlatok játékos végrehajtása (Gymnastics-based exercises: methodology of teaching forward rolling. Preparatory, guiding, and target exercises for forward rolling. Execution of forward rolling from different starting positions. Playful implementation of static and dynamic balance exercises.)

12.5. Torna jellegű feladatmegoldások: gurulóátfordulás hátra oktatásának módszertana. Gurulóátfordulás előkészítő, rávezető és célgyakorlatai. Gurulóátfordulás hátra különböző kiinduló helyzetekből. Egyensúly gyakorlatok különböző magasságú eszközökön. Sorversenyek (Gymnastics-based Exercises: Methodology of teaching backward rolling. Preparatory, guiding, and target exercises for backward rolling. Execution of backward rolling from different starting positions. Balance exercises on equipment of varying heights. Relay races.)

12.6. Zárthelyi dolgozatl. Gimnasztikai gyakorlatok tervezése: testrészek és hatásuk szerint az életkori sajátosságoknak megfelelően (Midterm examination covering weeks 1-5. Planning gymnastics exercises based on body regions, their effects, and age-appropriate characteristics.)

12.7. Torna jellegű feladatmegoldások: az eddig tanult gyakorlatelemek, elemkapcsolatok, segítségadás bemutatása (Gymnastics-based Exercises: Demonstration of previously learned exercise elements, element combinations, and assistance techniques.)

12.8. Tartáskorrekció: gerincmobilizációt előkészítő, rávezető célgyakorlatok. A gerincet kimozgató, kúszógyakorlatok, magas kúszások, átkúszás különböző akadályok felett, közvetlenül a talajon végzett kúszó mozgások a háti gerincszakasz mobilizálásához, erősítésére irányuló gyakorlatok (Postural Correction: Preparatory, guiding, and target exercises for spinal mobilization. Spinal mobility-enhancing crawling exercises, including high crawls, obstacle crawls, and ground-level crawls focusing on thoracic spine mobilization and strengthening.)

12.9. Tartáskorrekció: lábboltozat és talpizmok erősítésének előkészítő, rávezető és célgyakorlatai (Postural correction: preparatory, guiding, and target exercises for strengthening the foot arch and plantar muscles.)

12.10. Gimnasztikai gyakorlatok összeállítása. 4-8 ütemű gimnasztikai szabadgyakorlatok vezetése a társaknak (Designing gymnastic exercises. Leading 4-8 count free gymnastics exercises for peers.)

12.11. A futómozgás jellemzése és legfontosabb összetevői. Közepes iramú futások körben, különböző irányokban, jelre különböző feladatokkal. Futójátékok alkalmazása az óvodai foglalkozások során. (The description and key components of running movements. Medium-paced runs in a circle, in various directions, with tasks assigned upon signal. The use of running games during preschool activities.)

12.12. Sorversenyek és váltóversenyek sorkerüléssel. Futások iramváltoztatással. tekjes sebességű futások állórajtból. (Relay races and baton relays with team order. Runs with pace variations. Full-speed runs from a standing start.)

12.13. Ugrások helyből: helyből távolugrás, helyből magasugrás, sorozatugrások helyből. Helyből távolugróverseny. Szökdelések különböző variációi. Szökdelések alkalmazása váltóversenyek közben. (Standing jumps: standing long jump, standing high jump, and consecutive standing jumps. Standing long jump competition. Various variations of hopping. Application of hopping during relay races.)

12.14. Zárthelyi dolgozat a félév anyagából, a félév lezárása (Final examination based on the semester's curriculum, semester Completion and Evaluation.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi

elhelyezkedése: 2. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a foglalkozások legalább 75% részt kell vennie, e hiányzásokhoz igazolás bemutatása és pót- vagy többletfeladat teljesítése nélkül.

A három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanult oktatásmódszertani ismeretek gyakorlatban és írásban történő számonkérése. A játékgyűjtemény, rajzírás és gimnasztikai szabadgyakorlatok tervezése, elkészítése és határidőre történő leadása. Félévközi két zárthelyi dolgozat a módszertani ismeretek elméleti tudásának ellenőrzésére.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét, a félév gyakorlati feladatainak hiánytalan bemutatása,végrehajtása. A játékgyűjtemény és a rajzírás beadandó határidőre történő leadása és a zárthelyi dolgozatok legalább elégségesre történő megírása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy megszerzése: mikrotanítás- gimnasztikavezetés (25%),torna jellegű feladatmegoldások(25%) zárthelyi dolgozatok (50%).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gaál Sándorné – Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása 3-10 éves korosztály számára, Szerzői kiadás, Szarvas 2004. ISBN: 2310008181037;

2. Gaál Sándorné – Gyarmati Zoltánné: Az óvodai testnevelési foglalkozások előkészítő gyakorlatai, Tessedik Főiskola Körös Főiskolai Kara, Szarvas 2000.

3. Gaál Sándorné – Gyarmati Zoltánné: Testnevelési játékok tervezése és anyaga az óvodában, Szolnok 1996.

4. Pinczés Tamás: Gimnasztikai alapismeretek tanítószakos hallgatóknak, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen 2017. ISBN: 978-963-8429-96-4;

5. Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgy-pedagógiája, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs 2004. ISBN: 9639310366;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Esküdtné Sebestyén Ildikó, Becsy Bertalan Sarolta: Mozgásos játékok és oktatásuk, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1994. ISBN: 963-422-477-6;

2. Pásztori Attila – Rákos Etelka: Iskolai és népi játékok; Sportjátékok 1., Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1998. ISBN: 9631889254;

Budapest, 2025.

Szakál Zsolt,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB118**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Language and communication education in kindergarten
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - beszédgyakorlatok; a beszédfejlesztéshez kapcsolódó szöveggyűjtemény/játéktár összeállítása
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a kisgyermekek beszédfejlődésének sajátosságait, a nyelvi szocializáció folyamatát, valamint képessé váljanak a gyermekek élőszóbeli nyelvhasználatát a köznyelvi kiejtésnek és a kommunikációs normáknak megfelelően fejleszteni. Ezzel párhuzamosan ki kell alakítani a normatív óvodapedagógusi beszédviselkedést. A kurzus keretében a hallgatók átfogó ismereteket és kompetenciákat szereznek a következő területeken: A beszédfolyamat. A beszédprodukció és a beszédpercepció. A beszédhangok képzése, a beszélőszervek működése. A beszédhibák és az ejtéshibák. A mondat- és szövegfonetikai eszközök felismerése és tudatosítása. Mindezek alkalmazása a mintaszerű óvodapedagógusi kommunikáció és az irodalomközvetítés során.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with an understanding of the speech development of young children, the process of language socialisation and the ability to develop children's oral language use in accordance with colloquial pronunciation and communication norms. At the same time, a normative kindergarten teacher's speech behaviour should be developed. The course will provide students with a comprehensive knowledge and competences in the following areas: The speech process. Speech production and perception. Speech production, speech production, speech production, speech sounds, and the function of the speech organs. Speech disorders and pronunciation errors. Recognition and awareness of sentence and text phonetics. Application of these skills in model kindergarten teacher communication and in the communication of literature.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Tájékozott a digitális kultúrában, ismeri az óvodás korosztály digitális eszközökhöz való viszonyát és azok hatását a gyermeki személyiség fejlődésére.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

-

Képességei:

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Informed about digital culture, understands the relationship of pre-school children to digital devices and their impact on children's personality development.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata (Introduction to the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to and use of the literature)

12.2. A beszédfolyamat. A beszédprodukció és a beszédpercepció (The speech process. Speech production and perception)

12.3. Az anyanyelv-elsajátítás folyamata (The process of mother tongue acquisition)

12.4. A beszélőszervek és működésük (The organs of speech and how they work)

12.5. A beszédhangok képzése (The formation of speech sounds)

12.6. A magyar magánhangzók rendszere, magánhangzótörvények (The Hungarian vowel system, vowel laws)

12.7. A magyar mássalhangzók rendszere, mássalhangzótörvények (The Hungarian consonant system, consonant laws)

12.8. A beszédhibák és ejtéshibák (Speech errors and pronunciation errors)

12.9. Szupraszegmentális eszközök 1. (Suprasegmental devices 1.)

12.10. Szupraszegmentális eszközök 2. (Suprasegmental devices 2.)

12.11. Az óvodapedagógusi beszédminta és nyelvhelyességi kérdések (Speech patterns and grammatical accuracy issues for pre-school teachers)

12.12. Az óvodai beszédfejlesztés feladatkörei (Scope of work in preschool speech development)

12.13. Nyelvi játékok az óvodában (Language games in kindergarten)

12.14. Különböző szövegtípusok tolmácsolása (Interpreting different types of texts)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás/gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Beszédfejlesztést segítő gyermekirodalmi repertoár / játéktár összeállítása a félév utolsó előtti hetére, tartalma a félév elején ismertetésre kerül; zárthelyi dolgozat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A jelenléti követelmény teljesítése és tanórai aktív munka.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy. Repertoár/játéktár: 40 pont; zárthelyi dolgozat: 60 pont. Ötfokozatú skála: 0-40% elégtelen, 41-58% elégséges, 59-75% közepes, 76-89% jó, 90-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adamikné Jászó Anna: A magyar nyelv könyve, Trezor Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 9639088927;

2. Dankó Ervinné: Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában, Okker Kiadó, Budapest 2000. ISBN: 963-9228-19-2;

3. Fonay Tiborné – Kissné Takács Erika: „Játsszunk együtt” Anyanyelvi képességek fejlesztése, Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen 2008. ISBN: 978-963-9612-77-8;

4. Gósy Mária: Beszéd és óvoda, Nikol Kiadó, Budapest 1997. ISBN: 963-85205-1-5;

5. Thoroczkay Miklósné: Beszédtechnikai gyakorlókönyv, Holnap Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 978-963-346-974-3;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gósy Mária: A beszédészlelés és beszédmegértés fejlesztése – óvodásoknak, Nikol Kiadó, Budapest 1994. ISBN: 963-85205-1-5;

2. Hernádi Sándor: Beszédművelés, Osiris Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 9789633894705;

3. Montágh Imre: Mondd ki szépen!, Holnap Kiadó, Budapest 2000. ISBN: 963-346-3262;

4. Montágh Imre: Tiszta beszéd, Holnap Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 963-346-308-4;

5. Montágh Imre – Montághné Riener Nelli – Vinczéné Bíró Etelka: Gyakori beszédhibák a gyermekkorban, Holnap Kiadó, Budapest 2011. ISBN: 978-963-346-989-7;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Nemeskürty István Tanárképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB119**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az óvodai pedagógiai folyamatok pszichológiája
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Psychology of pedagogical processes in kindergarten
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy az óvodapedagógus hallgatók megismerjék és megértsék az óvodáskorú gyermekek fejlődési, tanulási és viselkedési folyamatainak pszichológiai alapjait. A kurzus során megismerik az óvodáskori fejlődési és tanulási sajátosságokat, valamint az ezek mögött meghúzódó pszichológiai tényezőket. Olyan ismereteket szereznek, mely által képesek a gyermekek egyéni szükségleteinek felismerésére és a pedagógiai helyzetek pszichológiai alapú kezelésére. Képessé válnak az óvodai csoportban felmerülő, az egyéni különbségekből eredő pedagógiai helyzeteket felismerésére, valamint ezek pszichológiai szempontú értelmezésére és elemzésére. Fejlődik a hallgatók mérlegelő gondolkodása, amelyek segítségével sikeresen kezelhetik az óvodai csoportokban felmerülő pedagógiai helyzeteket, megválaszthatják a hozzá kapcsolódó támogató eljárásokat, módszereket.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of this course is to provide kindergarten teachers with an understanding of the psychological basis of the developmental, learning and behavioural processes of kindergarten children. During the course, they will learn about the developmental and learning characteristics of kindergarten children and the psychological factors that underlie them. They will acquire knowledge that will enable them to identify children's individual needs and to deal with pedagogical situations on a psychological basis. They will be able to recognise pedagogical situations arising from individual differences in the kindergarten group and to interpret and analyse them from a psychological point of view. Students will develop reflective thinking skills, which will enable them to deal successfully with pedagogical situations in kindergarten groups and to choose the appropriate supportive procedures and methods.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3–7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age

characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Shapes the methods and timetables of pre-school education to achieve the comprehensive health development of children aged 3–7.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Committed to the comprehensive health development of children aged 3–7.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 3–7.

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A pedagógiai folyamatok elmélete (Theory of pedagogical processes)

12.2. A koragyermekkori pszichikus fejlődést befolyásoló pedagógiai hatások (Pedagogical influences on early childhood psychological development)

12.3. A pedagógiai folyamatok pszichológiai jellemzői koragyermekkorban (Psychological characteristics of pedagogical processes in early childhood)

12.4. A tanuláselméletek pszichológiai vonásai koragyermekkorban (Psychological features of learning theories in early childhood)

12.5. A koragyermekkori főbb tevékenységek pszichológiai jellemzői (Psychological characteristics of the main activities in early childhood)

12.6. A szocializáció pszichológiai aspektusai (Psychological aspects of socialisation)

12.7. A család, a társadalmi környezet, a kultúra szerepe a gyermek személyiségének alakulásában (The role of family, social environment, culture in the development of the child's personality)

12.8. Az óvodapedagógus szerepe, feladatai és hatása a gyermeki személyiség fejlesztésében (Role, tasks and influence of the kindergarten teacher in the development of the child's personality)

12.9. A gyermeki közösségek, a csoportdinamika és a társas kapcsolatok személyiségfejlődésre gyakorolt hatásai (Effects of children's communities, group dynamics and social relationships on personality development)

12.10. A szociokulturális hatások szerepe a gyermeki személyiségfejlődésben (The role of socio-cultural influences on children's personality development)

12.11. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek pszichológiai jellemzői (Psychological characteristics of children with special needs)

12.12. A beilleszkedés támogatása az óvodában (Supporting integration in kindergarten)

12.13. Viselkedési problémák és az egyéni különbségek kezelése koragyermekkorban (Behavioural problems and management of individual differences in early childhood)

12.14. Esettanulmányok és gyakorlati helyzetek elemzése (Analysis of case studies and practical situations)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 3. félév/ősz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

A szóbeli vizsga a tematika témaköreiből összeállított tételsor alapján, értékelése ötfokozatú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balogh László: Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban, Ubris Könyvkiadó, Budapest 2006. ISBN: 9639078182;

2. Koltói Lilla: Pedagógiai pszichológia jegyzet pedagógusoknak, SZTE, Szeged 2015. ISBN: DRJ: 15742;

3. N. Kollár Katalin, Szabó Éva: Pedagógusok pszichológiai kézikönyve I-III., Osiris Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789632762791;

4. Takács István (szerk.): Pszichopedagógia, Flaccus Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 9786155278839;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bernáth László, Solymosi Katalin (szerk.): Fejlődéslélektan olvasókönyv, Tertia Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9638512989;

2. Cole, Michael, Cole, S. Rita: Fejlődéslélektan, Osiris Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9789633894736;

3. Gy. Kiss Enikő, Oláh Attila (szerk.): Vázlatok a személyiségről, Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest 2007. ISBN: 9639609648;

4. Ranschburg Jenő: Szeretet, erkölcs, autonómia, Saxum Kiadó Kft., Budapest 2014. ISBN: 9789632480916;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB120**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Népköltészet és gyermekirodalom: vers, verselés és módszertana
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Folk literature and children's literature: poem, poetry, and methodology
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - versmondás; irodalmi műelemzés; foglalkozástervezet készítése

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az óvodai irodalmi nevelés folyamatát, sajátosságait; a népköltészet, a gyermekirodalom és az irodalmi nevelés szerepét a gyermek személyiségfejlődésében. A kurzus hozzájárul a hallgatók irodalmi érzékenységének fejlesztéséhez, tudatos olvasóvá válásához és az irodalmi művek élményszerű tolmácsolásához. A kurzus keretében a hallgatók átfogó ismereteket és kompetenciákat szereznek a következő területeken: Folklórműfajok az irodalmi nevelésben; mondóka, gyerekvers. A magyar gyermeklíra. Lírai műfajok és életkori sajátosságok, a szövegválasztás szempontjai. Az irodalmi nevelés alapvető módszerei.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarize students with the process and characteristics of literary education in kindergarten; the role of folk poetry, children's literature and

literary education in the development of children's personality. The course contributes to the development of students' literary sensitivity, their development as conscious readers and their ability to interpret literary works in an experiential way. The course will provide students with a comprehensive knowledge and competences in the following areas: Folklore genres in literary education; storytelling, nursery rhymes. Hungarian children's literature. Lyrical genres and age specificities, aspects of text selection. Basic methods of literary education.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Tájékozott a digitális kultúrában, ismeri az óvodás korosztály digitális eszközökhöz való viszonyát és azok hatását a gyermeki személyiség fejlődésére.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

-

Képességei:

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning.

Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Informed about digital culture, understands the relationship of pre-school children to digital devices and their impact on children's personality development.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process. Aware of the components and determinants of disadvantage.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play- and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata. A művészeti és az irodalmi nevelés jelentősége az óvodás korú gyermekek nevelésében (Introduction to the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to and use of the literature. The importance of art and literature education in the education of kindergarten children)

12.2. A gyermekvers fogalma, jellemzői. Folklórműfajok, népdalok, altatódalok, mondókák (The concept and characteristics of the children's poem. Folklore genres, folk songs, lullabies, ditties)

12.3. Életkori sajátosságok és a szövegválasztás szempontjai az óvodai nevelésben (Age specificities and aspects of text choice in kindergarten education)

12.4. A gyermekvers nyelvhasználata. A jó gyermekvers kritériumai (formai, tematikai, világképi jellemzők) (The language of the children's poem. Criteria for a good children's poem (formal, thematic, worldview))

12.5. A műelemzés szerepe az irodalmi nevelés anyagának tudatos megválasztásában (The role of literary analysis in the informed choice of material for literary education)

12.6. A magyar gyermeklíra története (The history of Hungarian children's literature)

12.7. Weöres Sándor és Nemes Nagy Ágnes gyermekköltészete (Children's poetry by Sándor Weöres and Ágnes Nemes Nagy)

12.8. Zelk Zoltán és Kányády Sándor gyermeklírája (The children's literature of Zoltán Zelk and Sándor Kányády)

12.9. Tamkó Sirató Károly és Beney Zsuzsa gyermekköltészete (The children's poetry of Károly Tamkó Sirató and Zsuzsa Beney)

12.10. További szerzők és művek a gyermekköltészetből, kortárs gyermekversek – a hallgatók javaslatai alapján (Other authors and works of children's poetry, contemporary poems for children - based on suggestions from students)

12.11. Az óvodai irodalmi nevelés szervezeti keretei; az óvodapedagógus személyisége (The organisational framework of literary education in kindergartens; the personality of the kindergarten teacher)

12.12. Az óvodai irodalmi nevelés alapvető módszerei (Basic methods of literary education in kindergarten)

12.13. Zárthelyi dolgozat (Written test)

12.14. Különböző szövegtípusok tolmácsolása. Összegzés, a félév értékelése (Interpreting different types of texts. Summary, evaluation of the semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok,

szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás/gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Versmondás; verselemzés készítése; foglalkozástervezet készítése (a határidők a félév elején ismertetésre kerülnek); zárthelyi dolgozat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmény teljesítése és tanórai aktív munka. Versmemoriterek; foglalkozástervezet készítése és a zárthelyi dolgozat sikeres megírása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: foglalkozástervezet (része az irodalmi műelemzés is) 50 pont; zárthelyi dolgozat 50 pont; ötfokozatú skála: 0-40% elégtelen, 41-58% elégséges, 59-75% közepes, 76-89% jó, 90-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bálint Péter – Bódis Zoltán szerk.: Változatok a gyermeklírára, Didakt Kiadó, Debrecen 2009. ISBN: 978-963-87800-3-4;

2. Bognár Tas: A magyar gyermekvers, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2001. ISBN: 963-19-1249-3;

3. Dankó Ervinné: Irodalmi nevelés az óvodában, Okker Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 963-9228-83-4;

4. Komáromi Gabriella: Gyermekirodalom, Helikon Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 963-208-725-9;

5. Komáromy Sándor: Költők és művek a XX. század magyar gyermeklírájából, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest 2002. ISBN: 963-9316-29-6;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Ambrus Judit vál. és az Utószót írta: Csiberébi. Gyermekversek. A magyar költészet kincsestára, Unikornis Kiadó, Budapest 2001. ISBN: ISSN: 1216-5611;

2. Bárdos József: A modern magyar gyermekköltészet keretei. In: Könyv és

Nevelés. 2013/3. sz. 101–116., Oktatási Hivatal, Budapest 2013. ISBN: ISSN: 0454-3475;

3. Dankó Ervinné: Az óvodai irodalmi nevelés kérdései korunkban, Dinasztia Kiadó, Budapest 1993. ISBN: 963-7698-59-0;

4. Zóka Katalin: Varázseszközök az óvodában: Érzelmi, erkölcsi kompetenciák alakítása játékkal, verssel, mesével, SuliNova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht., Budapest 2007.

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB121**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Matematikai nevelés alapjai és módszertana az óvodában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Basics and methodology of mathematical education in kindergarten
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vértessy Balázs, , tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy átfogó célja, hogy a leendő óvodapedagógusok matematikai és módszertani ismereteit elmélyítse, felkészítve őket a gyermekek logikai és matematikai gondolkodásának fejlesztésére az óvodai környezetben. A tantárgy fókusza a gyakorlati alkalmazás, amely közös elemzéssel és megbeszéléssel erősíti a hallgatók szakmai kompetenciáit a matematikai tapasztalatszerzés területén, kiemelve a tartalmi, formai és módszertani aspektusokat.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The overarching goal of this course is to deepen the mathematical and methodological knowledge of future kindergarten teachers, preparing them to develop children's logical and mathematical thinking in the kindergarten environment. The course focuses on practical application, strengthening students' professional competencies in the field of mathematical experience through collaborative analysis and discussion,

emphasizing content, formal, and methodological aspects.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

-

Attitűdje:

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben

szívesen vesz részt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

-

Attitude:

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A számfogalom matematikai, pedagógiai és pszichológiai értelmezése. A számfogalom fejlődési szakaszai (Mathematical, pedagogical and psychological understanding of the concept of number. Stages in the development of the concept of number.)

12.2. Halmazelméleti alapok a számfogalom előkészítésében: tulajdonságok felismerése, összehasonlítás, halmazalkotás (Set theory as a preparation for the concept of number: recognising properties, comparison, set building.)

12.3. Természetes számképzet kialakítása, halmazok számossága, tőszám, sorszám (Formation of natural number concepts, numerosity of sets, number of digits, number of lines.)

12.4. Halmazműveletek és játékos feladatok (Set operations and playful exercises.)

12.5. Óvodai tevékenységek tervezése, tevékenységi terv készítése (Planning activities for kindergarten, making an activity plan.)

12.6. Geometriai alapfogalmak, síkidomok, testek. Geometriai alakzatok alkotása, építése, az óvodai geometriai tapasztalatszerzés alapelvei. Tükrözés fogalma (tengelyes, középpontos). Tájékozódás térben és síkban (Basic geometric concepts,

plane lines, solids. Creation and construction of geometric shapes, principles of geometric exploration in kindergarten. Concepts of reflection (axial, centred). Orientation in space and plane.)

12.7. Óvodai tevékenységek tervezése, tevékenységi terv készítése (Planning activities in kindergarten, making an activity plan.)

12.8. A mérés fogalma, mérőszám és mértékegység kapcsolata. Egységgel való mérés lehetőségei, a mérés pedagógiai elvei. Hosszúság, tömeg, űrtartalom, terület és idő mérése (The concept of measurement, the relationship between metric and unit of measurement. Possibilities of measuring in units, pedagogical principles of measurement. Measurement of length, mass, volume, area and time.)

12.9. Játékos feladatok. Óvodai tevékenységek tervezése, tevékenységi terv készítése (Playful exercises. Planning activities in kindergarten, making an activity plan.)

12.10. Reláció fogalma, hozzárendelések fajtái. Függvények értelmezése, függvényszerű gondolkodás alapozása. Sorozatok alkotása, rendezés fogalma és jellemzői. Játékos feladatok (Concept of relation, types of assignments. Understanding functions, building a foundation for functional thinking. Forming sequences, concepts and characteristics of ordering. Playful tasks.)

12.11. Óvodai tevékenységek tervezése, tevékenységi terv készítése (Planning kindergarten activities, making an activity plan.)

12.12. Kombinatorikai alapfogalmak (permutáció, kombináció, variáció). Utak bejárhatósága, gráf fogalma és értelmezése. Valószínűség matematikai fogalma, óvodai értelmezése. Statisztikai jellegű tapasztalatszerzés játékos lehetőségei. Véletlenek a valóságban (Basic concepts of combinatorics (permutation, combination, variation). Paths of travel, concept and interpretation of graphs. Mathematical concepts of probability, interpretation in kindergarten. Playful ways of gaining statistical experience. Randomness in reality.)

12.13. Óvodai tevékenységek tervezése, tevékenységi terv készítése (Planning activities in kindergarten, making an activity plan.)

12.14. Összegzés, félévzárás (Summary, end of semester.)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 3. félév/ősz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges

felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Heti rendszerességű házi és szemináriumi feladatok bemutatása, melyek kijelölésére a bemutatást megelőző foglalkozáson kerül sor. Egy foglalkozásterv készítése, annak bemutatása, a témakör és a bemutatás időpontjának kijelölésére az első foglalkozáson kerül sor. A félév során két zárthelyi dolgozat megírására kerül sor, melynek időpontját az első alkalommal hirdeti ki az oktató.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint.

16.2. Az értékelés:

Két zárthelyi dolgozat írása (70%) és egy foglalkozásterv (30%) készítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Körmöci Katalin: Hová bújt a matematika? I. kötet, Sprint Kft., Budapest 2014. ISBN: 9789638955753;

2. Perlai Rezsőné: Matematika az óvodában, Flaccus Kiadó, Budapest 2016. ISBN: 978 615 5278 25 9;

3. Richard R. Skemp: A matematikatanulás pszichológiája, Edge Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9799638645066;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Körmöci Katalin: Hová bújt a matematika? II. kötet, Sprint Kft., Budapest 2015. ISBN: 2063-7705;

2. Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest 2006. ISBN: 9789632260273;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB122**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A természeti és társadalmi környezet megismertetése, Zöld Óvoda
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Teaching the natural and the social environment, green kindergarten
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 6 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% elmélet, 50% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 56 (28 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 4

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy felkészítse a hallgatókat a külső környezet tevékeny megismertetése során előkerülő természeti jelenségekre, azok megismertetésére, a természettudományos gondolkodás elmélyítésén keresztül a gyermekek gondolkodásfejlesztésére. A hallgatók megismerjék a fenntartható fejlődési célokat, a fenntarthatóságra nevelési óvodai lehetőségeket, kiemelten a madárbarát óvoda, az óvodakert és a Zöld Óvoda megvalósításának alapjait. A résztvevők képesek lesznek természeti programok szervezésére, a természettel való érzelmi kapcsolat erősítésére. Megismerik azokat a módszereket és megszerzik az ahhoz szükséges alaptudást, hogy a közvetlen társadalmi környezet (család, települési környezet, intézmények) ismertetését, a honsimeretet eredményesen végezhessék.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to prepare students for understanding and presenting natural

phenomena encountered during the active exploration of the external environment. It focuses on deepening scientific thinking to support the development of children's cognitive skills. Students will learn about the Sustainable Development Goals and key opportunities for sustainability education in kindergartens, with a special emphasis on bird-friendly kindergartens, kindergarten gardens, and the foundations of the Green Kindergarten initiative. They will develop the ability to organize outdoor nature programs and strengthen children's emotional connection with nature. Additionally, they will become familiar with the methods and acquire the fundamental knowledge necessary to effectively introduce the immediate social environment (family, local community, institutions) and promote local and national identity awareness.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

-

Képességei:

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Tevékenységében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and type of institution.

-

Capabilities:

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

-

Autonomy and responsibility:

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for consciously shaping the behaviour of children towards sustainable development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes

responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A félév követelményei, ajánlott tanulási módszerek. Megismerési módok: érzékelés, tapasztalat, hit és tudomány; ezek határai. Tanulási stratégiák az óvodában. / Bejárás a parkban, feladatmegbeszélés (Ways of cognition: sensing, experience, belief and science, and their boundaries. Cognition strategies in the kindergarten. / Going-over in the park, sowing in the kindergarten garden (fast-growing autumn crop), discussion of the tasks)

12.2. Növényszervezettan, rendszerezés, növényi fajismeret. / Őshonos fák és cserjék, őszi termések ismerete. Formafelismerés levelekkel, termésekkel (Plant morphology and systematics, plant species. / Local tree and bush recognition, autumn forest fruits. Shape recognition through leaf/fruit collections)

12.3. Az óvodaudvar és az óvodakertek lehetőségei a külső világ tevékeny megismerésében. / Óvodakerti tevékenységek (Possibilities of kindergarten gardens and yards for the active cognition of the outdoor environment. / Kindergarten garden activities)

12.4. Szabadtéri programok, természethiány, a természeti környezet mint „vitamin”. / Irányított és irányítatlan tapasztalás és játék a természetben és az óvodakertben (Outdoor programs, nature deficit disorder, vitamin N. /Instructed and uninstructed experience and play in nature and in kindergarten)

12.5. A csillagászat alapjai: a Nap, a Föld és a Hold valódi és látszólagos mozgása, az évkör mögötti jelenségek. / Megfigyelés, modellek, tudományos tévképzetek. Az időbeli gondolkodás fejlesztése (Basic astronomy: real and apparent movement of the Sun, Earth, Moon. Year circle and the phaenomenons behind. / Observation, models, scientific misconceptions. Thinking in time scales)

12.6. Változások és ciklusok a természetben. Felszíni formák, időjárás, éghajlat, éghajlatváltozás. / Kísérletek (Changes and cycles in nature. Relief forms, weather, climate, climate change. / Experiments)

12.7. Evolúció és alkalmazkodás. Biológiai sokféleség. Az élőlények és környezetük. / Természeti jelenségek megismerése kinti séta során (Biological evolution, adaptation and biodiversity. Organisms in their environment. / Observing phaenomenona during outdoor walks)

12.8. Társadalmi környezet és annak gondolkodásfejlesztési lehetőségei: honismeret, helyi kulturális értékek és értéktár. / Tanulmányi látogatás kulturális értékekhez (Social environment and its thinking development options: homeland, place-based learning, local cultural traditions and values, value register. / Visiting cultural heritage sites)

12.9. Társadalmi környezet és annak gondolkodásfejlesztési lehetőségei: intézmények, foglalkozások, család. / Képi ábrázolási lehetőségek, feladatkártyák (Social environment and its thinking development options: institutions and families. /

Pictures, drawings and task icons)

12.10. Fenntarthatóság, fenntarthatóságra nevelés. / Őszi-téli tevékenységek az óvodakertben (Sustainability and education for sustainable development (ESD). / Autumn/winter activities in the kindergarten gardens.)

12.11. Környezet- és természetvédelem./Fenntarthatóságra nevelési tevékenységek. (Environment and nature protection./Activities for ESD.)

12.12. Környezeti nevelés az óvodában: teljes intézményi megközelítés. / Zöld óvoda (Environmental education in the kindergarten. Whole institution approach. / Green (Eco) Kindergarten criteria and application)

12.13. Állatok az óvodában. Madárfelismerés. Madárbarát óvoda. / Madárvédelmi eszközök készítése és kihelyezése (Animals in the kindergarten. Recognizing bird species. / Making bird-friendly kindergarten, bird protection tools, nesting and feeding aids)

12.14. Összefoglalás. / Óvodai természetismereti projektek beszámolója (Summary of the course. / Presentations of student kindergarten tasks)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25% vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A hallgatóknak 2-3 fős csoportokban készíteni kell egy foglalkozástervet a 12. hétig, amelynek része gondolkodásfejlesztés, szemléltetőeszköz, rajzos feladatkártya és biztonsági szabály is. Egyénileg szóban be kell számolni fa-, cserje- és madárismeretből (növényi minta és növény/madárképek alapján fajfelismerés).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban

meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Vizsgajegy, amelyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók. A jegy az órai aktivitás (10%), a szóbeli beszámoló (fajismeret, 20%), foglalkozásterv (20%), szóbeli vizsga (50%) együttes értékeléséből áll össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bánkuti Zsuzsa, Both ária, Csorba F. László, Horányi Gábor: A megőrzött idő (https://vmek.oszk.hu/16800/16816/pdf/16816_3.pdf), Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2011. ISBN: 978631968217;

2. Bánkuti Zsuzsa, Both Mária, Csorba F. László: A kísérletező ember (https://vmek.oszk.hu/16800/16816/pdf/16816_2.pdf), Kairosz Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9639642037;

3. Both Mária, Csorba F. László: Források (https://vmek.oszk.hu/16800/16816/pdf/16816_1.pdf), Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2003. ISBN: 9631941051;

4. Hermann Heinzel: Európa madarai, Panem Könyvkiadó Kft., 2019. ISBN: 978-615-51-8671-4 ;

5. Pálfi Sándor : Óvodapedagógiai módszertani kézikönyv, Debreceni Egyetem, Debrecen 2015. ISBN: 978-963-473-205-1;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fák-fajlista magyar családnév szerint rendezve, 2025. ISBN: https://www.terra.hu/fak/html/hunfam.html;

2. Dr. Halbritter András Albert, Mátyás Izolda Beáta, Pauliczky Nóra: Iskolakertek téli ötlettára, Iskolakertekért Alapítvány, Budapest 2018. ISBN: 978-615-00-1854-6;

3. Könczey Réka, Kovács Erika, Kovács Lászlóné, Varga Attila (szerk.): Zöld Óvoda leszünk! Módszertani segédanyag és útmutató Zöld Óvoda címpályázatra készülő óvodapedagógusoknak (https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/zoldovodahyperlink_0.pdf), Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest 2016. ISBN: 9789636829995;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB123**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A vizuális nevelés módszertana az óvodában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The methodology of visual education in kindergarten
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga Tünde, DLA, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a fejlődéslélektani párhuzamok felismerését a gyermek vizuális kifejezésmódjában. A hallgatók a kurzus végén tisztában lesznek a képi megnyilvánulás fejlődésével és a gyermeki alkotás önkifejező jellegével. Az alkotás folyamatának szabad gyakorlata és a kreativitás szabad megnyilvánulásának lehetősége a módszertani tervezés alapját jelenti az óvodában. A vizuális tevékenység, az alkotás, a kompenzáció a felzárkóztatás hatékony eszköze, ennek módszertani alkalmazása a gyermeki rajz alapszintű értelmezésén nyugszik. A hallgató elsajátítja a firkától a sematikus ábrázolásig tartó folyamatot, ennek képi megnyilvánulásait és azok értő jelentését a gyermek fejlődésének tükrében.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is for the students to learn to recognize developmental parallels in the child's visual expression. They should be aware of the development of visual expression and the self-expressive nature of children's work. The free practice of the

creation process and the possibility of free expression of creativity are the foundations of methodological planning in the kindergarten. Visual activity, creation, compensation are effective in upgrading students, its methodological application stands on the basic level interpretation of children's drawing. The student learns the process from scribble to schematic representation, its visual manifestations and their meaningful meaning in the light of the child's development.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

-

Képességei:

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

-

Attitűdje:

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

-

Capabilities:

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

-

Attitude:

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A sematikus ábrázolás kezdete (The beginning of schematic representation)

12.2. A gyermek vizuális kifejezőkészségének fejlődés a fejlődés lélektan tükrében (J. Piaget, D. Winicott, D. Stern) (The development of the child's visual expressiveness in the light of developmental psychology - J. Piaget, D. Winicott, D. Stern)

12.3. A kreativitás formái (Forms of creativity)

12.4. Az alkotás folyamata (The process of creation)

12.5. Gyermekrajzokban megjelenő fejlődési folyamatokra utaló jelek, firka, vonal nyomaték, kiemelés, kidolgozás, színhasználat, ritmus, kompozíció (Signs of developmental processes appearing in children's drawings: scribble, line moment, emphasis, elaboration, use of color, rhythm, composition)

12.6. Vizuális tevékenység, mint kompenzációs lehetőség (Visual activity as a compensation option)

12.7. A pedagógusi magatartás (Teacher behavior)

12.8. Módszertani tervezés (Methodological design)

12.9. Egyéni projekttervezés: anyag- és eszközhasználat, rajzolás, festés, gyurmázás, vágás, ragasztás (Individual project planning: use of materials and tools, drawing, painting, kneading, cutting, gluing)

12.10. Egyéni projekttervezés tematikus módon: évkör, ünnepek, jeles napok, újrahasznosítás (Individual project planning in thematic way: year round, holidays, significant days, recycling)

12.11. Csoportos tevékenység megszervezése, különböző technikák egymásra építése

(Organizing group activities, building different techniques in composition)

12.12. Tervezet készítése: tematikus/rövid projektalapú/éves (Drafting thematics: thematic/short project-based/yearly)

12.13. Összefoglalás, a szemeszter során előkerült egyéb vizuális témák tárgyalása (Summary, consulting other visual art topics appaered in the semester)

12.14. A kurzus munkáinak és projektjeinek értékelése (Evaluation of the course products and projects)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A szorgalmi időszak alatt a befejezett alkotások (5 db) összegyűjtése és rendszerezése. A félév végén a alkotásokat tartalmazó mappát kell beadni. Egyéni projekttervezés.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az ötfokú gyakorlati jegy az órai aktivitás (20%), az alkotások minősége (30%), a projekttervezés (20%) és a zárthelyi dolgozat (30%) együttes értékeléséből áll össze. 0-49,9% elégtelen, 50-59,9% elégséges, 60-69,9% közepes, 70-79,9% jó, 80-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balázsné Szűcs Judit: Gyermekközpontú vizuális nevelés, Szort Bt., Budapest 2005. ISBN: 9632196732;

2. Balázsné Szűcs Judit: Miből lett a cserebogár?, Szort Bt., Budapest 2001. ISBN: 9630089203;

3. Horváthné Csapucha Klára: Vizuális technikák a gyakorlatban, Flaccus Kiadó, Budapest 2011. ISBN: 9789639412729;

4. Kárpáti Andrea: Vizuális képességek fejlődése, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1995. ISBN: 2399973553322;

5. Savella Zsuzsanna: Tudja Isten, kinek subát, kinek gubát. Játékgyűjtemény és foglalkoztató munkafüzet szűrhímzés és fafaragás motívumokkal, Hagyományok Háza, Budapest 2017. ISBN: 9789637363979;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Balázsné Szűcs Judit: Rajzelemzés belemagyarázás nélkül, Szort Bt., Budapest 2008. ISBN: 9789638797704;

2. Barabás Andrea Tünde: Alkalmazott Kriminológia. [Applied Criminology (in Hungarian)], Dialóg Campus, 2020. ISBN: 9789632956053;

3. Feuer Mária: A firka lélektana, Akadémia Kiadó, Budapest 2002. ISBN: 9630578921;

4. Kondacs Mihályné Podmaniczky Mária: Vizuális nevelés az óvodában, Szerzői kiadás, Szarvas 2018. ISBN: 9786150023526;

5. Petőné Vígh Katalin: Az óvodapedagógia színes világa, Flaccus Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9786155278686;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Tünde, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB124**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Csoportos és egyéni gyakorlat 2.: ének, mozgás
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Group and individual practicum 2.: singing, moving
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Tőkei Krisztina, , szakoktató
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A csoportos és egyéni gyakorlat célja olyan óvodapedagógusok képzése, akik megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az óvodai nevelés feladatainak ellátására; a pedagógus pályával kapcsolatos nevelési-oktatási feladatok megvalósítására. A csoportos hospitálások során tartalmi és módszertani szempontból komplex szervezeti és tevékenységformákat ismerhetnek meg. A megszerzett tapasztalatok elősegítik a korszerű ismeretek tudatos alkalmazását, a nevelőmunkához szükséges készségek és képességek fejlődését a nevelési–tanulási folyamat minden színterén. Az egyéni gyakorlat keretében a hallgató részt vesz az óvodai csoport életében, ének, zene, népi játék, tánc és mozgás tevékenységet tervez, kezdeményez, irányít és megvalósításának reflektív összegzésével zárja a hallgató az egyéni hospitálást. A gyakorlat alatt végzett csoportos és egyéni megfigyelésekről feljegyzéseket, dokumentációt készítenek a hallgatók az útmutatóban megadott szempontok szerint.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the group and individual practice is to train pre-school teachers who have the knowledge, skills and abilities to carry out the tasks of pre-school education and to implement the educational tasks related to the teacher's career. During the group sessions, they will be introduced to complex organisational and activity forms in terms of content and methodology. The experience gained helps to apply modern knowledge and to develop the skills and abilities necessary for educational work in all aspects of the educational process. In the framework of the individual practice, the student participates in the life of the kindergarten group, plans, initiates and manages activities involving music, singing, children's dance and movement, and concludes the individual practice with a reflective summary of the activities. The student will record and document the group and individual observations made during the exercise according to the criteria set out in the guidelines.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

-

Képességei:

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

-

Attitűdje:

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és

az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

-

Capabilities:

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the

appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

-

Attitude:

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

-

Autonomy and responsibility:

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB116 - Énekes játékok és a zenélés módszertana az óvodában;

11.2. TTOTB117 - A mozgás módszertana az óvodában;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Felkészítés a csoportos és egyéni gyakorlatra. Ismerkedés a gyakorlat helyszínéül kijelölt óvoda környezetével, szervezeti struktúrájával (két óra időtartamban) (Preparation for group and individual practice. Familiarization with the environment and organizational structure of the kindergarten where the practice takes place (for two hours))

12.2. A gyakorlatvezető mentor óvodapedagógus által bemutatott ének, zene, énekes játék, gyermektánc tevékenység megfigyelése. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió (két óra időtartamban) (Observation of the singing, music, song play, children's dance activities presented by the mentor teacher.Discussion, reflection, self-reflection (for two hours))

12.3. Hallgatói csoport előtti egyéni ének, zene, énekes játék, gyermektánc tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual singing, music, song and dance activities in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.4. Hallgatói csoport előtti egyéni ének, zene, énekes játék, gyermektánc

tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual singing, music, song and dance activities in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.5. Hallgatói csoport előtti egyéni ének, zene, énekes játék, gyermektánc tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual singing, music, song and dance activities in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.6. Hallgatói csoport előtti egyéni ének, zene, énekes játék, gyermektánc tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual singing, music, song and dance activities in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.7. Hallgatói csoport előtti egyéni ének, zene, énekes játék, gyermektánc tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual singing, music, song and dance activities in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.8. A gyakorlatvezető mentor óvodapedagógus által bemutatott mozgás tevékenység megfigyelése. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió (két óra időtartamban) (Observation of the movement activity presented by the mentor teacher. Discussion, reflection, self-reflection (for two hours))

12.9. Hallgatói csoport előtti egyéni mozgás tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual movement activity in front of a group of students. Discussion of what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.10. Hallgatói csoport előtti egyéni mozgás tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual movement activity in front of a group of students. Discussion of what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.11. Hallgatói csoport előtti egyéni mozgás tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual movement activity in front of a group of students. Discussion of what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.12. Hallgatói csoport előtti egyéni mozgás tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual movement activity in front of a group of students. Discussion of what you have seen, reflection, self-

reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.13. Hallgatói csoport előtti egyéni mozgás tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual movement activity in front of a group of students. Discussion of what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.14. Közbeiktatott tevékenység, esetleges pótlásokra rendelkezésre álló óra és a féléves munka értékelése (négy óra időtartamban) (Intermediate activity, hours available for possible substitutions and evaluation of the semester's work (for four hours)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató az egyéni gyakorlatokról nem hiányozhat. A csoportos gyakorlatokról egy alkalommal hiányozhat, indokolt esetben (betegség, szolgálatteljesítés). Megfelelő igazolás birtokában, az oktatóval és a szakvezetővel egyeztetett időpontban pótolnia kell a gyakorlatot.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A csoportos és egyéni hospitálás után hallgató elkészíti a 13. hétre a hospitálási naplót, a stúdium oktatója ellenőrzi, a szemeszter 1. hetében kiadott kötelező útmutató alapján. A csoportos gyakorlaton a gyakorlatvezető mentor tevékenységének megfigyelése, reflektív értékelése, hospitálási napló elkészítése a hallgató feladata. A gyakorlat részeként a hallgató a félév során két alkalommal tart egyéni tevékenység vezetést az óvodai csoportban, hallgatótársai jelenlétében. A félév során a hallgató első alkalommal bemutatott tevékenység irányítás előtt húsz órás egyéni, masodik tevékenység vezetésnél tíz órás óvodai hospitálást teljesít a számára kijelölt óvodai csoportban, amelynek időpontját az egyetemi mentor jelöli ki az első alkalommal. Az egyéni hospitálás során a hallgató bekapcsolódik az óvodai élet mindennapi folyamataiba, valamint az útmutató alapján felkészül a szemeszterben kijelölt tevékenység megtartására.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmények teljesítése,az ének,zene,énekes játék,gyermektánc és mozgás tevékenységek eredményes tervezése és megvalósítása.Hospitálási napló készítése a 13. hétre. Aktív közreműködés a megbeszélő óra értékelésében.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy- 10 % ének, zene, énekes játék,gyermektánc tervezése, 20% a terv megvalósítása, 10% refelxió, önreflexió, 10% mozgás tervezése, 20% mozgás tevékenység irányítása, 10% reflexió, önreflexió, illetve 20% a hospitálási napló-összesített százalékának megfelelően a gyakorlatvezető mentorpedagógus és egyetemi mentor ötfokozatú skálán értékel. (85%-tól jeles (5), 75%-tól jó (4), 60%-tól közepes (3), 50%-tól elégséges (2), 50% alatt elégtelen (1) minősítés)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balatoni Katalin: Így tedd rá! Módszertani eszköztár , Örökös Stúdió Bt., Budapest 2016. ISBN: 9 78931 259742;

2. Forrai Katalin: Ének az óvodában, Móra Könyvkiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789634156567;

3. Gaál Sándorné – Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása 3-10 éves korosztály számára, Szerzői kiadás, Szarvas 2004. ISBN: 2310008181037;

4. Pappné Gazdag Zsuzsanna: Utánzó gyakorlatok - Tartásjavító, izomerősítő és nyújtó, valamint mozgásügyességet fejlesztő gyakorlatok óvodások és kisiskolások számára, Flaccus Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 9786155278877;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lázár Katalin: Népi játékok, Planétás Kiadó, Budapest 1997. ISBN: 9639014281;

2. Szirányi Borbála: Aktív zenetanulás énekléssel és mozgással 1. modell Kreatív énekes-játékok ritmikus mozgással, Támogatott Kutatócsoportok Irodája, Budapest 2021. ISBN: 978-615-6316-09-7;

3. Tamásiné Dsupin Borbála: A népi játékok és a mozgás funkciója az óvodás korosztály személyiségfejlődésében, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen 2015. ISBN: 978-963-318-060-0;

Budapest, 2025.

Tőkei Krisztina,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTTTTB502**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Gyermek és társadalom
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Child and society
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Történelem és Társadalom Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ványi Éva, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tárgy célja bemutatni gyermekek, kisgyermekek helyzetét különböző társadalmi összefüggésekben. A felnövekedés része a szocializáció, a tágabb társadalmi, intézményi normák elsajátítása, amely tulajdonképpen a születéssel elkezdődik. A tárgy keretében foglalkozunk a szocializáció fogalmával, színtereivel, a család, az intézményi környezet hatásaival. A kurzus során a hallgatók megismerkednek a gyermekek társadalmi helyzetét meghatározó társadalomtudományi fogalmakkal (demográfia, közösség, társadalmi mobilitás).

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the subject is to present the status of young children in different social contexts. Growing up involves socialisation, the acquisition of wider social and institutional norms, which in fact begins at birth. The concept of socialisation, its settings, the infuence of the family and the institutional environment will be discussed. During the course, students will be introduced to the social science concepts (demography, community, social mobility) that define the social situation of children.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

-

Attitűdje:

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process. Aware of the components and determinants of disadvantage.

Informed about the issues of integration and inclusion.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

-

Attitude:

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

-

11. **Előtanulmányi követelmények:**
12. **A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject,**

curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Gyermek és társadalom alapfogalmak: társadalom, társadalmi alrendszerek, oktatás, oktatási rendszer, oktatáspolitika; Társadalomszerveződés és kultúra: normák, értékek, jogok, kötelezettségek (Child and society Basic concepts: society, social subsystems, education, education system, education policy; (Social organisation and culture: norms, values, rights, responsibilities))

12.2. A társadalmi együttélés alapjai: család, közösség, vallás (Foundations of social life: family, community, religion)

12.3. A nemzeti kultúra és identitás szerepe a társadalomban (The role of national culture and identity in society)

12.4. Társadalmi rétegződés, társadalmi csoportok, társadalmi mobilitás (Social stratification, social groups, social mobility)

12.5. Az óvoda és tágabb környezete: település és a nevelés kapcsolata (The kindergarten and its wider environment: settlement and education)

12.6. Demográfiai alapismeretek (Basic demographic knowledge)

12.7. A szocializáció folyamata és jelentősége (The process and meaning of socialisation)

12.8. A köznevelési rendszer intézményi szocializációja (Institutional socialisation in the public education system)

12.9. Az óvodával kapcsolatos társadalmi elvárások, az óvoda mint a szocializáció színtere (Social expectations of kindergartens, kindergarten as an arena of socialisation)

12.10. Esélyegyenlőség, hátrányos helyzet szociológiája (Equal opportunities, sociology of disadvantage)

12.11. Társadalmi jóllét szociológiai összefüggései (Sociological contexts of social welfare)

12.12. Szocializációs színterek: a család (Socialisation arenas: the family)

12.13. Szocializációs színterek: közéleti és vallási szocializáció (Socialisation arenas: public and religious socialisation)

12.14. A kisgyermekkor média reprezentációja és hatása a szocializációra (Media representations of early childhood and their impact on socialisation)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 3. félév/ősz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A hallgató köteles foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az ezt meghaladó, egy alkalom jogos (betegség, kórházi kezelés, rendkívüli szolgálat) indokkal történt, igazolt hiányzást a hallgató egy beadandó dolgozat elkészítésével pótolhatja. A dolgozat témáját, formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét az oktatóval kell a szemeszter ideje alatt egyeztetni. További hiányzás esetén a hallgató nem szerezheti meg az aláírást. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan

felkészülni.

Az egyéni tanrenddel rendelkező hallgatók, valamint a tanulmányaikat külföldön folytató hallgatók (Erasmus, egyéb külföldi ösztöndíjprogram) a foglalkozásokon való részvétel alól felmentést kapnak. Az érdemjegyet a félév végi vizsga teljesítésével szerzik meg. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés alapja a vizsgaidőszakban teljesített írásbeli vagy szóbeli vizsga az előadás anyagából, valamint a kijelölt kötelező szakirodalomból.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokviumi érdemjegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Giddens, Anthony: Szociológia, Osiris, Budapest 2008. ISBN: 9789633899847;

2. Hollósi Hajnalka: Gyermekkép, gyermekvilág, gyermekfelfogás változásai pedagógiai megközelítésben 1. pp. 92-103., Iskolakultúra Online, 2008. ISBN: 1588-0818;

3. Pusztai Gabriella (szerk.): Nevelésszociológia. Elméletek, közösségek, kontextusok, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen 2020. ISBN: 978-963-318-883-5 https://real.mtak.hu/137821/1/pusztai_nevelesszociologia_2020.pdf;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kozma Tamás: Bevezetés a nevelésszociológiába, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2004. ISBN: 2310008182683;

2. Szabolcs Éva: „Narratívák” a gyermekkorról, In Iskolakultúra 14(3), 27–31., Szegedi Tudományegyetem Bölcsészet- és Társadalom-tudományi Kar, Szeged 2004/3. ISBN: 1215-5233;

3. Varga Aranka (szerk.): Esélyegyenlőség a mai Magyarországon, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet Romológia és Nevelésszociológia Tanszék., Pécs 2013. ISBN: 978-963-642-571-5;

Budapest, 2025.

Dr. Ványi Éva, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB125**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Óvodai mozgásos tevékenységek vezetése
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Methodology of leading movement activities in kindergarten
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Szakál Zsolt, , tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A hallgatók elsajátítják a mozgásfejlesztő foglalkozások szakszerű szervezését és lebonyolítását a kisgyermekek körében. Megismerik a mozgásos tevékenységek tudatos és hatékony felépítésének elveit, valamint a gyakorlatok szakszerű vezetésének módszereit. Képessé válnak a testnevelés eszközeit tudatosan alkalmazni a személyiségfejlesztés érdekében, miközben fejlesztik önértékelésüket, önérvényesítésüket, sikerorientált szemléletüket és minőségtudatukat. A képzés során a hallgatók teljes testnevelési foglalkozási tervet készítenek, és mikrotanítások keretében dolgozzák fel az óvodai mozgásanyagot. Az általuk kidolgozott óratervek tükrözik módszertani felkészültségüket és szakmai kompetenciájukat. Saját és társaik mikrotanításainak elemzésével képesek lesznek következtetéseket levonni és tudatosan fejleszteni pedagógiai gyakorlatukat.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   Students acquire expertise in the professional organization and implementation of

movement development sessions for young children. They gain a thorough understanding of the principles underlying the structured and effective design of physical education sessions and develop the ability to lead exercises with precision. They learn to consciously utilize physical education as a tool for personality development while enhancing their self-assessment skills, self-assertion, success-oriented mindset, and quality awareness. As part of their training, students design comprehensive lesson plans for physical education and engage in micro-teaching sessions focusing on early childhood movement education. Their lesson plans reflect their methodological proficiency and professional competence. Through analyzing their own and their peers' micro-teaching sessions, they develop the ability to draw meaningful conclusions and refine their pedagogical practice in a deliberate and systematic manner.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Tájékozott a digitális kultúrában, ismeri az óvodás korosztály digitális eszközökhöz való viszonyát és azok hatását a gyermeki személyiség fejlődésére.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Tisztában van a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti és gyakorlati ismereteivel.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak

hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

Tájékozott a pedagógiai tanácsadás módszertanában.

Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Képes legalább egy egyszerű dallamhangszeren való élményszerű hangszerjátékra.

Él a digitális környezet adta fejlesztési lehetőségekkel.

Tevékenységében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére.

Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3–7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.

Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.

A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning.

Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Informed about digital culture, understands the relationship of pre-school children to digital devices and their impact on children's personality development.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Understands the theoretical and practical knowledge of special posture correction, which establishes and maintains biomechanically correct posture.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process. Aware of the components and determinants of disadvantage.

Informed about the issues of integration and inclusion.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and type of institution.

Possesses the basic knowledge of family and child protection, and children's rights necessary for fulfilling the tasks of pre-school education, and is informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance.

Informed about the methodology of pedagogical counselling.

Knows the professional, ethical, and legal rules of the pre-school teaching profession, the socially accepted norms, and the characteristics and impact of communication related to the role of a pre-school teacher.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Capable of playing at least one simple melody instrument in an engaging manner.

Utilises the developmental opportunities provided by the digital environment.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities.

Shapes the methods and timetables of pre-school education to achieve the comprehensive health development of children aged 3–7.

Correctly applies the exercises of special posture correction, which establish and maintain biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with the partners of the childcare institution—family, crèches, educational service providers, specialised services, other public education institutions, and the maintainer—based on mutual respect and trust, cooperates, communicates professionally, clearly, and authentically in professional situations, provides assistance in case of problems affecting the child, and participates in developing solutions.

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Committed to the comprehensive health development of children aged 3–7.

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 3–7.

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for consciously shaping the behaviour of children towards sustainable development.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Félévi követelmények ismertetése. Balesetvédelem. A hajító mozdulat elsajátítása. Hajítások különböző helyzetekből: ülésből, térdelésből, állásból, haránterpeszállásból. Hajítással kapcsolatos egyéni versengések. (Introduction to semester requirements. Safety regulations. Mastering the throwing motion. Throws from various positions: sitting, kneeling, standing, and straddle stance. Individual competitions related to throwing.)

12.2. Célba hajítás helyből különböző méretű és anyagú eszközökkel vízszintesesen és függőlegesen elhelyezett céltárgyakra. Célba és távolba dobó versenyek, sorversenyek változatos eszközökkel. Hajítások lépésből, nekifutásból. (Throwing for a target from a stationary position with various-sized and -material tools at horizontally and vertically positioned targets. Target and distance throwing competitions, relay races with a variety of equipment. Throws from a step and a run-up.)

12.3. A labda fogásának és hordozásának gyakorlása különböző tömegű és méretű labdákkal. Mozgásos játékok labdával. Labdagurítás kéz és láb használatával. Folyamatos labdagurítás. Labdával történő versengések. Labdás játékok. (Practicing the grasping and carrying of balls with varying weights and sizes. Movement games with balls. Rolling the ball using hands and feet. Continuous ball rolling. Competitions involving balls. Ball games.)

12.4. A Labda feldobásának és -elfogásának variációi a fokozatosság elve szerint. Labdaátadások és átvételek alkalmazása, sor- és váltóversenyek közben. Labdavezetés elsajátítása helyben, majd haladással. Labdaátadások gyakorlása alsó és felső átadással, egy és két kézzel egyaránt. (Variations of throwing and catching the ball according to the principle of progression. Application of ball passes and receptions during relay and team races. Mastery of ball dribbling, first stationary and then with movement. Practicing ball passes using both underhand and overhand techniques, with one or two hands.)

12.5. Zárthelyi dolgozat. (Midterm test.)

12.6. Mikrotanítások párban az RJR modell alapján (1. bevezető rész, játék, gimnasztika; 2. fő rész, befejező rész, játék) a kiadott mozgásanyagokból. Atlétika (Micro-teaching in pairs based on the RJR model (1. introduction, game, gymnastics; 2. main part, conclusion, game) using the assigned movement content – athletics.)

12.7. Mikrotanítások párban az RJR modell alapján (1. bevezető rész, játék, gimnasztika; 2. fő rész, befejező rész, játék) a kiadott mozgásanyagokból. Atlétika (Micro-teaching in pairs based on the RJR model (1. introduction, game, gymnastics; 2. main part, conclusion, game) using the assigned movement content – athletics.)

12.8. Mikrotanítások párban az RJR modell alapján (1. bevezető rész, játék,

gimnasztika; 2. fő rész, befejező rész, játék) a kiadott mozgásanyagokból. Torna. (Micro-teaching in pairs based on the RJR model (1. introduction, game, gymnastics; 2. main part, conclusion, game) using the assigned movement content – gymnastics.)

12.9. Mikrotanítások párban az RJR modell alapján (1. bevezető rész, játék, gimnasztika; 2. fő rész, befejező rész, játék) a kiadott mozgásanyagokból. Torna. (Micro-teaching in pairs based on the RJR model (1. introduction, game, gymnastics; 2. main part, conclusion, game) using the assigned movement content – gymnastics.)

12.10. Mikrotanítások párban az RJR modell alapján (1. bevezető rész, játék, gimnasztika; 2. fő rész, befejező rész, játék) a kiadott mozgásanyagokból. Labdás gyakorlatok. (Micro-teaching in pairs based on the RJR model (1. introduction, game, gymnastics; 2. main part, conclusion, game) using the assigned movement content – ball exercises.)

12.11. Mikrotanítások párban az RJR modell alapján (1. bevezető rész, játék, gimnasztika; 2. fő rész, befejező rész, játék) a kiadott mozgásanyagokból. Labdás gyakorlatok. (Micro-teaching in pairs based on the RJR model (1. introduction, game, gymnastics; 2. main part, conclusion, game) using the assigned movement content – ball exercises.)

12.12. Mikrotanítások párban az RJR modell alapján (1. bevezető rész, játék, gimnasztika; 2. fő rész, befejező rész, játék) a kiadott mozgásanyagokból. Gimnasztika (Micro-teaching in pairs based on the RJR model (1. introduction, game, gymnastics; 2. main part, conclusion, game) using the assigned movement content – gymnastics.)

12.13. Mikrotanítások párban az RJR modell alapján (1. bevezető rész, játék, gimnasztika; 2. fő rész, befejező rész, játék) a kiadott mozgásanyagokból. Játék. (Micro-teaching in pairs based on the RJR model (1. introduction, game, gymnastics; 2. main part, conclusion, game) using the assigned movement content – games.)

12.14. Zárthelyi dolgozat a félév anyagából. A félév lezárása. (Final examination based on the semester's curriculum, semester Completion and Evaluation.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak az előadások és a szemináriumi [gyakorlati] foglalkozások legalább 75% részt kell vennie, e hiányzásokhoz igazolás bemutatása és pót- vagy többletfeladat teljesítése nélkül.

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot

szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanult oktatásmódszertani ismeretek gyakorlatban és írásban (ZH) történő számonkérése. Testnevelési foglalkozások komplex tervezése és határidőre történő leadása, továbbá oktatása a hallgatói csoportnak. Félévközi zárthelyi dolgozatok a módszertani ismeretek elméleti tudásának ellenőrzésére.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét, a félév gyakorlati feladatainak hiánytalan bemutatása, végrehajtása. A kiadott témában a mozgásos tevékenységek tervezése gimnasztikai szabadgyakorlatokkal, szaknyelvvel és rajzírással történő leadása. A zárthelyi dolgozatok (tematikában megjelölt időpontokban) legalább elégséges szintre (60%) történő megírása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy megszerzése. Mikrotanítás: gimnasztikavezetés, atlétika, torna, labdás jellegű feladatmegoldások (50%), zárthelyi dolgozatok (50%).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gaál Sándorné – Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása 3-10 éves korosztály számára, Szerzői kiadás, Szarvas 2004. ISBN: 2310008181037;

2. Gaál Sándorné – Gyarmati Zoltánné: Az óvodai testnevelési foglalkozások előkészítő gyakorlatai, Tessedik Főiskola Körös Főiskolai Kara, Szarvas 2000.

3. Gaál Sándorné – Gyarmati Zoltánné: Testnevelési játékok tervezése és anyaga az óvodában, Szolnok 1996.

4. Pinczés Tamás: Gimnasztikai alapismeretek tanítószakos hallgatóknak, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen 2017. ISBN: 978-963-8429-96-4;

5. Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgy-pedagógiája, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs 2004. ISBN: 9639310366;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Esküdtné Sebestyén Ildikó, Becsy Bertalan Sarolta: Mozgásos játékok és oktatásuk, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1994. ISBN: 963-422-477-6;

2. Horváth Tihamér: Testnevelés kézikönyv az általános iskola 1-2. osztály számára, Apáczai Kiadó, Celldömölk 2005. ISBN: 9634642667;

3. Pásztori Attila – Rákos Etelka: Iskolai és népi játékok; Sportjátékok 1., Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1998. ISBN: 9631889254;

Budapest, 2025.

Szakál Zsolt,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB126**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Csoportos és egyéni gyakorlat 3.: irodalom, külső környezet
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Group and individual practicum 3.: literature, external environment
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Tőkei Krisztina, , szakoktató
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A csoportos és egyéni gyakorlat célja, olyan óvodapedagógusok képzése, akik megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az óvodai nevelés feladatainak ellátására; a pedagógus pályával kapcsolatos nevelési - oktatási feladatok megvalósítására. A csoportos hospitálások során tartalmilag és módszertanilag, komplex szervezeti és tevékenységformákat ismerhetnek meg. A megszerzett tapasztalatok elősegítik a korszerű ismeretek tudatos alkalmazását, a nevelőmunkához szükséges készségek és képességek fejlődését a nevelési – tanulási folyamat minden színterén. Az egyéni gyakorlat keretében a hallgató részt vesz az óvodai csoport életében, verselés, mesélés; külső világ tevékeny megismerése tevékenységet tevékenységet tervez, kezdeményez, irányít, és megvalósításának reflektív összegzésével zárja a hallgató az egyéni hospitálást. A gyakorlat alatt végzett csoportos és egyéni megfigyelésekről feljegyzéseket, dokumentációt készítenek a hallgatók az útmutatóban megadott szempontok szerint.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the group and individual practicum is to train kindergarten teachers who, with well-founded knowledge, skills and abilities, are able to perform the tasks of kindergarten education and to implement educational tasks related to the teacher's career. During the group sessions, they will be introduced to complex organisational and activity forms in terms of content and methodology. The experience gained promotes the conscious application of modern knowledge, the development of skills and abilities necessary for educational work in all aspects of the educational - learning process. In the framework of the individual practicum, the student participates in the life of the kindergarten group, poetry, storytelling, active learning about the outside world, plans, initiates, directs activities, and concludes the individual observation with a reflective summary of their implementation. Students will record and document their group and individual observations during the practicum according to the criteria set out in the guidelines.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

-

Képességei:

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Tevékenységében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére.

-

Attitűdje:

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and type of institution.

-

Capabilities:

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities.

-

Attitude:

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

-

Autonomy and responsibility:

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB112 - Népköltészet és gyermekirodalom: mese, mesélés és módszertana;

11.2. TTOTB113 - A külső világ megismerésének pedagógiája: matematika;

11.3. TTOTB120 - Népköltészet és gyermekirodalom: vers, verselés és módszertana;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Felkészítés a csoportos, és egyéni gyakorlatra. Ismerkedés a gyakorlat helyszínéül kijelölt óvoda környezetével, szervezeti struktúrájával (két óra dőtartamban) (Preparation for group and individual practicum. Familiarization with the environment and organizational structure of the kindergarten where the practicum takes place (for two hours))

12.2. A gyakorlatvezető mentor óvodapedagógus által bemutatott mesélés, verselés tevékenység megfigyelése. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió (két óra időtartamban) (Observation of the storytelling and poetry activity presented by the

practicum mentor teacher. Discussion of what you have seen, reflection, self-reflection (for two hours))

12.3. Hallgatói csoport előtti egyéni mesélés, verselés tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual storytelling and poetry activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.4. Hallgatói csoport előtti egyéni mesélés, verselés tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual storytelling and poetry activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.5. Hallgatói csoport előtti egyéni mesélés, verselés tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual storytelling and poetry activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.6. Hallgatói csoport előtti egyéni mesélés, verselés tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual storytelling and poetry activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.7. Hallgatói csoport előtti egyéni mesélés, verselés tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Leading individual storytelling and poetry activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.8. A gyakorlatvezető mentor óvodapedagógus által bemutatott külső világ tevékeny megismerése, tevékenység megfigyelése. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió (két óra időtartamban) (Active exploration of the outside world presented by the practicum mentor teacher, observing the activity. Discussion of what has been seen, reflection, self-reflection (for two hours))

12.9. Hallgatói csoport előtti egyéni külső világ tevékeny megismerése, tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Actively exploring the external world in front of a group of students. Activity management. Discussion of what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.10. Hallgatói csoport előtti egyéni külső világ tevékeny megismerése, tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Actively exploring the external world in front of a group of students.Activity management. Discussion of what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.11. Hallgatói csoport előtti egyéni külső világ tevékeny megismerése, tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a

soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Actively exploring the external world in front of a group of students. Activity management. Discussion of what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.12. Hallgatói csoport előtti egyéni külső világ tevékeny megismerése, tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Actively exploring the external world in front of a group of students. Activity management .Discussion of what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.13. Hallgatói csoport előtti egyéni külső világ tevékeny megismerése, tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára (öt óra időtartamban) (Actively exploring the external world in front of a group of students.Activity management. Discussion of what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session (for five hours))

12.14. Közbeiktatott tevékenység és a féléves munka értékelése (négy óra időtartamban) (Intermediate activity and evaluation of the semester's work (for four hours))

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató az egyéni gyakorlatokról nem hiányozhat. A csoportos gyakorlatokról egy alkalommal hiányozhat, indokolt esetben (betegség, szolgálatteljesítés). Megfelelő igazolás birtokában, az oktatóval és a szakvezetővel egyeztetett időpontban pótolnia kell a gyakorlatot.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A csoportos és egyéni hospitálás után hallgató elkészíti a 13. hétre a hospitálási naplót, a stúdium oktatója ellenőrzi, a szemeszter 1. hetében kiadott kötelező útmutató alapján. A csoportos gyakorlaton a gyakorlatvezető mentor tevékenységének megfigyelése, reflektív értékelése, hospitálási napló elkészítése a hallgató feladata. A gyakorlat részeként a hallgató a félév során két alkalommal tart egyéni tevékenység vezetést az óvodai csoportban, hallgatótársai jelenlétében. A félév során a hallgató első alkalommal bemutatott tevékenység irányítás előtt húsz órás egyéni, masodik tevékenység vezetésnél tíz órás óvodai hospitálást teljesít a számára kijelölt óvodai csoportban, amelynek időpontját az egyetemi mentor jelöli ki az első alkalommal. Az egyéni hospitálás során a hallgató bekapcsolódik az óvodai élet mindennapi folyamataiba, valamint az útmutató alapján felkészül a szemeszterben kijelölt tevékenység megtartására.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmények teljesítése, mese vers és a külső világ tevékeny megismerése

tevékenység eredményes tervezése és megvalósítása. Hospitálási napló elkészítése a 13. hétre. Aktív közreműködés a megbeszélő óra értékelésében.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy 10% mese, verselés tevékenység tervezése, 20% a tevékenység megvalósítása, 10% reflexió, önreflexió, 10% a külső világ tevékeny megismerése tevékenység tervezése, 20% a tevékenység irányítása, 10% reflexió, önreflexió, illetve 20% a a hospitálási napló- összesített százalékának megfelelően a gyakorlatvezető mentorpedagógus és egyetemi mentor ötfokozatú skálán értékel. (85%-tól jeles (5), 75%-tól jó (4), 60%-tól közepes (3), 50%-tól elégséges (2), 50% alatt elégtelen (1) minősítés)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Pálfi Sándor : Óvodapedagógiai módszertani kézikönyv, Debreceni Egyetem, Debrecen 2015. ISBN: 978-963-473-205-1;

2. Petőné Vígh Katalin: Az óvodapedagógia színes világa, Flaccus Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9786155278686;

3. Szabó Orsolya Gabriella: Óvodai környezetkultúra alakítása, a tárgyi világ újraálmodása az óvodai térbe, Oktatási Hivatal, Budapest 2016. ISBN: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/pok/Budapest/szaktanacsadoi_anyagok/ovoda_Ovodai_kornyezetkultura_alakitasa.pdf;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bálint Péter: Meseértés és meseértelmezés. A kárpát-medencei népmesehagyomány hermeneutikai vizsgálata, Didakt Kft., Hajdúböszörmény 2013. ISBN: 978-615-5212-12-3;

2. Bettelheim, Bruno: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek, Corvina Kiadó, Budapest 2013. ISBN: 978-963-13-6018-9;

3. Perlai Rezsőné: Matematika az óvodában, Flaccus Kiadó, Budapest 2016. ISBN: 978 615 5278 25 9;

Budapest, 2025.

Tőkei Krisztina,
szakoktató
sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Nemeskürty István Tanárképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB136**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A bölcsőde, az óvoda és az iskola közötti átmenet pedagógiai jellemzői
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The pedagogical characteristics of transitions between crèche, kindergarten, and school
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a bölcsődei, óvodai és iskolai átmenetek pedagógiai és pszichológiai vonatkozásait. A tantárgy az átmenetek során a gyermekek életében tapasztalható változások érzelmi, szociális és kognitív aspektusait, valamint ezek támogatásának módszereit állítja középpontba. A tantárgy külön figyelmet fordít az életkori sajátosságokra, az iskolaérettség fogalmára és feltételeire, valamint a szülők és pedagógusok együttműködésének fontosságára. A tantárgy foglalkozik a különböző átmenetek kihívásaival, mint az új környezethez való alkalmazkodással, a tanulási környezet változásával és ezek kezelésének pedagógiai eszközeivel.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to enable students to acquire knowledge of the pedagogical and psychological aspects of transitions between crèche, kindergarten, and school. The

course focuses on the emotional, social, and cognitive aspects of changes experienced in children's lives during these transitions, as well as methods for supporting them. The course places special emphasis on age-specific developmental characteristics, the concept and criteria of school readiness, as well as the importance of cooperation between parents and educators. The course also addresses the challenges of various transitions, such as adapting to a new environment, changes in the learning environment, and the pedagogical tools for managing these challenges.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Tájékozott a pedagógiai tanácsadás módszertanában.

-

Képességei:

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

-

Attitűdje:

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és

az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

Possesses the basic knowledge of family and child protection, and children's rights necessary for fulfilling the tasks of pre-school education, and is informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Informed about the methodology of pedagogical counselling.

-

Capabilities:

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Establishes a relationship with the partners of the childcare institution—family, crèches, educational service providers, specialised services, other public education institutions, and the maintainer—based on mutual respect and trust, cooperates, communicates professionally, clearly, and authentically in professional situations,

provides assistance in case of problems affecting the child, and participates in developing solutions.

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

-

Attitude:

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for consciously shaping the behaviour of children towards sustainable development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A bölcsőde, óvoda és iskola közötti átmenetek szerepe a gyermek fejlődésében (The role of transitions between crèche, kindergarten, and school in child development)

12.2. Fejlődéslélektani alapok: érzelmi, szociális és kognitív fejlődés az átmenetek tükrében (Developmental psychology foundations: emotional, social, and cognitive development in the context of transitions)

12.3. A bölcsődéből az óvodába való átmenet pedagógiai támogatása (Pedagogical support for the transition from crèche to kindergarten)

12.4. Az óvodai beszoktatás folyamata és módszerei (The process and methods of kindergarten adaptation)

12.5. Az óvodából az iskolába lépés kihívásai és lehetőségei (Challenges and opportunities of transitioning from kindergarten to school)

12.6. Az iskolaérettség fogalma és kritériumai (The concept and criteria of school readiness)

12.7. Az iskolaérettség szempontjai: kognitív, érzelmi és szociális érettség (Aspects of school preparedness: cognitive, emotional, and social maturity)

12.8. Az átmenet hatása a gyermekek közérzetére és teljesítményére (The impact of transitions on children's well-being and performance)

12.9. A családok szerepe az átmenetek során: szülőkkel való együttműködés (The role of families in transitions: collaboration with parents)

12.10. Az óvodapedagógus és tanító közötti kommunikáció és együttműködés (Communication and collaboration between kindergarten teachers and primary school teachers)

12.11. Interkulturális különbségek és sajátos nevelési igényű gyermekek az átmenet során (Intercultural differences and children with special educational needs during transitions)

12.12. Az egyéni különbségek figyelembevétele a pedagógiai gyakorlatban (Considering individual differences in pedagogical practice)

12.13. Diagnosztikai módszerek az iskolaérettség megállapítására (Diagnostic methods for assessing school readiness)

12.14. Jó gyakorlatok és programok az átmenetek megkönnyítésére (Best practices and programs to facilitate transitions)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavasz; 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során a hallgatóknak két zárthelyi dolgozatot kell megírniuk az addig leadott anyagból: a 12. héten „A bölcsődei és óvodai átmenet pedagógiai jellemzői", a 13. héten pedig „Az óvodából az iskolába történő átmenet kihívásai és lehetőségei" témakörből. A két dolgozatra külön érdemjegyet kapnak, és mindkettő 25%-ban számít be az érdemjegybe.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel az előadásokon és a 15. pont szerinti két zárthelyi dolgozat megírása.

16.2. Az értékelés:

1. Két zárthelyi dolgozat:

- A bölcsődei és óvodai átmenet pedagógiai jellemzői: Az átmenet folyamatának támogatása, az érzelmi és szociális fejlődés segítése, valamint az intézményi együttműködés gyakorlata.

- Az óvodából az iskolába történő átmenet kihívásai és lehetőségei: Az iskolaérettség kritériumai, a pedagógiai módszerek összehangolása és a gyermekek egyéni szükségleteihez igazodó megoldások.

2. Szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban.

Az érdemjegy összesítése a következőképpen alakul: 25-25% a két zárthelyi dolgozat, és 50% szóbeli vizsga alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Böddi Zsófia, Kerekes Valéria, Kovács Magdolna, Rádi Orsolya Márta, Svraka Bernadett, Vári Péter: Jó gyakorlatok az óvoda−iskola átmenethez (EFOP-3.1.2-16-2016-00001) A köznevelés módszertani megújítása a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése céljából, Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem, Budapest 2019. ISBN: 978-9634891406;

2. Kereki Judit, Szvatkó Anna, Nyitrai Ágnes: Átmenetek. Módszertani ajánlások a kisgyermekkori átmenetek sikeres megvalósulása érdekében. Család – bölcsőde – óvoda – iskola, Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft., Budapest 2024. ISBN: 9786155944772;

3. Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest 2006. ISBN: 9789632260273;

4. Metka Katalin, Barbarics Györgyi, Iszák Tibor, Kovács Andrea, Kulcsár Judit, Láng Erzsébet, Pappné Varga Zsuzsanna, Petró Judit, Tóthné Kecskeméti Katalin, Vargáné Kiss Erika: Jó gyakorlatok az oktatás szakaszai közötti átmenetekhez (EFOP-3.1.7-16-2016-00001), Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-81539-2-8;

5. Takácsné Szabó Melinda : "De nehéz az iskolatáska...", Az óvoda-iskola átmenet nehézségei, Akadémiai Kiadó, Budapest 2025. ISBN: 9789636641382;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Nyitrai Ágnes, Murányi Beáta, Szurominé Balogh Mónika: Gyermekek napközbeni ellátásához illeszkedő standard: Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft., Budapest 2022. ISBN: 9786155944055;

2. Piaget, Jean; Barbel Inhelder: Gyermeklélektan, Osiris Kiadó, Budapest 2024.

ISBN: 9789632764962;

3. Vojnitsné Kereszty Zsuzsa, Zilahiné Gál Katalin: Az óvoda – iskola átmenet problémái különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre, Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest 2008. ISBN: 9789639795167;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TOTTBSZD100**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kutatásmódszertan
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Research methodology
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A kutatásmódszertan című tantárgy célja, hogy az óvodapedagógus szakos hallgatók megismerkedjenek a neveléstudományi kutatások alapvető módszereivel és eszközeivel. A kurzus során a hallgatók elsajátítják a tudományos megismerés jellemzőit, a kutatási kérdések és hipotézisek megfogalmazását, valamint a különböző adatgyűjtési és -elemzési technikákat. Különös hangsúlyt kap a kvantitatív és kvalitatív kutatási módszerek közötti különbségek megértése, valamint a kutatásetikai szempontok figyelembevétele.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course Research methodology is to familiarize students of kindergarten teacher with the fundamental methods and tools of educational research. During the course, students will acquire knowledge about the characteristics of scientific inquiry, the formulation of research questions and hypotheses, as well as various data collection and analysis techniques. Special emphasis is placed on understanding the differences between quantitative and qualitative research methods, as well as

considering research ethics.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Nyitott a nemzetiségi nyelvű szakirodalom tanulmányozására, nemzetiségi nyelvi, irodalmi, kulturális és módszertani felkészültségét folyamatosan elmélyíti.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Open to studying literature in the nationality language, and continuously deepens his/her linguistic, literary, cultural, and methodological preparedness in the nationality language.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Represents and communicates the national culture consciously and responsibly, in a scientifically and methodologically sound manner.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A neveléstudományi kutatások alapkérdései (Fundamental questions of educational research)

12.2. Kutatási kérdések és hipotézisek megfogalmazása (Formulating research questions and hypotheses)

12.3. A szakirodalom kiválasztásának és feldolgozásának jellemzői (Characteristics of selecting and reviewing literature)

12.4. Kutatásetikai alapelvek (Principles of research ethics)

12.5. Kutatási terv készítése (Preparing a research plan)

12.6. Neveléstudományi kutatási stratégiák (Educational research strategies)

12.7. Kvantitatív és kvalitatív kutatási módszerek (Quantitative and qualitative research methods)

12.8. Mintaválasztás a pedagógiai kutatásokban (Sampling in educational research)

12.9. Adatgyűjtési technikák (Data collection techniques)

12.10. Adatfeldolgozás és elemzés (Data processing and analysis)

12.11. A kutatási eredmények interpretálása (Interpretation of research results)

12.12. A tudományos publikációk készítése (Writing scientific publications)

12.13. A szakirodalmi hivatkozások rendszere (The system of academic referencing)

12.14. Konklúziók, további lehetőségek felvázolása (Conclusions and outlining further opportunities)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 5. félév/ősz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás/gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

A hallgatóknak a félév során két egyéni feladatot kell elvégezniük az ismeretek elmélyítése érdekében.

1. Egyéni feladat (40%):

Egy rövid kutatási terv készítése a hallgató érdeklődési körének megfelelően.

Egy kérdőív vagy interjú kidolgozása és kipróbálása. Leadási határidő a 10. oktatási

hét végéig.

2. Szemináriumi dolgozat (60%):

Egy választott pedagógiai kutatási módszer részletes bemutatása és alkalmazási lehetőségeinek elemzése. Leadási határidő a 13. oktatási hét végéig.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

A két egyéni beadandó feladat pontozása: egyéni feladat (40 pont), záródolgozat (60 pont), összesen 100 pont. A feladatok értékelése 5 számjegyű skálán történik: 50% fölött elégséges, 60% fölött közepes, 75% fölött jó, 85% fölött jeles osztályzat adható. A jegyekről való döntés az oktató kizárólagos szakmai kompetenciája, amelynek fellebbezésére nincs mód.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, a beadandó feladatok legalább elégséges teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Csíkos Csaba: A neveléstudomány kutatásmódszertanának alapjai, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Budapest 2020. ISBN: 9789634892489;

2. Falus Iván: Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe, Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest 2004. ISBN: 9789631626643;

3. Kaposi József – Szőke-Milinte Enikő: Kutatási módszerek pedagógusjelölteknek, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest 2022. ISBN: 9789635750443;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gyurgyák János: A tudományos írás alapjai, Útmutató szemináriumi és tudományos diákköri értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak, Osiris Kiadó és Szolgáltató Kft., Budapest 2019. ISBN: 789632763491;

2. Kontra József: A pedagógiai kutatások módszertana, Kaposvári Egyetem, Kaposvár 2011. ISBN: 978963981460;

3. Magyar Tudományos Akadémia: A magyar helyesírás szabályai, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 789630596312;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB127**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Informatika az óvodapedagógus pályán
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Information technology in the career of a kindergarten teacher
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Ribarics Lívia, , tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) mindennapi életünk szerves részévé váltak, és az óvodai nevelésben is egyre nagyobb szerepet kapnak. A tantárgy célja, hogy az óvodapedagógus hallgatók megismerjék a digitális eszközök és alkalmazások pedagógiai célú felhasználásának lehetőségeit, különös tekintettel az óvodai környezetre. A kurzus során a hallgatók elsajátítják az IKT-eszközök használatát a nevelési folyamatokban, megismerkednek az oviKRÉTA rendszerrel, valamint a robotika alapjaival és annak óvodai alkalmazási lehetőségeivel. Kiemelt figyelmet fordítunk az IKT-eszközök integrálására a mindennapi óvodai tevékenységekbe, a digitális kompetencia fejlesztésére, valamint az eszközök tudatos és kritikus használatára.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   Information and Communication Technologies (ICT) have become an integral part of everyday life and are playing an increasingly significant role in early kindergarten

education. This course aims to equip kindergarten teacher students with a comprehensive understanding of the pedagogical applications of digital tools and technologies, with a particular focus on their use in kindergarten settings. Throughout the course, students will develop the skills necessary to integrate ICT tools into educational processes, become familiar with the oviKRÉTA system, and gain foundational knowledge of robotics and its potential applications in kindergarten education. Special emphasis is placed on the effective integration of ICT tools into daily kindergarten activities, the development of digital competence, and the promotion of the conscious and critical use of digital technologies.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Tájékozott a digitális kultúrában, ismeri az óvodás korosztály digitális eszközökhöz való viszonyát és azok hatását a gyermeki személyiség fejlődésére.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

-

Képességei:

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

Él a digitális környezet adta fejlesztési lehetőségekkel.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning.

Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Informed about digital culture, understands the relationship of pre-school children to digital devices and their impact on children's personality development.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

-

Capabilities:

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Utilises the developmental opportunities provided by the digital environment.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the

child's personality.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az IKT szerepe és elméleti alapjai az óvodai nevelésben (The role and theoretical foundations of ICT in kindergarten education)

12.2. Digitális kompetencia fejlesztése az óvodapedagógusok körében (Developing digital competence among kindergarten teachers)

12.3. Az oviKRÉTA rendszer bemutatása és használata (Introduction to and use of the oviKRÉTA system)

12.4. IKT-eszközök és szoftverek: bemutatásuk és felhasználási lehetőségeik (ICT tools and software: their introduction and potential applications)

12.5. Digitális tananyagok és források tervezése és készítése (Designing and creating digital educational materials and resources)

12.6. Az IKT-eszközök integrálása a nevelési gyakorlatba – módszertani lehetőségek (Integrating ICT tools into educational practice – methodological possibilities)

12.7. Digitális játékok pedagógiai értékelése – mit és hogyan érdemes alkalmazni? (Pedagogical evaluation of digital games – what and how to use appropriately)

12.8. Robotika és algoritmikus gondolkodás az óvodapedagógus szemszögéből (Robotics and algorithmic thinking from the kindergarten teacher’s perspective)

12.9. IKT-eszközök szerepe a sajátos nevelési igényű gyermekek támogatásában (The role of ICT tools in supporting children with special educational needs)

12.10. Az IKT használatának etikai, adatvédelmi és biztonsági kérdése (Ethical, data protection and safety considerations in the use of ICT tools)

12.11. A szülők tájékoztatása és bevonása a digitális eszközök használatába (Informing and Involving Parents in the Use of Digital Devices)

12.12. IKT-eszközök alkalmazása a differenciált nevelésben (Applying ICT tools in

differentiated education)

12.13. Az IKT gyakorlati alkalmazásának kihívásai és lehetőségei az óvodai nevelésben (Challenges and opportunities in the practical application of ICT in kindergarten education)

12.14. A digitális nevelési környezet kialakításának pedagógiai szempontjai és korlátai (Pedagogical aspects and limitations of establishing a digital educational environment in kindergarten)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az óra anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatóknak a félév során egy egyéni és csoportos (projekt típusú) feladatot kell elvégezniük az ismeretek elmélyítése érdekében.

1. Egyéni feladat (50%):

Esettanulmány készítése egy digitális pedagógiai innovációról, amely alkalmazható az óvodai nevelésben. Az esettanulmány tartalmazza az adott módszer, eszköz vagy program bemutatását, valamint annak hatásait a gyermeki fejlődésre. (50%) Leadási határidő a 8. oktatási hét végéig.

2. Csoportos feladat (50%):

Egy választott digitális tanulási projekt részletes bemutatása és alkalmazási lehetőségeinek elemzése. A bemutató időpontja a 12–13. hét óráin.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Egyéni és csoportos feladat beadása. Egyéni feladat (50%), csoportos feladat (50%),

összesen 100%. A feladatok értékelése 5 számjegyű skálán történik: 50% fölött 2-es, 60% fölött 3-as, 75% fölött 4-es, 85% fölött 5-ös osztályzat adható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. B. Németh Mária – Hódi Ágnes – Juhász Fruzsina – Sárik Anett – Tóth Edit: Szülők véleménye az óvodáskorú gyermekek IKT-eszköz használatának negatív és pozitív hatásairól, Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat, Bdapest 2021. ISBN: https://doi.org/10.31074/gyntf.2021.1.8.38;

2. Fáyné Dombi Alice – Hódi Ágnes – Kiss Renáta: IKT az óvodában: kihívások és lehetőségek, Magyar Pedagógia, Budapest 2016. ISBN: DOI:10.17670/MPed.2016.1.91;

3. Kövecsesné Gősi Viktória : Tanítás-tanulás a digitális korban - Kihívások és módszertani megoldások, Xante Librarium Kft., Budapest 2023. ISBN: 9786158209236;

4. Ollé János, Papp-Danka Adrienn, Lévai Dóra, Tóth-Mózer Szilvia, Virányi Anita: Oktatásinformatikai módszerek, Eötvös Kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789633121573;

5. Szakácsné Várvári Tünde: A 2020-as évek digitális óvodása, Pannon Egyetem, Veszprém 2020. ISBN: 27862445;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Racsko Réka: Digitális átállás az oktatásban, Gondolat Kiadói Kör Kft. , Budapest 2017. ISBN: 9789636937874;

2. Taylor Jim: A digitális nemzedék nevelése, Hogyan válhat gyermeke tudatos médiafogyasztóvá, Móra Könyvkiadó, Budpest 2016. ISBN: 9789634150220;

3. Vida Ágnes: Gyerekek és kütyük, Hogyan befolyásolja a digitális média a gyerekedet?, Cor Leonis Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 9786155893780;

Budapest, 2025.

Ribarics Lívia,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB128**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Csoportos és egyéni gyakorlat 4.: alkotás, választható tevékenység
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Group and individual practicum 4.: facility, optional activity
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Tőkei Krisztina, , szakoktató
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A csoportos és egyéni gyakorlat célja olyan óvodapedagógusok képzése, akik megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az óvodai nevelés feladatainak ellátására; a pedagógus pályával kapcsolatos nevelési-oktatási feladatok megvalósítására. A csoportos hospitálások során tartalmilag és módszertanilag, komplex szervezeti és tevékenységformákat ismerhetnek meg. A megszerzett tapasztalatok elősegítik a korszerű ismeretek tudatos alkalmazását, a nevelőmunkához szükséges készségek és képességek fejlődését a nevelési–tanulási folyamat minden színterén. Az egyéni gyakorlat keretében a hallgató részt vesz az óvodai csoport életében, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka és egy szabadon választott tevékenységet tervez, kezdeményez, irányít és megvalósításának reflektív összegzésével zárja a hallgató az egyéni hospitálást. A gyakorlat alatt végzett csoportos és egyéni megfigyelésekről feljegyzéseket, dokumentációt készítenek a hallgatók az útmutatóban megadott szempontok szerint.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the group and individual practicum is to train kindergarten teachers who have the knowledge, skills, and abilities to carry out the tasks of kindergarten education and to implement the educational tasks related to the career in education. During the group sessions, they will be introduced to complex organisational and activity forms in terms of content and methodology. The experience gained will help the student to consciously apply modern knowledge and to develop the skills and abilities necessary for educational work in all areas of the educational process. In the framework of the individual practicum, the student will participate in the life of the kindergarten group, drawing, painting, patterning, needlework and will plan, initiate, manage and conclude the individual practicum with a reflective summary of the implementation of an activity of his/her choice. The students will make notes and document their group and individual observations during the practicum according to the criteria given in the guidelines.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

-

Képességei:

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

-

Attitűdje:

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education.

-

Capabilities:

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the

appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

-

Attitude:

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

-

Autonomy and responsibility:

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB122 - A természeti és társadalmi környezet megismertetése, Zöld Óvoda;

11.2. TTOTB123 - A vizuális nevelés módszertana az óvodában;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Felkészítés a csoportos,és egyéni gyakorlatra. Ismerkedés a gyakorlat helyszínéül kijelölt óvoda környezetével, szervezeti struktúrájával. (Két óra időtartamban) (Preparation for group and individual practicum. Familiarization with the environment and organizational structure of the kindergarten where the practicum takes place. (For two hours))

12.2. A gyakorlatvezető mentor óvodapedagógus által bemutatott rajzolás, festés, mintázás, kézimunka megfigyelése. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. (Két időtartamban) (Observation of drawing, painting, patterning, handwork presented by the practicum mentor teacher. Discussion of what you have seen, reflection, self-reflection. (For two hours))

12.3. Hallgatói csoport előtti egyéni festés, rajzolás, mintázás, kézimunka tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése,reflexió,önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára. (Öt óra időtartamban) (In front of a group of students, individual painting, drawing, painting, patterning, guiding handicraft activities. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session. (For five hours))

12.4. Hallgatói csoport előtti egyéni festés, rajzolás, mintázás, kézimunka tevékenység

irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára. (Öt óra időtartamban) (In front of a group of students, individual painting, drawing, patterning, guiding handicraft activities. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session. (For five hours))

12.5. Hallgatói csoport előtti egyéni festés, rajzolás, mintázás, kézimunka tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára. (Öt óra időtartamban) (In front of a group of students, individual painting, drawing, patterning, guiding handicraft activities. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session. (For five hours))

12.6. Hallgatói csoport előtti egyéni festés, rajzolás, mintázás, kézimunka tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára. (Öt óra időtartamban) (In front of a group of students, individual painting, drawing, patterning, guiding handicraft activities. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session. (For five hours))

12.7. Hallgatói csoport előtti egyéni festés, rajzolás, mintázás, kézimunka tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára. (Öt óra időtartamban) (In front of a group of students, individual painting, drawing, patterning, guiding handicraft activities. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session. (For five hours))

12.8. Hallgatói csoport előtti egyéni szabadon választott tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára. (Öt óra időtartamban) (Leading an individual free choice activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session. (For five hours))

12.9. Hallgatói csoport előtti egyéni szabadon választott tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára. (Öt óra időtartamban) (Leading an individual free choice activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session. (For five hours))

12.10. Hallgatói csoport előtti egyéni szabadon választott tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára. (Öt óra időtartamban) (Leading an individual free choice activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session. (For five hours))

12.11. Hallgatói csoport előtti egyéni szabadon választott tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára. (Öt óra időtartamban) (Leading an individual free choice activity in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session. (For five hours))

12.12. Hallgatói csoport előtti egyéni szabadon választott tevékenység irányítása. A látottak megbeszélése, reflexió, önreflexió. A hallgatók felkészítése a soron következő hospitálás alkalmára. (Öt óra időtartamban) (Leading an individual free choice activity

in front of a group of students. Discussing what you have seen, reflection, self-reflection. Preparing the students for the next session. (For five hours))

12.13. Közbeiktatott tevékenység, és a féléves munka értékelése. (Öt óra időtartamban) (Intermediate activity and evaluation of the semester's work. (For five hours))

12.14. Felkészítés az összefüggő egyéni gyakorlatra és zárófoglalkozásra. (Két óra időtartamban) (Preparation for comprehensive individual practicum in context, and final exercise. (For two hours))

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató az egyéni gyakorlatokról nem hiányozhat. A csoportos gyakorlatokról egy alkalommal hiányozhat, indokolt esetben (betegség, szolgálatteljesítés). Megfelelő igazolás birtokában, az oktatóval és a szakvezetővel egyeztetett időpontban pótolnia kell a gyakorlatot.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A csoportos és egyéni hospitálás után a hallgató elkészíti a 13. hétre a hospitálási naplót, a stúdium oktatója ellenőrzi, a szemeszter 1. hetében kiadott kötelező útmutató alapján. A csoportos gyakorlaton a gyakorlatvezető mentor tevékenységének megfigyelése, reflektív értékelése, hospitálási napló elkészítése a hallgató feladata. A gyakorlat részeként a hallgató a félév során két alkalommal tart egyéni tevékenységvezetést az óvodai csoportban, hallgatótársai jelenlétében. A félév során a hallgató első alkalommal bemutatott tevékenységirányítás előtt húsz órás egyéni, masodik tevékenységvezetésnél tíz órás óvodai hospitálást teljesít a számára kijelölt óvodai csoportban, amelynek időpontját az egyetemi mentor jelöli ki az első alkalommal. Az egyéni hospitálás során a hallgató bekapcsolódik az óvodai élet mindennapi folyamataiba, valamint az útmutató alapján felkészül a szemeszterben kijelölt tevékenység megtartására.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmények teljesítése, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenység és a szabadon választott tevékenység eredményes tervezése és megvalósítása. Hospitálási napló elkészítése a 13. hétre. Aktív közreműködés a megbeszélő óra értékelésében.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy 10% rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenység tervezése, 20% tevékenység megvalósítása, 10% reflexió, önreflexió, 10% szabadon választott tevékenység tervezése, 20% a tevékenység irányítása, 10% a reflexió, önreflexió, illetve 20% a hospitálási napló- összesített százalékának megfelelően a gyakorlatvezető mentorpedagógus és egyetemi mentor ötfokozatú skálán értékel. (85%-tól jeles (5), 75%-tól jó (4), 60%-tól közepes (3), 50%-tól elégséges (2), 50% alatt elégtelen (1) minősítés.)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Böddi Zsófia, Kerekes Valéria, Kovács Magdolna, Rádi Orsolya Márta, Svraka Bernadett, Vári Péter: Jó gyakorlatok az óvoda−iskola átmenethez (EFOP-3.1.2-16-2016-00001) A köznevelés módszertani megújítása a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése céljából, Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem, Budapest 2019. ISBN: 978-9634891406;

2. Dr. Balázsné Szűcs Judit: Gyermekközpontú vizuális nevelés, Szort Bt., Budapest 2005. ISBN: 9632196732;

3. Kondácsné Mihályé Podmaniczky Mária: Vizuális nevelés az óvodában, Szerzői kiadás, Szarvas 2018. ISBN: 9786150023526;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Beszprémy Katalin: Népi játszóház. Hagyományoktatás módszertani füzetek, Hagyományok Háza Népművészeti Műhely, Budapest 2002. ISBN: 963 00 9528;

2. Petőné Vígh Katalin: Az óvodapedagógia színes világa, Flaccus Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9786155278686;

3. Sevella Zsuzsanna: Tudja Isten,kinek subát,kinek gubát:játékgyűjtemény és foglalkoztató munkafüzet szűrhímzés és fafaragás motívumokkal, Hagyományok Háza, Budapest 2017. ISBN: 9789637363979;

Budapest, 2025.

Tőkei Krisztina,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB129**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az óvodapedagógus csoporton kívüli feladatai
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Tasks of the kindergarten teacher outside the group
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az óvodapedagógus csoporton kívüli szakmai és adminisztratív feladatait, azok jelentőségét és gyakorlati megvalósítását. A hallgatók a kurzuson megismerik az óvodai neveléssel kapcsolatos alapvető jogszabályokat, az intézmény szakmai munkáját meghatározó dokumentumok tartalmát, a tervezési és adminisztrációs feladatokhoz kapcsolódó dokumentációt. Képessé válnak az éves, ciklikus és napi szintű feladatok értelmezésére, és a mindennapi pedagógiai gyakorlatban való alkalmazására. Fejlődik a hallgatók rendszerszintű gondolkodása a köznevelési célok és elvárások terén, és tudatosul bennük feladatik pedagógia-társadalmi jelentősége.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarise students with the professional and administrative tasks of the kindergarten teacher outside the classroom, their significance and practical

implementation. Students will learn about the basic legislation related to kindergarten education, the content of the documents that define the professional work of the institution, the documentation related to planning and administrative tasks. They will be able to interpret annual, cyclical and daily tasks and to apply them in everyday pedagogical practice. Students will develop a systemic understanding of the aims and expectations of public education and will become aware of the pedagogical and social relevance of their tasks.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

-

Képességei:

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban,

azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Informed about the issues of integration and inclusion.

Possesses the basic knowledge of family and child protection, and children's rights necessary for fulfilling the tasks of pre-school education, and is informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance.

Knows the professional, ethical, and legal rules of the pre-school teaching profession, the socially accepted norms, and the characteristics and impact of communication related to the role of a pre-school teacher.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Establishes a relationship with the partners of the childcare institution—family, crèches, educational service providers, specialised services, other public education institutions, and the maintainer—based on mutual respect and trust, cooperates, communicates professionally, clearly, and authentically in professional situations, provides assistance in case of problems affecting the child, and participates in developing solutions.

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Committed to the comprehensive health development of children aged 3–7.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az óvodapedagógus csoporton kívüli feladatainak területei, jellemzői (The main areas and characteristics of the kindergarten teacher's tasks outside the group)

12.2. Az óvodapedagógus csoporton kívüli feladatait meghatározó szabályozó dokumentumok (Regulatory documents defining the kindergarten teacher's responsibilities outside the classroom)

12.3. Az éves, a ciklikus és a napi tevékenységekhez kapcsolódó feladatok és azok dokumentálása (Tasks and documentation of annual, cyclical and daily activities)

12.4. Az óvodapedagógus szakmai kompetenciái (Professional competences of the kindergarten teacher)

12.5. Az óvodapedagógusi munkakör sajátosságai, főbb feladatai (Specific features and main tasks of the job of a kindergarten teacher)

12.6. Hetirendek és napirendek tervezési szempontjai (Planning aspects of agendas and agendas)

12.7. A napi tevékenységek tervezési, szervezési és adminisztrációs feladatai (Planning, organisation and administration of daily activities)

12.8. Az óvodapedagógus kapcsolati rendszere intézményen belül és kívül (The contact system of the kindergarten teacher inside and outside the institution)

12.9. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátásával kapcsolatos feladatok (Tasks related to the care of children with special needs)

12.10. Az integráló óvodapedagógus gyakorlati feladatai (Practical tasks of the inclusive kindergarten teacher)

12.11. Az óvodapedagógusi munkakörhöz kapcsolódó feladatok komplexitása az intézményen kívüli programszervezés során (The complexity of the tasks related to the work of a kindergarten teacher in the organisation of extra-curricular activities)

12.12. Az óvodapedagógus szerepe a hivatalos dokumentációk kezelésében (The role of the kindergarten teacher in the management of official documentation)

12.13. Az óvodai dokumentáció rendszere (The system of documentation in kindergartens)

12.14. Digitális adminisztráció az óvodában (Digital administration in kindergarten)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga a tematika témaköreiből összeállított tételsor alapján, értékelése ötfokozatú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Fáyné Dombi Alice, Sztanáné Babics Edit: Pedagógus mesterség, Szegedi Tudományegyetem, Szeged 2013. ISBN: 9786155455223;

2. Jávorné Kolozsváry Judit (szerk.): Az óvodapedagógus szerep kihívásai, Trezor Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 963908896X;

3. Karczewicz Ágnes: Az óvodai tervezés ábécéje, Novum Könyvklub, Budapest 2022. ISBN: 9786156043542;

4. Kovács György, Bakosi Éva: Óvodapedagógia I., Szerzői kiadás, Debrecen 2004. ISBN: 9634309240;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról,. ISBN: https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200363.kor;

2. Jávorné Kolozsváry Judit (szerk.): Az óvodapedagógus szerep kihívásai, Trezor Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 963908896X;

3. Stark Gabriella, Birta-Székely Noémi, Demény Piroska (szerk.): A kezdő óvónők kézikönyve, Ábel Kiadó, Kolozsvár 2018. ISBN: 9789731142425;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTTTT100**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kárpát-medencei értékeink
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The Values of the Carpathian Basin
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 0 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

   5.2. tanári felkészítés;

   5.3. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Történelem és Társadalom Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Nánay Mihály, PhD, közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók gyakorlati, terepi tapasztalatok és élmények alapján szerezzenek ismereteket Magyarország tágabb történeti, kulturális és természeti keretét adó Kárpát-medencéről. Az ismeretek mellett a terepgyakorlat lehetőséget ad kirándulás-szervezési módszerek megfigyelésére és elsajátítására is. Mindemellett pedig a klasszikus elméleti lehetőségeken túl terepi és közösségi élményekkel is gazdagítja a hallgatók magyarság iránti elkötelezettségét. A tanegység a terepi jelenlét miatt tömbösítve, egy többnapos szakmai kirándulás keretében kerül megszervezésre. A terepgyakorlatot megelőzően csak két szakmai és szervezési előkészítő tantermi órára kerül sor az egyetemen.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to make students to acquire knowledge about the broader historical, cultural, and natural context of Hungary, the Carpathian Basin, based on

practical, field experiences. In addition to gaining knowledge, the field practice also offers an opportunity to observe and learn excursion-organizing methods. Furthermore, beyond the classic theoretical possibilities, it enriches students' commitment to their Hungarian identity through field and community experiences. Due to the field presence, the course is organized in a block format, as a five-day professional excursion. Prior to the field practice, only two professional and organizational preparatory lectures will be held at the university.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

A szakképzett tanár birtokában van a szaktárgy tanításához szükséges szaktudományi, szakmódszertani, tanítás- és tanuláselméleti, valamint tantervi tudásnak. Rendelkezik szaktárgya tudományos ismeretrendszerével, az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel. Ismeri és érti a nevelés-oktatás és az értékközvetítés összefüggéseit. Ismeri a szaktantárgy tanításának-tanulásának tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli lehetőségeit, színtereit. Ismeri a magyar nemzeti és az európai kultúra alapjait.

-

Képességei:

A szakképzett tanár képes a szaktudományi, továbbá az általános pedagógiai-pszichológiai és a pedagóguskompetenciák fejlesztésére irányuló képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására. Képes a szaktárgyának megfelelő tudományterületeken a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére, közvetítésére. Képes szaktudományi, szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására. Felismeri a más szaktárgyakhoz, a Nemzeti alaptanterv műveltségterületeihez való kapcsolódás lehetőségeit, és nevelő-oktató munkája során képes felhasználni és azokat elkötelezetten átadni a tanulóknak. A tervezés során képes a rendszerszemléletű megközelítésre, szakszerűen számba tudja venni a tervezőmunkáját meghatározó makro-, mezo- és mikroszintű tényezőket. Képes a tananyag súlypontjait, más tantárgyakkal való összekapcsolódásának lehetőségeit a tantervi előírásokkal összhangban az adott tanulócsoport életkori, képességbeli, érdeklődésbeli sajátosságaihoz igazítani. Mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során képes alkalmazni az együttműködést segítő, motiváló módszereket. Képes a tanulókat helyi, regionális, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni. A szakképzett tanár saját tanítási területén mind szóban, mind írásban képes érthetően, árnyaltan kifejezni magát. Képes a szakszerű, nyílt és hiteles kommunikációra a tanulókkal, szülőkkel, tanártársaival, valamint az iskolai és az iskolán kívüli munkatársaival. Képes meghatározni saját szakmai elhivatottságát, szerepvállalását.

-

Attitűdje:

Reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban és nevelésben elfoglalt helyét, kiaknázza a benne rejlő nevelési lehetőségeket. Együttműködésre törekszik a szaktárgy, valamint

más szaktárgyak tanáraival, a Nemzeti alaptanterv műveltségterületeinek pedagógusaival. Tudatosan él a transzferhatás kihasználásának lehetőségeivel. Nyitott a megismerés, illetve a tapasztalatszerzés iránt, törekszik a tanulók megismerési és alkotási vágyának, önművelési igényének a felébresztésére és fenntartására. A szakképzett tanár rendelkezik olyan fokú flexibilitással, amely lehetővé teszi a tervdokumentumoktól való esetenkénti eltérést, amennyiben az észszerű pedagógiai megfontolások és a tanulócsoportok érdekei úgy kívánják.

Törekszik az életkori, egyéni és csoportsajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási-tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására. A szakképzett tanár elkötelezett a nemzeti és egyetemes értékek iránt, szociális érzékenység, segítőkészség jellemzi. Célul tűzi ki az ismereteken alapuló, mérlegelő gondolkodás képességének kialakítását a tanulókban. Fontosnak tartja az etnikumok és nemzetiségek iránti tolerancia kialakítását. Törekszik a tanulók fiatalos nézetrendszeréről minél több ismeretet szerezni. Kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra. Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben. A szakmáját és a szaktárgyainak megfelelő tudományterületeket megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.

-

Autonómiája és felelőssége:

-

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the subject-specific, methodological, teaching and learning theory, and curriculum knowledge necessary for teaching the subject. Familiar with the scientific knowledge base of his/her subject, and the basic (reading comprehension, logical, IT) skills necessary for acquiring, processing, interpreting, and organising information. Understands the relationships between education, teaching, and value transmission. Knows the classroom, extracurricular, and out-of-school opportunities and venues for teaching and learning the subject. Knows the foundations of Hungarian national and European culture.

-

Capabilities:

Capable of applying the methods and procedures learned in subject-specific, general pedagogical-psychological, and teacher competence development training to the subject area, recognising the connections, overlaps, and interactions between different knowledge areas, and achieving subject integration. Capable of establishing and conveying the relationships between concepts, theories, and facts in the relevant scientific fields of his/her subject. Capable of effectively integrating his/her knowledge of the discipline, methodology, subject area, learning theory, and the curriculum. Recognises the possibilities for connecting to other subjects and the knowledge areas of the National Core Curriculum, capable of utilising them and conveying them to students with commitment in his/her educational and teaching work. Capable of a systemic approach to planning, professionally considering the macro-, meso-, and micro-level factors that determine his/her planning work. Capable of adjusting the

focal points of the teaching material and the possibilities for connecting with other subjects to the age, abilities, and interests of the given student group in accordance with the curriculum requirements. Capable of applying cooperation-fostering and motivating methods both within the framework of subject teaching and during leisure activities. Capable of educating students to accept local, regional, national, and universal human values. Capable of expressing himself/herself clearly and nuancedly, both orally and in writing, in his/her teaching area. Capable of professional, open, and authentic communication with students, parents, fellow teachers, and both in-school and out-of-school colleagues. Capable of determining his/her own professional dedication and role.

-

Attitude:

Realistically assesses the place of his/her subject in education and teaching, and exploits the educational opportunities inherent in it. Strives for cooperation with teachers of his/her subject and other subjects, as well as with educators of the knowledge areas of the National Core Curriculum. Consciously utilises the possibilities of transfer effects. Open to learning and gaining experience, and strives to awaken and maintain students' desire for knowledge, creativity, and self-improvement. Possesses a degree of flexibility that allows for occasional deviations from planning documents if reasonable pedagogical considerations and the interests of student groups so require. Strives to apply learning-teaching strategies and methods that promote activity, interactivity, and differentiation, appropriate to age, individual, and group characteristics. Committed to national and universal values, characterised by social sensitivity and helpfulness. Aims to develop the ability for knowledge-based, deliberative thinking in students. Considers the development of tolerance towards ethnicities and nationalities important. Strives to gain as much knowledge as possible about students' youthful perspectives. Ready for continuous renewal in subject-specific, methodological, and educational sciences. Ready to participate in development and innovation activities related to his/her subject. Responsibly undertakes the views that underpin his/her profession and the relevant scientific fields.

-

Autonomy and responsibility:

-

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Ismerkedés az adott ország oktatási rendszerével: személyes beszélgetés, tapasztalatok cseréje. (Exploring the education systems of neighboring countries: personal discussions and exchange of experiences)

12.2. Tanulmányi kirándulások programjának összeállítása: szakmai és szervezési praktikumok (Designing study trip programs: professional and organizational practices)

12.3. Felkészülés a szakmai programra: kiselőadások, helyszíni kvízek formai és

tartalmi kérdései (Preparing for the professional program: presentations, on-site quizzes – formal and content-related aspects)

12.4. Terepi feladatok készítése és elvégzése 1: térképes városbejáró feladatok készítése és megoldása (Preparing and conducting field tasks 1: creating and completing map-based urban exploration assignments)

12.5. Terepi feladatok készítése és elvégzése 2: vizuális dokumentációs feladat, drámapedagógia (Preparing and conducting field tasks 2: visual documentation tasks, drama pedagogy)

12.6. Az adott táj földrajzi kereteinek összefoglaló áttekintése (A summary overview of the geographical framework of the given region)

12.7. Az adott táj történelmi és kulturális kereteinek összefoglaló áttekintése (A summary overview of the historical and cultural framework of the given region)

12.8. Adott helyhez kötődő nyelvi esettanulmányok, érdekességek (Linguistic case studies and points of interest related to the given location 1)

12.9. Adott helyhez kötődő földrajzi esettanulmányok, érdekességek (Geographical case studies and points of interest related to the given location)

12.10. Adott helyhez kötődő kulturális esettanulmányok, érdekességek (Cultural case studies and points of interest related to the given location)

12.11. Adott helyhez kötődő vallási esettanulmányok, érdekességek (Religional case studies and points of interest related to the given location)

12.12. Adott helyhez kötődő történelmi és helyi emlékezeti esettanulmányok, érdekességek (Historical and local memorial case studies and points of interest related to the given location)

12.13. Adott helyhez kötődő nemzetiségi- /néphagyományokat érintő esettanulmányok, érdekességek 2. (National-/folk tradition case studies and points of interest related to the given location 2.)

12.14. Az elkészült feladatok bemutatása, tapasztalatok összegzése (Presentation of completed tasks, summary of experiences)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 4. félév/tavasz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A tantárgy teljesítéséhez a terepgyakorlaton való részvétel kötelező. Indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a terepgyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Egyéni tanrenden lévő hallgatónak a kurzus oktatójával egyeztetett formában otthoni munkával elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az otthoni munkával elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében. A tárgy, indokolt esetben a

meghirdetettől eltérő félévben is teljesíthető.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja terepgyakorlaton való figyelmes és aktív részvétel. A terepgyakorlat során minden hallgatónak párosával egy-egy helyszíni referátumot és kvízt kell tartaniuk az előzetesen vállalt témákból, emellett a terepgyakorlat feladatainak elvégzésében is aktívan részt kell venniük. A hallgatóknak a szorgalmi időszak végére le kell adniuk a terepgyakorlat dokumentációját: naplót / jegyzőkönyvet, valamint a vizuális dokumentációs feladatot (fotó és/vagy videó a terepmunkához kapcsolódóan). Mindemellett a hallgatónak választania kell egy leadandó feladatot a következő két lehetőség közül: háromnapos, diákoknak szóló szakmai kirándulás-terv készítése gyakorlati feladatokkal / óravázlat készítése, melyben a terepgyakorlat tartalmát elméletben és gyakorlatban is hasznosítja. A gyakorlati jegy a terepgyakorlaton tanúsított aktivitás, a helyszíni referátum és a beadott dokumentációs feladatok – amelyekből egyik sem lehet elégtelen – együttes értékeléséből áll össze.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott részvétel a terepgyakorlaton, valamint a 15. pontban meghatározott feladatok eredményes teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Ötfokozatú gyakorlati jegy, mely a terepgyakorlaton tanúsított aktivitás, a referátum és a beadott dokumentációs feladatok – melyekből egyik sem lehet elégtelen – együttes értékeléséből áll össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Godzsa Anikó (szerk.): A Duna és a Tisza vidékén. A Dél-Alföld és a Délvidék, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-469-8;

2. Godzsa Anikó (szerk.): A Duna mentén. Az Észak-Dunántúl és a Nyugat-Felvidék, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-467-4;

3. Godzsa Anikó (szerk.): A Sajótól a Tiszáig. Észak-Magyarország, a Kelet-Felvidék és Kárpátalja, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-471-1;

4. Godzsa Anikó (szerk.): A Szamostól a Temesig. Kelet-Magyarország és a Partium, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-468-1;

5. Rácz Árpád (főszerk.): Trianonon túl (In: Rubicon. 32. 10-11. sz.), Rubicon-Ház Kft., Budapest 2021. ISBN: ISSN: 0865-6347;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Farkas Zoltán: Kárpát-medence útikönyv, Kárpát-medence Intézet, Budapest

2020. ISBN: 978-615-5713-01-9;

2. Godzsa Anikó (szerk.): A Duna és a Dráva vidékén. A Dél-Dunántúl és Északkelet-Horvátország, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-466-7;

3. Godzsa Anikó (szerk.): A Lajtától a Muráig. A Nyugat-Dunántúl, a Muravidék, Burgenland és Bécs, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-465-0;

4. Godzsa Anikó (szerk.): Az Ipolytól a Sajóig. A palócok földjén és a selmeci bányavidéken, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-470-4;

5. Sára Bernadett (szerk.): A Pannon világ csodái – Magyarország, Erdély, Kárpátalja, Felvidék és a Délvidék rejtőzködő értékei, Totem Plusz Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 9789635903337;

Budapest, 2025.

Nánay Mihály, PhD
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB103**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Éneklési és zenélési készségek fejlesztése
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Musical and singing skills development
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

   5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Árpád, DLA, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Énekes és mozgás alapú óra zongora- és nagy helyigénnyel.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   Rendszeres közös éneklés, gyakorlás és kamarázás, a hallgatók aktív zenélési kedvének felkeltése. Az egyéni készségek hétről hétre történő követésével az éneklési attitűd fejlesztése, a helyes légzés- és énektechnika automatizálása. Az alapvető ritmikai készségek és a tiszta éneklés stabilizálása. A relatív szolmizáció és kézjeleinek, valamint az ABC-s hangok megismerése.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   Regular singing, practising and chamber music excercises, to get students actively interested in music. Developing singing attitudes by following individual skills development week by week, automating correct breathing and singing technique. Stabilising basic rhythmic skills and singing in tune. Learning relative solmization, hand signs and letter names.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Tisztában van a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti és gyakorlati ismereteivel.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

A hallgató ismeri zenei alapfogalmakat, a hang-, metrum-, és ritmusneveket.

Áttekintéssel rendelkezik az éneklés és zenélés legfontosabb kritériumairól, az énekes testtartásról, a helyes légzéstechnikáról.

Alap szinten tudomása van különböző skálákról, hangkészletekről, hangközökről, szolmizációs és ABC-s nevekről.

Képességei:

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatelemeinek követésére.

A hallgató tud tisztán énekelni, metrumot tartani, pontosan ritmizálni.

Képes élményszerűen dalt előadni, könnyebb dalokat és olvasógyakorlatokat szolmizálni, kézjelezni.

Alkalmazza a ritmusneveket és a ritmusolvasási feladatokat elvégzi.

Biztonsággal vesz részt többszólamú éneklésben.

Attitűdje:

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

A hallgató szívesen énekel, zenél.

Elismeri a zene és ének fontosságát, fontosnak tartja és tiszteli a művészeti és a zenei

megnyilvánulást.

Igényesen muzsikál, tiszteli a zenélés jellegzetesen magyar, kodályi hagyományait.

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

A hallgató képes különbséget tenni tiszta és hamis, ritmikailag és metrikailag pontos és pontatlan előadás között.

Tud önállóan dalt választani, tanulni, gyakorolni, előadni.

Felelősséget vállal a zenei hagyományok ápolásáért, és azok magasfokú művelésért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Understands the theoretical and practical knowledge of special posture correction, which establishes and maintains biomechanically correct posture.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

The student is familiar with the basic musical terminology, knows the names of the notes, meter and rhythms.

Has a general overview about the criterias of singing and music makeing, knows about the right posture and singing technique.

Has a basic knowledge about different scales, tonesets, intervals, solmisation and letter names.

Capabilities:

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

The sudent can sing in tune, capable of keeping the beat, articulate rhythm correctly.

Can perform a song on an artistic level, can sing with solfa easier songs and singing excercises, capable of useing the handsigns.

Confidently uses the rhythm names and reads rhythm.

Participate in two-part singing with ease.

Attitude:

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

The student likes to sing and play music.

The student aknowledges the importance of singing and music makeing and honours the artistic and musical appearences.

Makes music on high standard, and is an advocat of the Kodály-based Hungarian music heritage.

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

The student is able to differentiate between singing in- and out of tune and rhythmically correct and incorrect performance.

Can choose, learn, practice and perform a song independently.

The student takes responsibility for nurturing the national musical heritage and two perform it on high standards.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, éneklés. A hallgatók egyéni felmérése, az éneklés alapfogalmai (Introduction, singing. Survey, and basic concepts of singing.)

12.2. Ritmikai és metrikai alapfogalmak. Mérőzés, ritmustaps, éneklés és ezek kombinációi. Ostinato (Basic concepts about rhythm and music. Keeping the beat, rhythm clapping, singing and combinations of those. Ostinato.)

12.3. Ritmikai és metrikai készségek fejlesztése, egyszerűbb ritmusképletek írása-olvasása. Mondókaritmizálás (Rhythmical and metrical skill developlment. Reading and writing simple rhythm patterns. Rhymes notation)

12.4. Ritmikai és metrikai készségek fejlesztése, összetett ritmusképletek írása-olvasása. Mondókaritmizálás (Rhythmical and metrical skill developlment. Reading and writing simple rhythm patterns. Rhymes notation.)

12.5. Magas-mély hangok érzékeltetése, skála, hangkészlet, hangköz fogalmak ismertetése. A szolmizálás alapjai (Perception of high and low pitches, introduction of the concept of scales, tonesets and intervals. Foundation of solmisation.)

12.6. Pentaton gyökök szolmizálása, érzékeltetése mozgással és kézjelekkel. Olvasógyakorlatok (Solmisation of pethaton turns, perception with movement and handsigns. Reading exercises.)

12.7. Pentaton gyökök szolmizálása kézjelekkel és nélkülük. Notáció absztrakt és konkrét eszközökkel (Solmisation of penthaton turns with and without handsigns. Notation with abstract tools and in context.)

12.8. Pentaton hangkészletű dalok éneklése és szolmizálása kézjelekkel és nélkülük. Olvasógyakorlatok (Solmisation of penthaton songs with and without handsigns. Reading excercises.)

12.9. Pentaton hangkészletű dalok éneklése és szolmizálása. Notáció absztrakt és konkrét eszközökkel (Singing and solmisation of penthaton songs. Notation with abstract tools and in context.)

12.10. Diatónikus dalok éneklése és szolmizálása. Olvasógyakorlatok. Kétszólamú éneklés (Singing and solmisation of diatonic songs. Reading excecises. Singing in two parts.)

12.11. Diatónikus dalok éneklése és szolmizálása, közös notációja. Kétszólamú éneklés (Singing and solmisation of diatonic songs. Musical notation as group activity. Singing in two parts.)

12.12. A modern vonalrendszer jelei és fogalmai, az ABC-s hangok. A relatív és az abszolút rendszer különbségeinek ismertetése. A dó helye (The modern staff notation. Signs and concepts. The letter names. Differences between relative and absolute system. The do's place in the score.)

12.13. Tájékozódás a vonalrendszerben, utószolmizáció, hangközök (Orientation in the noders score, solmisation, intervals.)

12.14. Összefoglalás. Visszajelzés az egyéni készségek fejlődéséről (Summary. Feedback about individual skill development.)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Heti rendszerességű házi feladatok, amelyek többnyire gyakorlati jellegűek: éneklés, ritmikai gyakorlat, szolmizációs feladat stb. hang- vagy képfelvételének rögzítését és feltöltését jelenti. A házifeladatok legalább 80%-át elégséges osztályzattal, vagy afölött kell teljesíteni. A feladatok értékelése 5 számjegyű skálán történik: 20% fölött elégséges, 40% fölött közepes, 60% fölött jó, 80% fölött jeles osztályzat adható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórákon való részvétel 14. pontban meghatározott aránya, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei együttesen.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés a félév végén gyakorlati jeggyel történik, amelyben nagyobb súllyal szerepelnek az évközi feladatok (60%) eredményei, kisebb részben pedig (40%) a tanórai aktivitás, a zenélési attitűd, valamint az egyéni fejlődési ív szerepelnek, amelyeket az oktató számszerűsít.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bodza Klára-Paksa Katalin: Magyar népi énekiskola I., Hagyományok Háza, Budapest 2010. ISBN: 978-963-7363-51-1;

2. Forrai Katalin: Daloló ABC, Móra Kiadó, 2012. ISBN: 9790080142141 (ISMN);

3. Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok I-II., Móra Könyvkiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789634158387;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bárdos Lajos: Kicsinyek Kórusa I. Kétszólamú gyermekkarra, Editio Musica Budapest Zeneműkiadó, 2015. ISBN: 6400190653;

2. Geoghegan, Lucinda - Nemes László Norbert: Singing Games and Rhymes for ages 9 to 99, National Youth Choir of Scotland, 2014. ISBN: 978-1906405151;

Budapest, 2025.

Dr. Tóth Árpád, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TDMKTB600**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A hatékony pedagógusi kommunikáció módszertana
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The methodology of effective teacher communication
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

   5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Digitális Média és Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kovács Gábor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A kurzus középpontjában a pedagógus mint kommunikátor áll, akinek legfontosabb eszköze a kommunikáció, hiszen ezen keresztül adja át az ismereteket, tájékoztat, fejleszti a készségeket, építi az értékrendet, kezeli a konfliktusokat. A kurzus célja a magabiztos és tudatos pedagógusi kommunikáció, az igényes szaktudományos kommunikáció kialakítása, valamint a szakmai helyesírási kultúra és a nyelvhelyesség fejlesztése. A kurzus a pedagógusok közötti, valamint a tanár-szülő párbeszéddel is foglalkozik.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The course focuses on the teacher as a communicator, whose most important tool is communication because it enables knowledge and information sharing, skills development, value building, and conflict management. The course aims to achieve

confident and conscious communication inside and outside of the classroom and develop professional communication skills including accuracy in language use, spelling and grammar. The course also addresses teacher-to-teacher and teacher-to-parent dialogue.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for

their application.

Knows the professional, ethical, and legal rules of the pre-school teaching profession, the socially accepted norms, and the characteristics and impact of communication related to the role of a pre-school teacher.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–

12.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Kommunikációs és retorikai alapismeretek (Introduction to communication and rhetoric)

12.2. A pedagógus mint kommunikátor és mint rétor (The teacher as a communicator and a rhetor)

12.3. A pedagógus nonverbális kommunikációs eszközei (Non-verbal communication tools for teachers)

12.4. Ismeretátadás, tudománykommunikáció a tanórákon/foglalkozásokon (Knowledge transfer and science communication in and out of the classroom/playroom)

12.5. Az asszertív kommunikáció kialakítása (Achieving assertive communication)

12.6. A szóbeli kommunikációs kultúra fejlesztése az óvodában/iskolában: véleményformálás, érvelés, vita (Enhancing oral communication culture in the (pre)school: opinion formation, argumentation, and debate)

12.7. Konfliktuskezelés az óvodában/iskolában, a kommunikációs zavarok kezelése (Conflict management in the school/nursery: handling communication difficulties)

12.8. Kommunikációs eszköztár a csoportmunkában (Communication tools in group activities)

12.9. A nyelvi udvariasság az óvodában/iskolában (Linguistic politeness at (pre)school)

12.10. Általános és szaknyelvi helyesírási kultúra (Spelling in general and specialised language)

12.11. Nyelvhelyességi elvárások a tanórákon/foglalkozásokon (Language accuracy expectations during classes/activities)

12.12. Digitális kommunikáció és kapcsolattartás a diákokkal és a szülőkkel (Digital communication and interaction with students and parents)

12.13. Pedagógusi kommunikáció az órákon/foglalkozásokon kívül (Teacher communication beyond classes/activities)

12.14. Mikrotanítás: kommunikációs helyzetgyakorlat (Microteaching: communication role-playing exercises)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz; 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az ezt meghaladó, jogos (pl. kórházi kezelés, rendkívüli szolgálat) indokkal történt, igazolt hiányzást a hallgató egy beadandó dolgozat elkészítésével pótolhatja. A dolgozat témáját, formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét az oktatóval kell a szemeszter ideje alatt egyeztetni. További hiányzás esetén a hallgató nem szerezheti meg az aláírást.

Tartós, indokolt távollét (pl.: tartós kórházi kezelés, szolgálati távollét stb.) esetében a hallgató a pótlást házi dolgozat formájában teljesíti az oktatóval egyeztetett témakörben és határidőre. A kedvezményes tanulmányi rendben tanulmányokat folytató hallgatókra a tantervi főszövegben rögzített általános szabályozás érvényes.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

1. Hospitálási napló: iskolai tanóra/óvodai foglalkozás megfigyelése, dokumentálása, elemzése pedagógiai kommunikációs szempontból

2. Esszé: milyen a jó pedagógusi kommunikáció?

3. Mikrotanítás: kommunikációs helyzetgyakorlat

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A teljesítmény a 15. pontban részletezett gyakorlati feladatok elvégzése, valamint az órai aktivitás alapján kerül értékelésre. Az órai aktivitás 25%, a gyakorlati feladatok összesen 75% súllyal kerülnek figyelembevételre: ezen belül a hospitálási naplóval legfeljebb 25%, az esszével 30%, míg a mikrotanítással 20% szerezhető. Ha a hallgató

a mikrotanítás napján (14. hét) indokolt, igazolható okból a tanórán nem tud részt venni, a feladatot részletes, annotált óraterv/foglalkozásterv elkészítésével válthatja ki, amelyben az egyes feladatokat/tevékenységeket bevezető, kísérő és záró instrukciók tervezett szövegét szó szerint feltünteti, valamint ismerteti, milyen kommunikációs nehézségekre számítana az óra/foglalkozás megtartása alatt, milyen módon igyekezne csökkenteni a félreértések kockázatát, és hogyan törekedne a diákok/gyermekek hatékony motiválására.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele, hogy a hallgató mindhárom félévközi feladatot legalább elégséges szinten teljesíti, vagyis a hospitálási naplóval legalább 12,5%-ot, az esszével legalább 15%-ot, a mikrotanítással (vagy óratervvel) pedig legalább 10%-ot szerez. (Az órai aktivitásra ilyen megkötés nem vonatkozik.) Az értékelés ötfokozatú, a gyakorlati jegy az alábbiak szerint kerül meghatározásra: 85%–100% = jeles (5), 70%–84% = jó (4), 60%–69% = közepes (3), 50%–59% = elégséges (2), 0%–49% = elégtelen (1).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Aczél Petra: Neked van igazad? Érvelés és meggyőzés a gyakorlatban, Tinta Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789634090830;

2. Asztalos Anikó: A tanulói beszéd az osztálytermi diskurzusban, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789634548386;

3. Fodor László – Kriskó Edina: A hatékony kommunikáció alapjai, Noran Libro Kiadó, Budapest 2014. ISBN: 9786155274671;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Aczél Petra – Veszelszki Ágnes: Kommunikáció üzletben és tudományban – Innovatív megközelítések és módszerek, Wolters Kluwer, Budapest 2021. ISBN: 9789632959832;

2. Sulyok Judit - Tóth-Nagy Georgina: Tudománykommunikáció, Akadémiai Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 9789634549796;

Budapest, 2025.

Dr. Kovács Gábor, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TFTTB102**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Fejlődéslélektan
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Developmental psychology
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
   - 5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;
   - 5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanári Felkészítés Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil., egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy kapcsán a hallgatók megismerkednek a fejlődéspszichológiai alapfogalmakkal, irányzatokkal, módszerekkel. A kurzus áttekintést nyújt a fejlődés központi kérdéseiről, a főbb elméleteiről (Freud pszichoszexuális, Erikson pszichoszociális, Piaget kognitív, Kohlberg erkölcsi fejlődéselmélete). A hallgatók megismerik a szocializáció, az anya-gyerek kapcsolat, a kötődés jelentőségét, a kötődési mintázatok fejlődésre gyakorolt hatásait. A kurzus áttekintést nyújt az életkori szakaszok biológiai, pszichológiai, szociális jellemzőiről. Kiemelten foglalkozik a 3-6 és a 6-12 éves életkor pszichológiai jellemzőivel. Cél, hogy a hallgatók tisztában legyenek a szenzomotoros fejlődés, beszéd, a kognitív funkciók, a személyiség és az érzelmi fejlődés jellegzetességeivel. Ismerjék meg az iskolaérettség kritériumait, vizsgáló eljárásait.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   In this course, students are introduced to the basic concepts, trends and methods of

developmental psychology. The course will provide an overview of the central issues and major theories of development (Freud's psychosexual, Erikson's psychosocial, Piaget's cognitive, Kohlberg's moral developmental theories). Students will learn about the importance of socialisation, mother-child relationships, attachment, the developmental effects of attachment patterns. The course will provide an overview of the biological, psychological, social and emotional psychological and psychological characteristics of the life span. It will focus on the psychological and social aspects of the 3-6 and 6-12 age groups. The aim is to provide students with an understanding of sensorimotor development, speech, cognitive functions, personality and emotional development. Understand the criteria and assessment procedures for school readiness.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning.

Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–

12.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A fejlődéslélektan irányzatai, a fejlődés problematikája, a szocializáció jelentősége (Trends in developmental psychology, the problem of development, the importance of socialization)

12.2. Az anya-gyerek kapcsolat, a kötődés, a kötődési minták fejlődésre gyakorolt hatásai (The mother-child relationship, attachment and the developmental impact of attachment patterns effects on development)

12.3. A kognitív folyamatok (érzékelés, észlelés, figyelem, gondolkodás, emlékezet) jellemzői (Cognitive processes (perception, cognition, attention, thinking, memory) characteristics)

12.4. A funkciók fejlődése (beszéd, szenzomotoros, kognitív fejlődés). Piaget elmélete (Development of functions (speech, sensorimotor, cognitive development). Piaget's theory)

12.5. Énfejlődés és a társas kapcsolatok fejlődése. Érzelem, motiváció fejlődése (Self-development and the development of social relationships. Emotion, motivation development)

12.6. Pszichoszexuális fejlődés (Freud) (Psychosexual development (Freud)

12.7. Pszichoszociális fejlődés (Erikson) (Psychosocial development (Erikson)

12.8. Nemzeti identitás alakulása. Erkölcsi fejlődés (Kohlberg) (The emergence of national identity. Moral development (Kohlberg))

12.9. A gyermeki fantázia és az önkifejezés: játék, rajz, mese (Children's imagination and self-expression: play, drawing, fairy tales)

12.10. Az életszakaszok jellemzői (Characteristics of the life stages)

12.11. Az óvodáskor jellemzői (Features of the preschool years)

12.12. A kisiskoláskor jellemzői (Characteristics of early childhood)

12.13. Az iskolaérettség kritériumai, vizsgálati módszerei (Criteria for school readiness,testing methods)

12.14. Az érintés hatása a testi, érzelmi és társas fejlődésre (The impact of touch on physical, emotional and social development)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

2 zárthelyi dolgozat írása az előadáson elhangzott ismeretanyagból és a szakirodalomból.

A zárthelyi dolgozatok értékelése: 60%-ig elégtelen, 61-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles. A zárthelyi dolgozat egy alkalommal pótolható a szemeszter utolsó heti óráján.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a két zárthelyi dolgozat megírása.

16.2. Az értékelés:

A zárthelyi dolgozatok átlagának megfelelő jegy megajánlása kollokviumi jegyként.

A megajánlott jegy el nem fogadása esetén írásbeli vizsga az előadás anyagából és a szakirodalomból. Az értékelése ötfokozatú skálán történik. 60%-ig elégtelen, 61-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% között jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Cole, Michael, Cole, S. Rita: Fejlődéslélektan, Osiris Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9789633894736;

2. Jean Piaget-Barbel Inhelder: Gyermeklélektan, Osiris Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789632764962;

3. Turcsányi Enikő: Fejlődéslélektan óvodapedagógusoknak,fejezetek a fogamzástól a beiskolázásig-egyetemi tankönyv, Egyesület Közép-Európa kutatására Kiadó, Szeged 2020. ISBN: 9786158126113;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bóna Judit-Krepsz Valéria: Nyelvfejlődés csecsemőkortól kamaszkorig, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2020. ISBN: 978934892380;

2. Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest 2006. ISBN: 9789632260273;

3. Racsmány Mihály: A fejlődés zavarai és vizsgálómódszerei, Akadémiai Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 9789630583985;

Budapest, 2025.

Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil.
egyetemi tanár
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB100**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Különleges bánásmódot igénylő gyermekek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Children with special needs
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
   - 5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;
   - 5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek a különleges bánásmódot igénylő gyermekek integrált nevelésének elméletéről és gyakorlatáról, valamint az inkluzív pedagógia alapelveiről és módszereiről. A képzés során a résztvevők megismerkednek a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel kapcsolatos fogalmakkal, szakmai ismeretekkel, miközben fejlesztik azokat a képességeiket és attitűdjeiket, amelyek lehetővé teszik a gyermekek igényeihez való alkalmazkodást és a támogató, hátránykompenzáló elfogadó környezet kialakítását.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is for students to acquire comprehensive theoretical and practical knowledge of the theory and practice of integrated education of children with special needs, as well as the basic principles and methods of inclusive pedagogy. During the training, the participants get to know the concepts and professional knowledge related

to children who require special treatment, while developing their skills and attitudes, which enable them to adapt to the needs of the children and to be supportive, compensating and accepting creating an environment.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes

tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért. Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos

irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Informed about the issues of integration and inclusion.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the connections between the individual levels, the elements of differentiated process planning adapted to student needs (development goals, strategy, work form, method, tools), the methodology of project planning and thematic planning.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of

differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of professionally supporting integrated, inclusive education and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Adheres to the professional, ethical, and legal regulations guiding teaching work, and capable of proposing changes to these regulations.

-

Attitude:

Committed to the selection of strategies, methods, activities and the creation of a supportive environment that facilitate the systematization and expansion of the experiences and knowledge of the 3-7-year-old child and the group of children.

His/her personality is characterized by non-prejudice, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, he has an inclusive and multicultural approach, he strives to promote the preservation and nurturing of cultural identity and to support the integration of children into the community.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Acts responsibly in the interests of students in situations requiring interprofessional cooperation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A különleges bánásmód fogalma, jogszabályi háttere (Concept of special treatment, legal background)

12.2. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátási rendszere (System of care for children with special needs)

12.3. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek típusai (Types of children with special needs)

12.4. A gyermekkori fejlődés atipikus tünetei, az eltérő fejlődés okai és következményei (Atypical symptoms of childhood development, causes and consequences of different development)

12.5. A szakértői véleményekben foglaltak és a diagnózisok értelmezése, a pedagógusra vonatkozó fő feladatok (Interpretation of expert opinions and diagnoses, main responsibilities of the teacher)

12.6. Az integrált nevelés személyi és tárgyi feltételei (Personal and material conditions of integrated education)

12.7. Kommunikációs nehézségek és a társas kapcsolatok fejlesztési lehetőségei gyermekkorban (Communication difficulties and the development of social relationships in childhood)

12.8. Viselkedésproblémák kezelése, megelőzés és intervenciós stratégiák a köznevelési intézményben (Behavioural problems, prevention and intervention strategies in the public education institution)

12.9. A készség- és képességfejlesztés lehetőségei gyermekkorban (Opportunities for the development of skills and abilities in childhood)

12.10. A képességfejlesztéshez használt speciális eszközök és technológiák használata (Use of specific tools and technologies for skill development)

12.11. Hátránykompenzáció intézményen és csoporton belül (Compensation for disadvantage within the institution and the group)

12.12. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek integrált nevelésének jellemzői (Characteristics of integrated education for children with special needs)

12.13. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek támogatása (Support for children with special needs)

12.14. A pedagógus szerepe a különleges bánásmódot igénylő gyermek ellátásában (Role of the teacher in the care of children with special needs)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga a tematika témaköreiből összeállított tételsor alapján, értékelése ötfokozatú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Falus Iván, Zagyváné Szűcs Ida: A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanulásához, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789634548454;

2. Illyés Sándor: Gyógypedagógiai ismeretek, ELTE BGGYFK, Budapest 2000.

ISBN: 9637155287;

3. Körmöci Katalin: A személyes bánásmód kézikönyve, Sprint Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9786158099714;

4. Spaller Árpád, Spaller Katalin: Gyógypedagógiai ismeretek tára, Timp Kiadó, Debrecen 2006. ISBN: 9789639614307;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gyarmathy Éva: A tehetség – Fogalma, összetevői, típusai és azonosítása, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2012. ISBN: 9789634638506;

2. Györkő Enikő: Az atipikus fejlődés alapvető kérdései (2. rész), Iskolakultúra 30. évf. 11. sz. 95-107., Budapest 2020. ISBN: DOI: 10.14232/ISKKULT.2020.11.3;

3. Hegedűs Roland: A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók eredményessége, Educatio 2022./1. szám,113–122, Budapest 2022. ISBN: DOI: 10.1556/2063.31.2022.1.9;

4. Kovács Krisztina: Az óvodapedagógus feladata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Szeged 2015. ISBN: 9786155455247 https://eta.bibl.u-szeged.hu/1679/;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTTTTB500**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A család szociológiája
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Sociology of family
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

   5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Történelem és Társadalom Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ványi Éva, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A kurzus alapvető célja, hogy a hallgatókat megismertesse a család fogalmának változásával, funkcióival, szociológiai szempontú jellemzőivel. A társadalomtudományi ismeretek mellett célja, hogy a hallgatók lássák azokat a társadalmi jellemzőket, amelyek hatással lehetnek a családi nevelés egyes dimenzióira, a családtípusok változására. Megismerik a családban nevelkedő gyermek korosztályonkénti jellemzőit, ehhez kapcsolódva az aktuális nevelési, oktatási szintek feladatait, a család-intézmény viszonyát befolyásoló tényezőket. A kurzus során bemutatásra kerülnek az ideális családi nevelést kedvezőtlen irányba sodró tényezők, valamint azokat a nevelési-oktatási intézményben megjelenő szereplők, amelyek a nevelési-oktatási folyamatot a családok oldaláról erősíthetik.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarise students with the changing concept of the family, its functions and sociological characteristics. In addition to social science knowledge,

the aim is to provide students with an understanding of the social characteristics that can influence the dimensions of family education and the changes in family types. They will learn about the characteristics of the child growing up in the family, the tasks of the current levels of education and upbringing, and the factors that influence the relationship between the family and the institution. The course will also cover the factors that can undermine the ideal family education and the actors in the educational institution that can strengthen the educational process from the family's point of view.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

-

Attitűdje:

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe

történő beilleszkedés támogatására.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process. Aware of the components and determinants of disadvantage.

Possesses the basic knowledge of family and child protection, and children's rights necessary for fulfilling the tasks of pre-school education, and is informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

-

Attitude:

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and

communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A család fogalma, történeti típusai, funkciói; Mitől család a család? A családok ismérvei: szociológiai/antropológiai/néprajzi megközelítések (a család formájának változásai, a nagycsaládtól az elemi családig, partiarchális, matriarchális család); (The concept, historical types and functions of the family; Characteristics of families: sociological/anthropological/biographical approaches (changes in the family form, from the extended family to the elementary family, the partiarchal family, the matriarchal family);)

12.2. A család formáinak változása a 20-21. században, új családformák (családtípusok megjelenése, pl. mozaik család, egyszülős család stb.) (Changes in family forms in the 20th-21st centuries, new family forms (emergence of family types, e.g. mosaic family, single-parent family, etc.))

12.3. Családszociológiai elméletek (Sociological theories of the family)

12.4. A család szocializációs funkciói, ennek változása a köznevelési intézmények szerepvállalása után (itt: lényeg, hogy sok szocializációs funkció az intézményekre helyeződik át) (Socialisation functions of the family, how they changed after the role of public education institutions (here: the point is that many socialisation functions are shifted to institutions))

12.5. A család hatása a nevelési-iskolai teljesítményre: családi értékek, normák, a család működésének jellemzői, családon belüli kommunikáció (The impact of the family on educational-school performance: family values, norms, characteristics of family functioning, communication within the family)

12.6. Szülő szerepe a családban: a szülői kompetenciák, felelősségek, ezeket erősítő, gyengítő tényezők (The role of the parent in the family: parental competences, responsibilities, factors that strengthen and weaken them)

12.7. A családi életre nevelés jellemzői a különböző korosztályok esetében (Characteristics of family life upbringing for different age groups)

12.8. A család, mint alapegység, a gyermeki jogok védelme a családi környezetben (The family as a basic unit, protection of children's rights in the family environment)

12.9. A családi nevelést erősítő és gátló tényezők, a diszfunkcionális család jellemzői, ennek hatása a gyermeki fejlődésre (tanulási, magatartási zavarok, kimenekülés) (Factors that strengthen and hinder family education, characteristics of dysfunctional families and their impact on children's development (learning difficulties, behavioural problems, running away))

12.10. Családi krízisek hatása a gyermeknevelésre: válás, újraházasodás, örökbefogadás, sérült gyermek a családban, szenvedélybetegségek a családban, bántalmazás, betegség, haláleset, öngyilkosság, gyászfeldolgozás (The impact of family crises on child-rearing: divorce, remarriage, adoption, disabled children in the family, addictions in the family, abuse, illness, death, suicide, bereavement)

12.11. A család működését segítő intézmények, partnerek (a szociális ágazat szereplői

az iskolában; egyéb szereplők: egyház, civil szervezetek segítő munkája) (Institutions and partners supporting family functioning (social sector actors in schools; other actors: church, civil society))

12.12. A család és iskola kapcsolatának jellemzői: együttműködési formák, alkalmak; az együttműködést gátló tényezők (Characteristics of the relationship between family and school: forms of cooperation, occasions; obstacles to cooperation)

12.13. A társadalmi-gazdasági környezet változásának hatása a gyermeknevelésre (munkanélküliség, szegénység, hajléktalanság stb.) (The impact of changes in the socio-economic environment on the education of children (unemployment, poverty, homelessness, etc.))

12.14. Családpolitika: a családalapítás és gyermekvállalás jellemzői a 21. században (Family policy: characteristics of family formation and childbearing in the 21st century)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az ezt meghaladó, egy alkalom jogos (betegség, kórházi kezelés, rendkívüli szolgálat) indokkal történt, igazolt hiányzást a hallgató egy beadandó dolgozat elkészítésével pótolhatja. A dolgozat témáját, formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét az oktatóval kell a szemeszter ideje alatt egyeztetni. További hiányzás esetén a hallgató nem szerezheti meg az aláírást. // A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

Az egyéni tanrenddel rendelkező hallgatók, valamint a tanulmányaikat külföldön folytató hallgatók (Erasmus, egyéb külföldi ösztöndíjprogram) a foglalkozásokon való részvétel alól felmentést kapnak. Az érdemjegyet a félév végi vizsga teljesítésével szerzik meg. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés alapja a vizsgaidőszakban teljesített írásbeli vagy szóbeli vizsga az előadás anyagából, valamint a kijelölt kötelező szakirodalomból.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokviumi érdemjegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Aczél Petra (szerk.): Család-Gyermek-Jövő Tanulmányok a családtudomány köréből, Kincs, Budapest 2022. ISBN: 9786156447005;

2. Bognár Szabina-Farkas Éva-Györkő Enikő-Nagy Janka Teodóra-Varga István: A családról múlt és jelen időben, Pécsi Tudományegyetem, Pécs 2019. ISBN: 978-963-429-409-2;

3. Husz, Ildikó (szerk.): Mi a család? Tanulmányok a család fogalmáról a jelenkori Magyarországon, Akadémiai Kiadó – Társadalomtudományi Kutatóközpont, Budapest 2022. ISBN: 9789634549208;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Osiris Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9789633898482;

2. Pári András és Gyorgyovich Miklós (szerk.): Család-érték-tér tanulmányok a családi értékekről, Kincs-Századvég, Budapest 2023. ISBN: 9786156447081;

3. Rosta Andrea – Rostáné Riez Andrea – Daróczi Csilla: Változó család – családsegítés és gyermekvédelem 15.(1): 3-18. o., Kapocs, Budapest 2017. ISBN: ISSN 1588-7227;

Budapest, 2025.

Dr. Ványi Éva, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTOTB135**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás, egészségnevelés
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Accident prevention, first aid, health education
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**

   5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

   5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy felkészítse a hallgatókat a gyermekek épségének, egészségének megőrzésére, az egészségnevelésre. Ma Magyarországon a gyermekek baleseteinek leggyakoribb helyszíne az iskola, óvoda: ezért a tárgy kifejezetten gyakorlatias, készségfejlesztő célú. A kurzuson a hallgatók megismerik a fő baleseti forrásokat, a kockázatok felmérését és kezelését, az alapvető munkahelyi elsősegélynyújtás alapelveit és fő technikáit, képessé válnak egészségnevelési programok tervezésére és megvalósítására olyan közegben is, ahol a gyermekek a családjukban nem kapják meg az egészséges életmódra, életvezetésre vonatkozó tudást, attitűdöt.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to prepare students to preserve the integrity and health of children and to provide health education. Today, the most common location for accidents among children in Hungary is school, kindergarten. Thus, the subject is skill-

developing-focused. In the course, students learn about the main sources of accidents, risk assessment and management, the principles and main techniques of basic first aid at work, and will become able to plan and implement health education programs even in areas where children do not receive knowledge and attitude about a healthy lifestyle in the family.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Tisztában van a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti és gyakorlati ismereteivel.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.

-

Képességei:

Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3–7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.

Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.

A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek teljes körű

egészségfejlesztéséért.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7. Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education. Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level. Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation. Understands the theoretical and practical knowledge of special posture correction, which establishes and maintains biomechanically correct posture. Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education. Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process. Aware of the components and determinants of disadvantage. Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and type of institution. Possesses the basic knowledge of family and child protection, and children's rights necessary for fulfilling the tasks of pre-school education, and is informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance. Knows the professional, ethical, and legal rules of the pre-school teaching profession, the socially accepted norms, and the characteristics and impact of communication related to the role of a pre-school teacher.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Knows the theoretical background and correct practical application of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

-

Capabilities:

Shapes the methods and timetables of pre-school education to achieve the comprehensive health development of children aged 3–7.

Correctly applies the exercises of special posture correction, which establish and maintain biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with the partners of the childcare institution—family, crèches, educational service providers, specialised services, other public education institutions, and the maintainer—based on mutual respect and trust, cooperates, communicates professionally, clearly, and authentically in professional situations, provides assistance in case of problems affecting the child, and participates in developing solutions.

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

Cooperates with other participants in the educational process, capable of presenting and discussing ideas, and communicating his/her results and suggestions verbally and in writing authentically and professionally. Capable of placing his/her pedagogical activities in a broader context.

-

Attitude:

Committed to the comprehensive health development of children aged 3–7.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 3–7.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for the mission of his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Óvodai, iskolai egészségnevelési programok: feladatválasztás. Az egészségnevelés története (Kindergarten, school health education programmes: choosing semester task. History of health education)

12.2. Baleseti kockázatok, balesetmegelőzési elvek (Accident risks, prevention principles)

12.3. Kockázatok felmérése, bejárás beltérben és az udvaron (Risk assessment, going-over indoors and outdoors)

12.4. Balesetmegelőzési szabályok (Accident prevention rules)

12.5. Az elsősegélynyújtás alapelvei és a betegvizsgálat (First aid principles and basic diagnosis of the injured)

12.6. Újraélesztés, légútbiztosítás, kruppos köhögés ellátása (CPR, airways maintenance, pseudocoup treatment)

12.7. Légúti idegentest, fagyás és égés ellátása (Treatment of airways block, freezing, burning)

12.8. Az elsősegélynyújtás egyéb technikái (Other techniques of first aid)

12.9. Mikrobiom, fertőző betegségek, higiénés ismeretek (Microbiome, transmittable diseases, hygiene)

12.10. Prevenció (tartáshibák, dohányzás stb.) (Prevention (posture problems, smoking, etc.)

12.11. Zárthelyi dolgozat. Óvodai, iskolai egészségnevelési programok megvalósítása (Written test. Realizing school, kindergarten health education programmes)

12.12. Óvodai egészségnevelési programok (beszámolás) (Presentations of kindergarten health education programmes)

12.13. Iskolai egészségnevelési programok (beszámolás) (Presentations of kindergarten health education programmes)

12.14. Egészségnevelési jó gyakolatok, összefoglalás (Health education best practice examples, summary of the course)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavasz; 6. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Minden hallgatónak imitált elsősegélynyújtási szituációt kell megoldania és csoportban referátumot kell tartania egy egészségfejlesztési program tervéből vagy egy egészségnevelési jógyakorlat bemutatásával. Zárthelyi dolgozat a 12. héten.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, amelyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók. A gyakorlati jegy az órai aktivitás (20%), a referátum (40%) és zárthelyi dolgozat (40%) együttes értékeléséből áll össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hornyák István: Elsősegélynyújtás mindenkinek, Magyar Vöröskereszt, 2024. ISBN: 978-963-7500-68-8;

2. Horváth Klára, Vadas Réka, Goschler Ádám: Gyermekmentő kézikönyv szülőknek, Szent Márton Gyermekmentő Szolgálat, Budapest 2022. ISBN: 9786150162942;

3. Majoros Mária, Lajtai Zsoltné, Kollár Mónika, Darvay Sarolta: Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása, Líceum Kiadó, Eger 2022. ISBN: 978963496167;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Elsősegélynyújtási telefonos alkalmazások: Elsősegély, Életmentő, Gyermekmentő ,. ISBN: applikáció;

2. Szatmári Zoltán (főszerk.): Sport, életmód, egészség, Akadémiai Kiadó, Budapest 2009. ISBN: 978 963 05 8653 5 ;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: TTTTTB501**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Interkulturális kapcsolatok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Intercultural relations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
   - 5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;
   - 5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Történelem és Társadalom Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ványi Éva, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tárgy célja, hogy a hallgatókat megismertesse a kultúra foglmával, értelmezési lehetőségeivel, amelyek az interkulturális oktatás értelmezéséhez szükségesek. A kurzus során a hallgatók megismerkednek az interkulturális nevelés/oktatás modelljeivel, a módszertanhoz kapcsolódó gyakorlatokkal, valamint a nevelési folyamatot befolyásoló társadalmi, etnikai, szociokulturális jellemzőkkel. A kurzushoz kapcsolódóan a Kárpát-medencei és a hazai interetnikus jellemzők megismerése mellett a sajátos nemzetiségi nevelési/oktatási modellek is ismertetésre kerülnek, valamint megismerhetik az interkulturális nevelés/oktatás területén megfigyelhető hazai jó gyakorlatokat.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarise students with the concept of culture and the interpretative scope necessary to understand intercultural education. During the course, students will become familiar with models of intercultural education,

methodological practices and social, ethnic and socio-cultural characteristics that influence the educational process. The inter-ethnic characteristics of the Carpathian Basin and Hungary will be included. The course will also introduce specific nationality models of education and provide insight into good practices in the field of intercultural education.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

-

Attitűdje:

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process. Aware of the components and determinants of disadvantage.

Informed about the issues of integration and inclusion.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally supporting integrated, inclusive education and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

-

Attitude:

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to presere and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kultúra és kultúrák fogalma: szubkultúra, nemzeti kultúra, kisebbségi kultúra. A kultúra értelmezésének lehetőségei (The concept of culture and cultures: subculture, national culture, minority culture. Possibilities of interpreting culture)

12.2. A nevelési folyamatot meghatározó egyéni jellemzők (nem, életkor, származás, társadalmi státusz, vallás) (Individual characteristics in the educational process (gender, age, origin, social status, religion))

12.3. Az interkulturális nevelés fogalma, fejlődése. Nevelési modellek. Interkulturális nevelés és inklúzió (multietnikus oktatás, nők és fogyatékossággal élők, elmélet és gyakorlati kutatásokra alapozott iskola) (The concept and development of intercultural education. Educational models. Intercultural education and inclusion (ethnhnic studies, multi-ethnic education, women and people with disabilities, theory and research-based schools))

12.4. Az interkulturális nevelés, oktatás dimenziói, pedagógiai jellemzői (Dimensions and pedagogical characteristics of intercultural education)

12.5. A Kárpát-medencei és a hazai nemzetiségek jellemzői (Characteristics of nationalities in the Carpathian Basin and in Hungary)

12.6. A interkulturális nevelés nyelvi dimenziói (anyanyelv, társadalmi csoport által használt nyelv, nyelvi szocializáció) (Linguistic dimensions of intercultural education

(mother tongue, language used by the social group, language socialisation)

12.7. Nevelés és társadalmi rétegek, a szociokulturális háttér hatása a gyermekek/tanulók intézményi sikerességére (Education and social strata, the impact of socio-cultural background on the institutional success of children/students)

12.8. Interkulturális nevelés és inklúzió (Intercultural education and inclusion)

12.9. A kirekesztődéssel fenyegetett csoportok nevelési, oktatási jellemzői (alacsony iskolázottságú csoportok, hajléktalanok, munkanélküliek gyermekei) (Educational and educational characteristics of groups at risk of exclusion (low-educated groups, children of the homeless, unemployed))

12.10. A romák nevelési, oktatási sajátosságai (óvodai nevelés és iskolai oktatás: térbeli különbségek, a nevelési-oktatási folyamatot gátló tényezők) (Educational characteristics of the Roma (kindergarten and school education: spatial differences, barriers to the educational process))

12.11. Interkulturális nevelési, oktatási programok típusai (nemzetiségi oktatás modelljei) (Types of intercultural education programmes (models of national education))

12.12. Kulturális érzékenység a nevelési, oktatási intézményekben (Cultural sensitivity in educational institutions)

12.13. Interkulturális és ikluzív nevelés/oktatás pedagógiai gyakorlatai (jó gyakorlatok) (Pedagogical practices of intercultural and inclusive education (good practices))

12.14. Összefoglalás (Summary)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 5. félév/ősz; 7. félév/ősz;

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

A hallgató köteles foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az ezt meghaladó, egy alkalom jogos (betegség, kórházi kezelés, rendkívüli szolgálat) indokkal történt, igazolt hiányzást a hallgató egy beadandó dolgozat elkészítésével pótolhatja. A dolgozat témáját, formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét az oktatóval kell a szemeszter ideje alatt egyeztetni. További hiányzás esetén a hallgató nem szerezheti meg az aláírást. // A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

Az egyéni tanrenddel rendelkező hallgatók, valamint a tanulmányaikat külföldön folytató hallgatók (Erasmus, egyéb külföldi ösztöndíjprogram) a foglalkozásokon való részvétel alól felmentést kapnak. Az érdemjegyet a félév végi vizsga teljesítésével szerzik meg. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:**

-

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés alapja a vizsgaidőszakban teljesített írásbeli vagy szóbeli vizsga az előadás anyagából, valamint a kijelölt kötelező szakirodalomból.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokviumi érdemjegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Boreczky Ágnes: Multikulturalizmus-multikulturális pedagógia. In: Gordon Győri, János (szerk.) Tanárok interkulturális nézetei és azok hatása az osztálytermi munkára: A multikulturális és interkulturális szemlélet elméleti alapjai és történeti vonatkozásai az oktatásban , ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2014 (51 p. pp. 21-35.). ISBN: 978-963-284-540-1;

2. Torgyik Judit: A multikulturális nevelés lehetőségei globális környezetben 31 (4), pp. 647–657, Educatio, Budapest 2022. ISBN: 1419-8827;

3. Torgyik Judit - Karlovitz János Tibor: Multikulturális nevelés, Bölcsész Konzorcium, Budapest 2006. ISBN: 9639704059;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kocsis Péter Csaba: A multikulturális nevelés kihívásai etnikailag változó településeken 4. szám. 55-71, Eruditio-Educatio, Budapest 2021. ISBN: 1336-8893;

2. Sallai Éva (szerk): Társadalmi egyenlőtlenségek, a nem hagyományos családmodell, a szülôi viselkedés és a gyermekek fejlôdésének összefüggései, Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest 2008. ISBN: 978-963-9795-14-3;

3. Szarka Bernadett: Multikulturális nevelés az óvodában– Más anyanyelvű és/vagykultúrájú gyermekek inklúziója. Képzés és Gyakorlat = Training and Practice–1–2. 151-162., Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar Képzés és Gyakorlat Szerkesztősége, Sopron 2021. ISBN: 1589-519X;

Budapest, 2025.

Dr. Ványi Éva, PhD
egyetemi docens
sk.

1. <u>számú melléklet: Tanóra-, kredit- és vizsgaterv</u>

TANÓRA-, KREDIT- ÉS VIZSGATERV
ÓVODAPEDAGÓGUS ALAPKÉZÉSI SZAK
érvényes 2025/2026-os tanévtől felmenő rendszerben
teljes idejű képzésben, nappali munkarend szerint tanuló hallgatók részére

tantárgy kódja	tantárgy jellege	tanulmányi terület/tantárgy	félév/szemeszter																																összesen						TÁRGYFELELŐS SZERVEZETI EGYSÉG	TÁRGYFELELŐS SZEMÉLY
			1.					2.					3.					4.					5.					6.																
			elm.		gyak.			elm.		gyak.			elm.		gyak.			elm.		gyak.			elm.		gyak.			elm.		gyak.														
			heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés						
		Törzsanyag tárgyai																																									
TTOTB101	K	Az óvodai nevelés elméleti alapjai	2	28			3	K																											2	28			3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Ribarics Lívia
TTOTB102	K	A játék pedagógiai alapjai és módszertana	2	28	2	28	6	K																											2	28	2	28	6	4	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Ribarics Lívia
TFTTB100	K	A pszichológia alapjai és fő területei	2	28			3	K																											2	28			3	2	Tanári Felkészítés Tanszék	Vassné Prof. Dr. Figula Erika
TFTTB101	K	**Nevelés és személyiségfejlesztés**			2	28	3	GYJ																													2	28	3	2	Tanári Felkészítés Tanszék	Vassné Prof. Dr. Figula Erika
TTOTB103	K	Éneklési és zenélési készségek fejlesztése			2	28	3	GYJ																													2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Dr. Tóth Árpád
TTOTB104	K	Csoportos óvodai gyakorlat			2	28	3	GYJ																															2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Tőkei Krisztina
TTOTB105	K	Funkcionális anatómia	2	28			3	K																											2	28			3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Dr. Halbritter András Albert
TTOTB106	K	Mozgásfejlesztés az óvodában			2	28	3	GYJ																															2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Szakál Zsolt
TTOTB107	K	A munka jellegű tevékenységek módszertana			2	28	3	GYJ																															2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Hauser Zsuzsanna
TTOTB108	K	Beszédtechnika, beszédfejlesztés			2	28	3	GYJ																															2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Ribarics Lívia
TTOTB109	K	Az óvodai nevelés és a gyermekkép alakulásának története							2	28			3	K																					2	28			3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Ribarics Lívia
TTOTB110	K	Didaktika óvodapedagógusoknak									2	28	3	GYJ																									2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Ribarics Lívia
TFTTB102	K	**Fejlődéslélektan**							2	28			2	K																					2	28			2	2	Tanári Felkészítés Tanszék	Vassné Prof. Dr. Figula Erika
TTOTB111	K	Népzene és népi játék az óvodában, hangszeres játék									2	28	3	GYJ																									2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Dr. Tóth Árpád
TTOTB112	K	Népköltészet és gyermekirodalom: mese, mesélés és módszertana									2	28	3	GYJ																									2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Varga Andrea
TTOTB113	K	A külső világ megismerésének pedagógiája: matematika							2	28			3	K																					2	28			3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Vértessy Balázs
TTOTB114	K	Alapozó vizuális ismeretek									4	56	6	GYJ																									4	56	6	4	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Fodorné Magyar Ágnes
TTOTB115	K	Csoportos és egyéni gyakorlat 1.: játék, mindennapos mozgás									2	28	3	GYJ																									2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Tőkei Krisztina
TTOTB116	K	Énekes játékok és a zenélés módszertana az óvodában									2	28	3	GYJ																									2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Dr. Tóth Árpád
TTOTB117	K	Tartáskorrekció és mozgásos gyakorlatok oktatásmódszertana									2	28	3	GYJ																									2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Szakál Zsolt
TDMKTB600	K	**A hatékony pedagógusi kommunikáció módszertana**															2	28	3	GYJ																			2	28	3	2	Digitális Média és Kommunikáció Tanszék	Kovács Gábor István
TTOTB118	K	Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában															2	28	3	GYJ																			2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Varga Andrea
TTTTB500	K	**A család szociológiája**													2	28			2	K																			2	28		2	Történelem és Társadalom Tanszék	Dr. Ványi Éva
TTOTB119	K	Az óvodai pedagógiai folyamatok pszichológiája													2	28			3	K																			2	28		3	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Hauser Zsuzsanna
TTOTB120	K	Népköltészet és gyermekirodalom: vers, verselés és módszertana															2	28	3	GYJ																							Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Varga Andrea
TTOTB121	K	Matematikai nevelés alapjai és módszertana az óvodában															2	28	3	GYJ																							Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Vértessy Balázs
TTOTB122	K	A természeti és társadalmi környezet megismertetése, Zöld Óvoda													2	28	2	28	6	K																			2	28	2	28	6	4	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Dr. Halbritter András Albert
TTOTB123	K	A vizuális nevelés módszertana az óvodában															2	28	3	GYJ																					2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Dr. Varga Tünde
TTOTB100	K	**Különleges bánásmódot igénylő gyermekek**													2	28			2	K																			2	28		2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Hauser Zsuzsanna
TTOTB124	K	Csoportos és egyéni gyakorlat 2.: ének, mozgás															2	28	3	GYJ																					2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Tőkei Krisztina
TTTTTB502	K	Gyermek és társadalom													2	28			2	K																			2	28		2	Történelem és Társadalom Tanszék	Dr. Ványi Éva
TTOTB125	K	Óvodai mozgásos tevékenységek vezetése																			2	28	3	GYJ																	2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Szakál Zsolt
TTOTB126	K	Csoportos és egyéni gyakorlat 3.: irodalom, külső környezet																			2	28	3	GYJ																	2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Tőkei Krisztina
	SZV	Szabadon választható 1.																					3																					
TTTTTB501	K	**Interkulturális kapcsolatok**																			2	28			3	K													2	28		2	Történelem és Társadalom Tanszék	Dr. Ványi Éva
TTOTB127	K	Informatika az óvodapedagógus pályán																					2	28	3	GYJ															2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Ribarics Lívia
TTOTB128	K	Csoportos és egyéni gyakorlat 4.: alkotás, választható tevékenység																					2	28	3	GYJ															2	28	3	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Tőkei Krisztina
	SZV	Szabadon választható 2.																							2																			
	SZV	Szabadon választható 3.																																			2							
	SZV	Szabadon választható 4.																																			3							
TTOTB129	K	Az óvodapedagógus csoporton kívüli feladatai																									2	28			2	K			2	28			2	2	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Hauser Zsuzsanna
TTOTBSZGY01	K	Komplex egyéni szakmai gyakorlat																																			12	GYJ						
		TÖRZSANYAG ÖSSZESEN	**8**	**112**	**14**	**196**	**33**	**x**	**6**	**84**	**16**	**224**	**32**	**x**	**10**	**140**	**14**	**196**	**33**	**x**	**0**	**0**	**4**	**56**	**9**	**x**	**2**	**28**	**4**	**56**	**11**	**x**	**2**	**28**	**0**	**0**	**19**	**x**	**28**	**392**	**52**	**728**	**137**	**80**
		Kreditet nem képező tantárgyak																																									
TTOTB130	KR	Az óvodai nevelést szabályozó alapdokumentumok	1	14			x	A																															1	14			x	1	Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Hauser Zsuzsanna
	KR	Testnevelés			2	28	x	A																																		x			
TOTTBSZ001	KR	Pszichológiai szigorlat																	x	SZG																						x			
TOTTBSZ002	KR	Pedagógiai-módszertani szigorlat																						x	SZG																x			
TTTTT100	KR	Kárpát-medencei értékeink																					2	28	x	A																x		Történelem és Társadalom Tanszék	Nánay Mihály
																																									x			
		Kreditet nem képező tantárgyak összesen:	**1**	**14**	**2**	**28**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**x**	**0**	**0**	**2**	**28**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**x**	**1**	**14**	**0**	**0**	**x**	**1**
		Szakdolgozat/Diplomamunka tantárgya																																									
TOTTBSZD100	K	Kutatásmódszertan																																					2	28	4	GYJ			Tanító- és Óvodapedagógus Tanszék	Dr. Halbritter András Albert
TOTTBSZD200	K	Szakdolgozat																																								6	GYJ		
		Szakdolgozat/Diplomamunka tantárgyak összesen:	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**0**	**0**	**2**	**28**	**4**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**6**	**x**	**0**	**0**	**0**	**28**	**10**	**2**
		ÖSSZES TANÓRARENDI TANÓRA	**9**	**126**	**16**	**224**	**33**	**x**	**6**	**84**	**16**	**224**	**32**	**x**	**10**	**140**	**14**	**196**	**33**	**x**	**0**	**0**	**6**	**84**	**9**	**x**	**2**	**28**	**6**	**84**	**15**	**x**	**2**	**28**	**0**	**0**	**25**	**x**	**29**	**406**	**52**	**756**	**147**	**83**
		Szabadon választható tantárgyak (lista)																																									
		Külön lista szerint.																																									

SZÁMONKÉRÉSEK ÖSSZESÍTŐ

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

TANÓRA-, KREDIT- ÉS VIZSGATERV

ÓVODAPEDAGÓGUS ALAPKÉPZÉSI SZAK

Együttnevelés specializáció

érvényes 2025/2026-os tanévtől felmenő rendszerben

teljes idejű képzésben, nappali munkarend szerint tanuló hallgatók részére

tantárgy kódja	tantárgy jellege	tanulmányi terület/tantárgy	félév/szemeszter																																összesen						TÁRGYFELELŐS SZERVEZETI EGYSÉG	TÁRGYFELELŐS SZEMÉLY
			1.						2.						3.						4.						5.						6.											
			elm.		gyak.				elm.		gyak.				elm.		gyak.				elm.		gyak.				elm.		gyak.				elm.		gyak.									
			heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	*elmélet+ gyakorlat/ heti összes tanóra*		
		ÖSSZES TANÓRA	**9**	**126**	**16**	**224**	**33**	**x**	**6**	**84**	**16**	**224**	**32**	**x**	**10**	**140**	**14**	**196**	**33**	**x**	**0**	**0**	**6**	**84**	**9**	**x**	**2**	**28**	**6**	**84**	**15**	**x**	**2**	**28**	**0**	**0**	**25**	**x**	**29**	**406**	**52**	**756**	**147**	**83**		
		Szakirány/specializáció tárgyai																																										
TTOTB131	KV	Az integrált és inkluzív nevelés elvei és alapjai az óvodában																			2	28			3	K													2	28			3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Hauser Zsuzsanna
TTOTB132	KV	Az SNI és BTMN atipikus tünetei óvodás korban																			2	28			3	K													2	28			3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Hauser Zsuzsanna
TTOTB133	KV	Kommunikációs, tanulási és szociális készségek fejlesztésének lehetőségei az óvodai																					2	28	3	GYJ															2	28	3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Dr. Halbritter András Albert
TTOTB134	KV	Viselkedésproblémák kezelése és prevenciós módszerek az óvodában																					2	28	3	GYJ															2	28	3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Hauser Zsuzsanna
TTOTB135	KV	**Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás, egészségnevelés**																					2	28	3	GYJ															2	28	3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Dr. Halbritter András Albert
TTOTB136	KV	**A bölcsőde, az óvoda és az iskola közötti átmenet pedagógiai jellemzői**																			2	28			3	K													2	28			3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Dr. Halbritter András Albert
TTOTB137	KV	Egyénre szabott támogatás az óvodai nevelésben																									4	56	6	GYJ											4	56	6	4	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Hauser Zsuzsanna
TTOTB138	KV	Inkluzív csoportdinamika és kooperáció fejlesztése a mindennapi tevékenységekben																									2	28	3	GYJ											2	28	3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Hauser Zsuzsanna
TTOTB139	KV	Az óvodai környezet átalakítása az inkluzív nevelés támogatására																									2	28	3	GYJ											2	28	3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Hauser Zsuzsanna
TTOTB140	KV	Szülőkkel és társintézményekkel való együttműködés az integrált nevelés támogatásában																																	2	28	3	GYJ			2	28	3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Hauser Zsuzsanna
		Szakirány/specializáció összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**6**	**84**	**6**	**84**	**18**	**x**	**0**	**0**	**8**	**112**	**12**	**x**	**0**	**0**	**2**	**28**	**3**	**x**	**6**	**84**	**16**	**224**	**33**	**22**		
		ÖSSZES TANÓRARENDI TANÓRA	**9**	**126**	**16**	**224**	**33**	**x**	**6**	**84**	**16**	**224**	**32**	**x**	**10**	**140**	**14**	**196**	**33**	**x**	**6**	**84**	**12**	**168**	**27**	**x**	**2**	**28**	**14**	**196**	**27**	**x**	**2**	**28**	**2**	**28**	**28**	**x**	**35**	**490**	**68**	**980**	**180**	**105**		

SZÁMONKÉRÉSEK ÖSSZESÍTŐ	
	Aláírás (A)
	Beszámoló (B)
	Évközi értékelés (ÉÉ)
	Évközi értékelés (((záróvizsga tárgy((ÉÉ(Z))
3	Gyakorlati jegy(GYJ)
	Gyakorlati jegy (((záróvizsga tárgy((GYJ(Z))
3	Kollokvium (K)
	Kollokvium (((záróvizsga tárgy((K(Z))
	Alapvizsga (AV)
	Komplex vizsga (KV)
	Szigorlat (SZG)
	Záróvizsga tárgy(ZV)
6	FÉLÉVENKÉNT SZÁMONKÉRÉSEK ÖSSZESEN:

TANÓRA-, KREDIT- ÉS VIZSGATERV

ÓVODAPEDAGÓGUS ALAPKÉPZÉSI SZAK

Néphagyományok pedagógiája specializáció

érvényes 2025/2026-os tanévtől felmenő rendszerben

teljes idejű képzésben, nappali munkarend szerint tanuló hallgatók részére

tantárgy kódja	tantárgy jellege	tanulmányi terület/tantárgy	félév/szemeszter																																összesen						TÁRGYFELELŐS SZERVEZETI EGYSÉG	TÁRGYFELELŐS SZEMÉLY
			1.						2.						3.						4.						5.						6.											
			elm.		gyak.				elm.		gyak.				elm.		gyak.				elm.		gyak.				elm.		gyak.				elm.		gyak.									
			heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	számonkérés	heti tanóra	félévi tanóra	heti tanóra	félévi tanóra	kredit	*elmélet+ gyakorlat/heti összes tanóra*		
		ÖSSZES TANÓRA	**9**	**126**	**16**	**224**	**33**	**x**	**6**	**84**	**16**	**224**	**32**	**x**	**10**	**140**	**14**	**196**	**33**	**x**	**0**	**0**	**6**	**84**	**9**	**x**	**2**	**28**	**6**	**84**	**15**	**x**	**2**	**28**	**0**	**0**	**25**	**x**	**29**	**406**	**52**	**756**	**147**	**83**		
		Szakirány/specializáció tárgyai																																										
TTOTB141	KV	A néphagyományok szerepe az óvodai nevelésben																			2	28			3	K													2	28			3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Tőkei Krisztina
TTOTB142	KV	Mitikus elemek a magyar és más népek meséiben																					2	28	3	GYJ													2	28	3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Varga Andrea
TTOTB143	KV	Népek jelképei és szimbólumai az óvodában																			2	28			3	K													2	28			3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Varga Andrea
TTOTB144	KV	Hagyományok és mozgásfejlesztés: néptánc																					4	56	6	GYJ															4	56	6	4	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Tőkei Krisztina
TTOTB135	KV	**Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás, egészségnevelés**																					2	28	3	GYJ															2	28	3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Dr. Halbritter András Albert
TTOTB136	KV	**A bölcsőde, az óvoda és az iskola közötti átmenet pedagógiai jellemzői**																									2	28			3	K									3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Dr. Halbritter András Albert
TTOTB145	KV	Óvodai élet szervezése a néphagyományok alapján																											2	28	3	GYJ									2	28	3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Tőkei Krisztina
TTOTB146	KV	Közösségi élet szervezése a népi játékokon keresztül																											2	28	3	GYJ									2	28	3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Tőkei Krisztina
TTOTB147	KV	Népek zenéi - népzene az óvodában																											2	28	3	GYJ									2	28	3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Dr. Tóth Árpád
TTOTB148	KV	Népi kismesterségek az óvodai nevelésben																																	2	28	3	GYJ					2	28	3	2	Tanító- és Óvóképző Tanszék	Fodorné Magyar Ágnes
		Szakirány/specializáció összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**4**	**56**	**8**	**112**	**18**	**x**	**2**	**28**	**6**	**84**	**12**	**x**	**0**	**0**	**2**	**28**	**3**	**x**	**6**	**84**	**16**	**224**	**33**	**22**		
		ÖSSZES TANÓRARENDI TANÓRA	**9**	**126**	**16**	**224**	**33**	**x**	**6**	**84**	**16**	**224**	**32**	**x**	**10**	**140**	**14**	**196**	**33**	**x**	**4**	**56**	**14**	**196**	**27**	**x**	**4**	**56**	**12**	**168**	**27**	**x**	**2**	**28**	**2**	**28**	**28**	**x**	**35**	**490**	**68**	**980**	**180**	**105**		

SZÁMONKÉRÉSEK ÖSSZESÍTŐ	
	Aláírás (A)
	Beszámoló (B)
	Évközi értékelés (ÉÉ)
	Évközi értékelés (((záróvizsga tárgy((ÉÉ(Z))
3	Gyakorlati jegy(GYJ)
1	Gyakorlati jegy (((záróvizsga tárgy((GYJ(Z)))
7	Kollokvium (K)
2	Kollokvium (((záróvizsga tárgy((K(Z))
1	Alapvizsga (AV)
3	Komplex vizsga (KV)
	Szigorlat (SZG)
	Záróvizsga tárgy(ZV)
4	FELÉVENKÉNT SZÁMONKÉRÉSEK ÖSSZESEN:
1	
10	

2. <u>számú melléklet: Előtanulmányi rend</u>

Kódszám	Tantárgy	Előtanulmányi követelmény		Egyidejű felvétel megengedett (IGEN/NEM)
		Kódszám	Tantárgy	
Törzsanyag				
TTOTB115	Csoportos és egyéni gyakorlat 1.: játék, mindennapos mozgás	TTOTB130	Az óvodai nevelést szabályozó alapdokumentumok	NEM
TTOTB115	Csoportos és egyéni gyakorlat 1.: játék, mindennapos mozgás	TTOTB102	A játék pedagógiai alapjai és módszertana	NEM
TTOTB115	Csoportos és egyéni gyakorlat 1.: játék, mindennapos mozgás	TTOTB106	Mozgásfejlesztés az óvodában	NEM
TTOTB124	Csoportos és egyéni gyakorlat 2.: ének, mozgás	TTOTB116	Énekes játékok és a zenélés módszertana az óvodában	NEM
TTOTB124	Csoportos és egyéni gyakorlat 2.: ének, mozgás	TTOTB117	A mozgás módszertana az óvodában	NEM
TTOTB126	Csoportos és egyéni gyakorlat 3.: irodalom, külső környezet	TTOTB112	Népköltészet és gyermekirodalom: mese, mesélés és módszertana	NEM
TTOTB126	Csoportos és egyéni gyakorlat 3.: irodalom, külső környezet	TTOTB113	A külső világ megismerésének pedagógiája: matematika	NEM
TTOTB126	Csoportos és egyéni gyakorlat 3.: irodalom, külső környezet	TTOTB120	Népköltészet és gyermekirodalom: vers, verselés és módszertana	NEM
TTOTB128	Csoportos és egyéni gyakorlat 4.: alkotás, választható tevékenység	TTOTB123	A vizuális nevelés módszertana az óvodában	NEM
TTOTB128	Csoportos és egyéni gyakorlat 4.: alkotás, választható tevékenység	TTOTB122	A természeti és társadalmi környezet megismertetése, Zöld Óvoda	NEM
TTOTBSZGY01	Komplex egyéni szakmai gyakorlat	TTOTB135	Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás, egészségnevelés	NEM
TTOTBSZGY01	Komplex egyéni szakmai gyakorlat	TTOTB126	1. Csoportos és egyéni gyakorlat 3.: irodalom, külső környezet	NEM
TTOTBSZGY01	Komplex egyéni szakmai gyakorlat	TTOTB128	Csoportos és egyéni gyakorlat 4.: alkotás, választható tevékenység	NEM